

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 295 E

49. évfolyam

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

2006. december 5.

<u>Közleményszám</u>	Tartalom	Oldal
	I Tájékoztatások	
	Tanács	
2006/C 295 E/01	23/2006/EK közös álláspona a Tanács által 2006. szeptember 18-án elfogadva, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a vezetői engedélyekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozott szöveg) elfogadása céljából ⁽¹⁾	1
2006/C 295 E/02	24/2006/EK közös álláspona a Tanács által 2006. szeptember 18-án elfogadva, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a kiskorúak és az emberi méltóság védelméről és a válaszadás jogáról az európai audiovizuális és online információk szolgáltatási ipar versenyképességével összefüggésben szóló európai parlamenti és tanácsi ajánlás elfogadása céljából	48
2006/C 295 E/03	25/2006/EK közös álláspona a Tanács által 2006. szeptember 18-án elfogadva, a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából	57
2006/C 295 E/04	26/2006/EK közös álláspona a Tanács által 2006. szeptember 25-én elfogadva, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a 2007–2013-as időszakra az aktív európai polgárságot támogató „Európa a polgárokért” című program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadása céljából	69

I

(Tájékoztatások)

TANÁCS

23/2006/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2006. szeptember 18-án elfogadva

a vezetői engedélyekről szóló, ...-i 2006/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozott szöveg) elfogadása céljából

(2006/C 295 E/01)

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 71. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A vezetői engedélyekről szóló, 1991. július 29-i 91/439/EGK ⁽³⁾ tanácsi irányelvet több alkalommal jelentősen módosították. Most, hogy az említett irányelvhez új módosításokat vezetnek be, az egyértelműség érdekében kívánatos, hogy meghatározott rendelkezéseket átdolgozzanak beépítve azokat az irányelv egységes szövegébe.
- (2) A vezetői engedélyekre vonatkozó szabályok a közös közlekedéspolitika alapvető elemei, amelyek hozzájárulnak a közúti közlekedésbiztonság javításához, valamint megkönnyítik azon személyek szabad mozgását, akik a vezetői engedélyt kiállító tagállamtól eltérő tagállamban telepednek le. Tekintettel az egyéni szállítóeszközök jelentőségére, a fogadó tagállam által hivatalosan elismert vezetői engedély birtoklása elősegíti a személyek szabad mozgását és letelepedését. A vezetői engedélyekre

vonatkozó szabályok harmonizálásában elért haladás ellenére még mindig jelentős eltérések állnak fenn a tagállamoknak az engedélyek megújításának gyakoriságára és a járművek alkategóriáira vonatkozó szabályai között, amelyeket teljesebben kell harmonizálni a közösségi politikák teljes körű végrehajtásához való hozzájárulás érdekében.

- (3) A 91/439/EGK irányelvben meghatározott azon lehetőség, amely alapján a tagállamok nemzeti rendelkezéseket állapíthatnak meg az érvényességi időtartam tekintetében, a különböző tagállamokban különböző jogszabályok egymás mellett éléséhez, és több, mint 110 különféle, a tagállamokban érvényes vezetői engedély mintához vezet. Ez átláthatósági problémát okoz az állampolgárok, a rendőri szervek és a vezetői engedélyekkel kapcsolatos ügyvitelért felelős igazgatási szervek számára, valamint az olyan okmányok hamisításához vezet, amelyek néha több évtizeddel korábbi keltezésűek.
- (4) Annak megakadályozása érdekében, hogy az egységes, európai vezetői engedély-minta egy további legyen a már használatban lévő 110 mellett, a tagállamoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük, hogy ezen egységes mintát adják ki valamennyi vezetői engedély tulajdonosa számára.
- (5) Ez az irányelv nem sértheti az alkalmazásának időpontja előtt megadott vagy megszerzett, fennálló járművezetési jogosultságokat.

⁽¹⁾ HL C 112., 2004.4.30., 34. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2005. február 23-i véleménye (HL C 304. E, 2005.12.1., 202. o.), a Tanács 2006. szeptember 18-i közös álláspontja és az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL L 237., 1991.8.24., 1. o. A legutóbb az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

- (6) A vezetői engedélyeket kölcsönösen el kell ismerni. A tagállamoknak képeseknek kell lenniük az ezen irányelvben előírt érvényességi időt más tagállamban korlátozott igazgatási érvényesség nélkül kiállított olyan vezetői engedélyek tekintetében alkalmazni, amelyek jogosultja több, mint két éve a területükön lakóhellyel rendelkezik.
- (7) Az új vezetői engedélyek esetében meghatározott igazgatási érvényességi idő bevezetése lehetővé teszi a legújabb hamisítás elleni intézkedések, valamint a tagállamok által előírt orvosi vizsgálatok, illetve egyéb intézkedések alkalmazását az engedélyek rendszeres megújításakor.
- (8) Közúti közlekedésbiztonsági okokból meg kell határozni a vezetői engedély kiállításának minimumkövetelményeit. A vezetői vizsgák, valamint a vezetői engedély kiállításának követelményeit össze kell hangolni. E célból meg kell határozni a gépjárművek vezetéséhez szükséges ismereteket, készségeket és magatartást, a vezetői vizsgának e koncepciókon kell alapulnia, és az ilyen járművek vezetésének fizikai és szellemi alkalmassági minimumkövetelményeket újra meg kell határozni.
- (9) A járművezetéshez szükséges fizikai és szellemi alkalmassági minimumkövetelményeknek való megfelelést a személy- vagy áruszállításra használt járművek vezetőinek a vezetői engedély kiállításakor, valamint azt követően rendszeresen bizonyítaniuk kell; az ilyen, a minimumkövetelményeknek való megfelelésre vonatkozó nemzeti szabályokkal összhangban elvégzett rendszeres ellenőrzés hozzájárul a személyek szabad mozgásához, a versenyhelyzet torzulásainak elkerüléséhez, valamint az ilyen járművek vezetői különös felelősségének jobb figyelembevételéhez. A tagállamoknak lehetővé kell tenni, hogy orvosi vizsgálatokat írjanak elő az egyéb gépjárművek vezetéséhez szükséges fizikai és szellemi alkalmassági minimumkövetelményeknek való megfelelés biztosítására. Az átláthatóság érdekében az ilyen vizsgálatoknak egybe kell esniük a vezetői engedély megújításával, és ezért elvégzésük időpontját a vezetői engedély érvényességi ideje határozza meg.
- (10) Szükséges a kétkerekű járművek, valamint a személy- és áruszállításra használt járművek kategóriáinak vezetéséhez való fokozatos jogosultság elvének további megerősítése.
- (11) Mindazonáltal lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok a közúti közlekedésbiztonság további előmozdítása érdekében magasabb korhatárt határozhassanak meg egyes járműkategóriák vezetése esetében; valamint lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok kivételes körülmények esetén, a nemzeti feltételek figyelembevétele érdekében, alacsonyabb korhatárt határozhassanak meg.
- (12) A kategóriák meghatározásának nagyobb mértékben kell tükröznie az adott járművek műszaki jellemzőit és a jármű vezetéséhez szükséges készségeket.
- (13) A könnyű motorkerékpárokhoz (robogókhoz) szükséges vezetői engedély kategóriájának bevezetése különösen a legfiatalabb vezetők tekintetében növeli a közúti közlekedésbiztonságot, akik a statisztikák szerint a közúti balesetek leggyakoribb áldozatai.
- (14) Külön rendelkezéseket kell elfogadni a testi fogyatékos-sággal élő személyek járművezetésének megkönnyítésére.
- (15) Közúti közlekedésbiztonsági okokból a tagállamoknak képeseknek kell lenniük a vezetői engedélyek visszavonására, felfüggesztésére, megújítására és megszüntetésére vonatkozó nemzeti rendelkezéseik alkalmazására valamennyi olyan vezetői engedéllyel rendelkező személy tekintetében, akik területükön szokásos tartózkodási hellyel rendelkeznek.
- (16) A 91/439/EGK irányelvben meghatározott vezetői engedély minta helyébe egységes, műanyag kártya formátumú típus lép. Ugyanakkor a könnyű motorkerékpárokra (robogókra) valamint a motorkerékpárokra vonatkozó új vezetői engedély kategória bevezetése következtében ezt a vezetői engedély mintát ki kell igazítani.
- (17) A választható mikrochipnek az új, műanyag kártya formátumú vezetői engedélybe történő bevezetésének lehetővé kell tennie a tagállamok számára a csalások elleni védelem szintjének további javítását. Biztosítani kell a tagállamok rugalmasságát annak tekintetében, hogy a chipen nemzeti adatokat tároljanak, amennyiben azok nem akadályozzák az általánosan hozzáférhető adatok felhasználását. A mikrochip műszaki követelményeit a Bizottság határozza meg a vezetői engedélyekkel foglalkozó bizottság segítségével.
- (18) A vizsgáztatói foglalkozás elkezdésére és a vizsgabiztosok képzésére vonatkozó követelményekre minimumszabályokat kell meghatározni a vizsgabiztosok ismereteinek és készségeinek javítása, és ezzel a vezetői engedélyt kérelmezők objektívebb értékelésének biztosítása, valamint a járművezetői vizsgák egységesebbé tétele érdekében.
- (19) A Bizottság számára lehetővé kell tenni az I–VI. mellékletnek a tudományos és a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítását.
- (20) A Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban helyénvaló az irányelv végrehajtásához szükséges intézkedések megtétele.

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

(21) Mivel ezen irányelv céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért ezek terjedelmük és hatásuk miatt közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(22) Ezen irányelv nem sértheti a tagállamoknak a nemzeti jogba történő átültetési határidőkre és a VII. melléklet B. részében felsorolt irányelvek alkalmazására vonatkozó kötelezettségeit,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Vezetői engedély minta

(1) A tagállamok ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban nemzeti vezetői engedélyt vezetnek be, az I. mellékletben található közösségi mintának megfelelően. A közösségi vezetői engedély minta első oldalán szereplő emblémának tartalmaznia kell az engedélyt kiállító tagállam megkülönböztető jelét.

(2) Az adatvédelmi szabályok sérelme nélkül, a tagállamok a vezetői engedély részét képező adathordozót (mikrochip) vezethetnek be, amint a Bizottság – a 9. cikk (2) bekezdésében megállapított eljárással összhangban – az I. mellékletben található követelményeket a mikrochipre is meghatározza. Ezek a követelmények EK-típusjóvá hagyást írnak elő, amely kizárólag akkor adható meg, amint bizonyossá válik, hogy a mikrochip képes az ellenállásra az adatok meghamisítására vagy megváltoztatására irányuló kísérletekkel szemben.

(3) A mikrochip tartalmazza a vezetői engedély I. mellékletben meghatározott harmonizált adatait.

A Bizottsággal folytatott konzultációt követően a tagállamok további adatokat tárolhatnak a mikrochipen, amennyiben az semmilyen módon nem ellentétes ezen irányelv végrehajtásával.

A Bizottság a 9. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban kiigazíthatja az I. mellékletet a jövőbeni kölcsönös átjárhatóság biztosítása érdekében.

(4) A tagállamok, a Bizottság egyetértésével, az I. mellékletben található mintán mindazokat a kiigazításokat végrehajthatják, amelyek a vezetői engedélyek számítógépes feldolgozásához szükségesek.

2. cikk

Kölcsönös elismerés

(1) A tagállamok az általuk kiállított vezetői engedélyeket kölcsönösen elismerik.

(2) Ha a 7. cikk (2) bekezdésében előírt igazgatási érvényességi idő nélkül kiállított nemzeti vezetői engedéllyel rendelkező személy szokásos tartózkodási helyre tesz szert a vezetői engedélyt kiállító tagállamtól eltérő tagállamban, akkor a fogadó tagállam az engedélyére alkalmazhatja a 7. cikk (2) bekezdésében előírt igazgatási érvényességi időket a vezetői engedély megújítása révén, két évvel a vezetői engedély jogosultjának az adott tagállam területén való letelepedésének időpontját követően.

3. cikk

Hamisítás elleni intézkedések

(1) A tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy elkerüljék a vezetői engedélyek hamisításának veszélyét, beleértve az ezen irányelv hatálybalépését megelőzően kiállított, vezetői engedély mintákat is. Erről értesítik a Bizottságot.

(2) A vezetői engedélyhez használt I. melléklet szerinti anyagot – a 9. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban – a Bizottság által megállapítandó előírások alkalmazásával kell védetté tenni a hamisítás ellen. A tagállamok további biztonsági elemeket is bevezethetnek.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy ... (*)-ig, valamennyi kiállított, illetve használatban lévő vezetői engedély teljesíti ezen irányelv összes követelményét.

4. cikk

Kategóriák, fogalom meghatározások és alsó korhatárok

(1) Az 1. cikkben meghatározott vezetői engedély az alább meghatározott kategóriákba tartozó gépi meghajtású járművek vezetésére jogosít fel. A vezetői engedély a kategóriáinként feltüntetett alsó korhatártól adható ki. „Gépi meghajtású jármű”: olyan önjáró jármű, amelyet az úton saját motorja mozgat, a sínen közlekedő járművek kivételével.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követően 26 évvel.

(2) könnyű motorkerékpárok (robogók):

AM kategória

- olyan két- vagy háromkerekű járművek, amelyek legnagyobb tervezési sebessége – a motorkerékpárok és segédmotoros kerékpárok típusjövahagyásáról és a 92/61/EGK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2002. március 18-i 2002/24/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározottak szerint – nem több, mint 45 km/h (kivéve azokat, amelyek legnagyobb tervezési sebessége 25 km/h-nál kisebb vagy azzal megegyezik), valamint a 2002/24/EK irányelv 1. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott könnyű négykerekű motorkerékpárok;

- az AM kategóriára megállapított alsó korhatár 16 év;

(3) motorkerékpárok, oldalkocsival vagy anélkül, és motoros triciklik

- „motorkerékpár”: a 2002/24/EK irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározottak szerinti motorke-rek-pár oldalkocsival vagy anélkül;
- „motoros tricikli”: a 2002/24/EK irányelv 1. cikke (2) bekezdésének c) pontjában meghatározottak szerinti, három szim-metrikus elrendezésű kerékekkel ellátott jármű.

a) A1 kategória:

- olyan motorkerékpárok, amelyek hengerűrtartalma a 125 cm³-t, teljesítménye a 11 kW-ot, teljesítmény/ tömeg aránya pedig a 0,1 kW/kg-ot nem haladja meg;
- olyan motoros triciklik, amelyek teljesítménye a 15 kW-ot nem haladja meg,
- az A1 kategóriára megállapított alsó korhatár 16 év;

b) A2 kategória:

- olyan motorkerékpárok, amelyek teljesítménye a 35 kW-ot, teljesítmény/ tömeg aránya pedig a 0,2 kW/kg-ot nem haladja meg, és amelyet nem kétszer akkora teljesítményű járműből alakítottak át,
- az A2 kategóriára megállapított alsó korhatár 18 év;

c) A kategória:

i. motorkerékpárok

- az A kategóriára megállapított alsó korhatár 20 év. Az e kategóriába tartozó motorkerékpárok vezetésére való jogosultságnak azonban legalább két éves motorkerékpárral és A2 kategóriás vezetői engedéllyel szerzett gyakorlat a feltétele. Az előzetes gyakorlatra vonatkozó követelmény alól mentesíteni lehet azokat a jelölteket, akik legalább 24 évesek.

ii. motoros triciklik, amelyek teljesítménye a 15 kW-ot meghaladja,

- a 15 kW-t meghaladó teljesítményű motoros triciklikre megállapított alsó korhatár 21 év.

(4) gépjárművek:

- „gépjármű”: olyan gépi meghajtású jármű, amelyet általában közúti személy- vagy áruszállításra, illetve személy- vagy áruszállításra szolgáló járművek közúti vontatására használnak. Ez a kifejezés magába foglalja a trolibuszokat, vagyis az elektromos vezetékekhez kapcsolódó, de nem sínen közlekedő járműveket. A mezőgazdasági és erdészeti traktórokat nem foglalja magába;
- „mezőgazdasági és erdészeti traktor”: olyan kerekeken vagy láncfalpakon mozgó, legalább kéttengelyes gépi meghajtású jármű, amelynek alapvető funkciója vontató erején alapszik, amelyet különösen mezőgazdasági vagy erdészeti műveletekhez kapcsolódó egyes eszközök, gépek vagy pótkocsik vontatására, tolására, szállítására vagy működtetésére terveztek, és amely a közúti személy- vagy áruszállításban, illetve személy- vagy áruszállításra szolgáló járművek közúti vontatásában csak másodlagos szerepet tölt be;

a) B1 kategória:

- a 2002/24/EK irányelv 1. cikke (3) bekezdésének b) pontjában meghatározott négykerekű motorkerékpár,
- a B1 kategóriára megállapított alsó korhatár 16 év;
- a B1 kategória választható; azon tagállamokban, amelyekben ezt a vezetői engedélykategóriát nem vezetik be, B kategóriájú vezetői engedély szükséges ezen járművek vezetéséhez.

b) B kategória:

3 500 kg-ot meg nem haladó megengedett legnagyobb össztömegű és a vezetőkön kívül legfeljebb nyolc utas szállítására tervezett és gyártott gépjárművek; az e kategóriába tartozó gépjárműveket 750 kg-ot meg nem haladó megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsival lehet összekapcsolni.

Az érintett járművekre vonatkozó típusjövahagyási szabályok sérelme nélkül, az e kategóriába tartozó gépjárművekhez 750 kg-ot meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsit lehet kapcsolni, amennyiben az ilyen szerelvény megengedett legnagyobb össztömege a 4 250 kg-ot nem haladja meg. Amennyiben a járműszerelvény meghaladja a 3 500 kg-ot, a tagállamok – az V. mellékletben foglalt rendelkezésekkel összhangban – előírják, hogy ilyen járműszerelvény kizárólag a következők teljesítése után vezethető:

- képzés elvégzése, vagy
- jártassági és magatartási vizsga letétele.

⁽¹⁾ HL L 124., 2002.5.9., 1. o. A legutóbb a 2005/30/EK bizottsági irányelvvel (HL L 106., 2005.4.27., 17. o.) módosított irányelv.

A tagállamok előírhatják mind a képzést, mind a jártassági és magatartási vizsga letételét is.

A tagállamok a vezetői engedélyen a megfelelő közösségi kóddal jelzik az ilyen járműszerelvény vezetésére szülő jogosultságot.

A B kategóriára megállapított alsó korhatár 18 év;

c) BE kategória:

- az érintett járművekre vonatkozó típusjóváahagyási szabályok sérelme nélkül, B kategóriába tartozó vontató jármű és pótkocsi vagy félpótkocsi olyan szerelvénye, amelyben a pótkocsi vagy félpótkocsi megengedett legnagyobb össz tömege a 3 500 kg-ot nem haladja meg;
- a BE kategóriára megállapított alsó korhatár 18 év;

d) C1 kategória:

nem a D1 vagy D kategóriába tartozó, 3 500 kg-ot meghaladó, de legfeljebb 7 500 kg megengedett legnagyobb össz tömegű, és a vezetőn kívül legfeljebb nyolc utas szállítására tervezett és gyártott gépjárművek; az e kategóriába tartozó gépjárműveket olyan pótkocsival lehet összekapcsolni, amelynek megengedett legnagyobb össz tömege a 750 kg-ot nem haladja meg;

e) C1E kategória:

- az érintett járművekre vonatkozó típusjóváahagyási szabályok sérelme nélkül, olyan járműszerelvény, amelyben a vontató jármű a C1 kategóriába tartozik, pótkocsijának vagy félpótkocsijának megengedett legnagyobb össz tömege a 750 kg-ot meghaladja, de a szerelvény megengedett legnagyobb össz tömege a 12 000 kg-ot nem haladja meg;
- az érintett járművekre vonatkozó típusjóváahagyási szabályok sérelme nélkül, olyan járműszerelvény, amelyben a vontató jármű a B kategóriába tartozik, pótkocsijának vagy félpótkocsijának megengedett legnagyobb össz tömege a 3 500 kg-ot meghaladja, de a szerelvény megengedett legnagyobb össz tömege a 12 000 kg-ot nem haladja meg.
- a C1 és C1E kategóriára megállapított alsó korhatár 18 év, az egyes közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképzéséről és továbbképzéséről, a 3820/85/EGK tanácsi rendelet és a 91/439/EGK tanácsi irányelv módosításáról és a 76/914/EGK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2003. július 15-i 2003/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽¹⁾ az ilyen járművek vezetésére vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül;

f) C kategória:

nem a D1 vagy D kategóriába tartozó, 3 500 kg-ot meghaladó megengedett legnagyobb össz tömegű, és a vezetőn kívül legfeljebb nyolc utas szállítására tervezett és gyártott gépjárművek a e kategóriába tartozó gépjárműveket olyan pótkocsival lehet összekapcsolni, amelynek megengedett legnagyobb össz tömege a 750 kg-ot nem haladja meg;

g) CE kategória:

- az érintett járművekre vonatkozó típusjóváahagyási szabályok sérelme nélkül, olyan járműszerelvény, amelyben a vontató jármű a C kategóriába tartozik és pótkocsijának vagy félpótkocsijának megengedett legnagyobb össz tömege a 750 kg-ot meghaladja;
- a C és CE kategóriára megállapított alsó korhatár 21 év, a 2003/59/EK irányelvnek az ilyen járművek vezetésére vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül;

h) D1 kategória:

a vezetőn kívül legfeljebb tizenhat utas szállítására tervezett és gyártott, 8 m-t meg nem haladó legnagyobb hosszúságú gépjárművek; az ebbe a kategóriába tartozó gépjárműveket olyan pótkocsival lehet összekapcsolni, amelynek megengedett legnagyobb össz tömege a 750 kg-ot nem haladja meg;

i) D1E kategória:

- az érintett járművekre vonatkozó típusjóváahagyási szabályok sérelme nélkül, olyan járműszerelvény, amelyben a vontató jármű a D1 kategóriába tartozik és pótkocsijának megengedett legnagyobb össz tömege a 750 kg-ot meghaladja;
- a D1 és D1E kategóriára megállapított alsó korhatár 21 év, a 2003/59/EK irányelvnek az ilyen járművek vezetésére vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül;

j) D kategória:

a vezetőn kívül több, mint 8 utas szállítására tervezett és gyártott gépjárművek; a D kategóriájú vezetői engedéllyel vezethető gépjárműveket olyan pótkocsival lehet összekapcsolni, amelynek megengedett legnagyobb össz tömege a 750 kg-ot nem haladja meg;

k) DE kategória:

- az érintett járművekre vonatkozó típusjóváahagyási szabályok sérelme nélkül, olyan járműszerelvény, amelyben a vontató jármű a D kategóriába tartozik és pótkocsijának megengedett legnagyobb össz tömege a 750 kg-ot meghaladja;

⁽¹⁾ HL L 226., 2003.9.10., 4. o. A 2004/66/EK tanácsi irányelvvel (HL L 168., 2004.5.1., 35. o.) módosított irányelv.

- a D és DE kategóriára megállapított alsó korhatár 24 év, a 2003/59/EK irányelvnek az ilyen járművek vezetésére vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül.

5. cikk

(5) A tagállamok, a Bizottság egyetértésével, a gépi meghajtású járművek egyes meghatározott típusait – például a fogyasztékkal élők számára készülő különleges járműveket – kivonhatják e cikk alkalmazási köréből.

A tagállamok kivonhatják ezen irányelv alkalmazási köréből a fegyveres erők és a polgári védelem által használt, vagy azok ellenőrzése alá tartozó járműveket.

(6) A tagállamok a vezetői engedély kiállításának alsó korhatárát:

- a) az AM kategória esetében 14 évre csökkenthetik vagy 18 évre emelhetik;
- b) a B1 kategória esetében 18 évre emelhetik;
- c) az A1 kategória esetében 17 vagy 18 évre emelhetik:
 - amennyiben az A1 kategóriára és az A2 kategóriára vonatkozó alsó korhatár között két év van, és
 - az A kategóriára szóló vezetői engedély megadása előtt legalább két éves, A2 kategóriájú motorkerékpáron szerzett gyakorlat szükséges, a 4. cikk (3) bekezdése c) pontjának i. alpontjában foglaltaknak megfelelően;
- d) a B és BE kategória esetében 17 évre csökkenthetik.

A tagállamok az alsó korhatárt a C kategória esetében 18 évre, a D kategória esetében pedig 21 évre csökkenthetik az alábbi járművek vonatkozásában:

- a) a tűzoltóság által, illetve a közrend fenntartására használt járművek;
- b) javítási vagy karbantartási célú közúti vizsgálatoknak alávetett járművek.

A (2)–(4) bekezdésben meghatározott alsó korhatárt még el nem ért személyek részére kiállított vezetői engedélyk ezzel a bekezdéssel összhangban kizárólag a kiállító tagállam területén érvényesek addig az időpontig, amikor az engedély tulajdonosa eléri a (2)–(4) bekezdésben meghatározott alsó korhatárt.

A tagállamok saját területükön érvényesnek ismerhetik el a (2)–(4) bekezdésben meghatározott alsó korhatárt még el nem ért vezetők részére kiállított vezetői engedélyeket.

Feltételek és korlátozások

(1) A vezetői engedélyeknek fel kell tüntetniük azokat a feltételeket, amelyek alapján a vezető járművezetésre jogosult.

(2) Amennyiben testi fogyatékoság miatt a vezetés csak meghatározott járműtípusokon vagy erre a célra átalakított járműveken engedélyezett, úgy a 7. cikk szerinti jártassági és magatartási vizsgát ilyen járművel kell letenni.

6. cikk

Fokozatok és a kategóriák közötti egyenértékűségek

(1) A vezetői engedélyek kiállítását az alábbi feltételekhez kell kötni:

- a) C1, C, D1 és D kategóriájú vezetői engedélyt kizárólag olyan járművezetők számára lehet kiállítani, akik már jogosultak B kategóriájú járművek vezetésére;
- b) BE, C1E, CE, D1E és DE kategóriájú vezetői engedélyt kizárólag olyan járművezetők számára lehet kiállítani, akik már jogosultak B, C1, C, D1, illetve D kategóriájú járművek vezetésére.
- (2) A vezetői engedélyek érvényességét a következők szerint kell meghatározni:
 - a) a C1E, CE, D1E és DE kategóriájú vezetői engedélyk BE kategóriájú járműszerelvényekre is érvényesek;
 - b) a CE kategóriájú vezetői engedélyk érvényesek DE kategóriára is, amennyiben a vezetői engedély birtokosa jogosult D kategóriájú járművek vezetésére;
 - c) a CE és a DE kategóriájú vezetői engedélyk a C1E, illetve a D1E kategóriájú járműszerelvényekre is érvényesek;
 - d) bármely kategóriára megszerzett vezetői engedély érvényes az AM kategóriájú járművekre. Az egyes tagállamok azonban a területükön kiállított vezetői engedélyk esetében az AM kategória egyenértékűségeit korlátozhatják az A1, A2 és A kategóriákra, amennyiben az adott tagállam gyakorlati vizsgát ír elő az AM kategóriájú vezetői engedély megszerzéséhez;
 - e) az A2 kategóriájú vezetői engedélyk az A1 kategóriára is érvényesek;
 - f) az A, B, C illetve D kategóriájú vezetői engedélyk érvényesek az A1, A2, B1, C1 illetve D1 kategóriára is.

(3) A tagállamok a területükön való járművezetéshez a következő egyenértékűségeket adhatják meg:

- a) B kategóriás vezetői engedéllyel vezethető motoros triciklik, a 15 kW-os teljesítményt meghaladó motorkerékpárok esetében, feltéve, hogy a B kategóriás vezetői engedély jogosultja legalább 21 éves;
- b) B kategóriás vezetői engedéllyel vezethető A1 kategóriás motorkerékpárok.

Mivel ez a bekezdés kizárólag a tagállamok területén érvényes, a tagállamok a vezetői engedélyen nem tüntetik fel, hogy a vezetői engedély birtokosa ezen járművek vezetésére jogosult.

(4) A tagállamok, a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, területükön engedélyezhetik:

- a) a D1 kategóriájú (a fogyatékossgal élő utasok szállítására szolgáló eszközök kivételével a 3 500 kg megengedett legnagyobb össztömegű) járművek vezetését 21 évesnél idősebb, már legalább két évvel korábban megszerzett B kategóriájú vezetői engedéllyel rendelkező személyeknek, feltéve, hogy a járműveket nem kereskedelmi tevékenységet végző intézmények társadalmi célokra használják, és a vezető önkéntes alapon nyújtja szolgáltatásait;
- b) a 3 500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó jármű vezetését 21 évesnél idősebb, legalább két évvel korábban szerzett B kategóriájú vezetői engedéllyel rendelkező személynek, feltéve, hogy a jármű fő rendeltetése, hogy azt álló helyzetben oktatási, illetve szabadidős célra használják, illetve nem kereskedelmi tevékenységet végző intézmények társadalmi célokra használják, és a járműveket úgy alakították át, hogy azok nem használhatóak fel kilencnél több személy szállítására, illetve a szigorúan a rendeltetési céljaikat szolgáló áruktól eltérő áruk fuvarozására.

7. cikk

A vezetői engedély kiállítása, érvényessége és megújítása

(1) Vezetői engedély kizárólag azon kérelmezőknek állítható ki:

- a) akik jártassági és magatartási, valamint elméleti vizsgát tettek, valamint megfeleltek az egészségügyi követelményeknek a II. és III. melléklet rendelkezéseivel összhangban;
- b) akik kizárólag AM kategóriára vonatkozóan tettek elméleti vizsgát; a tagállamok előírhatják a kérelmezőknek, hogy e kategóriában jártassági és magatartási vizsgát tegyenek, valamint orvosi vizsgálaton vegyenek részt;

Az e kategóriába tartozó három- és négykerekű motorkerékpárok esetében a tagállamok különleges jártassági és magatartási vizsgát írhatnak elő. Az AM kategóriájú járművek megkülönböztetésére nemzeti kód illeszthető a vezetői engedélybe.

c) akik – az A2 vagy A kategóriájú vezetői engedély esetében, azzal a feltétellel, hogy A1 kategóriájú vagy A2 kategóriájú motorkerékpáron legalább két éves gyakorlatot szereztek – kizárólag jártassági és magatartási vizsgát tettek, illetve elvégezték a képzést a VI. mellékletben foglaltaknak megfelelően.

d) akik – a 4. cikk (4) bekezdés b) pontja második albekezdésében meghatározott járműszerelvény vezetésére jogosító B kategóriájú vezetői engedély esetében – képzést végeztek el, illetve jártassági és magatartási vizsgát tettek, vagy mind jártassági és magatartási vizsgát tettek, mind elvégezték a képzést az V. mellékletben foglaltaknak megfelelően.

e) akiknek szokásos tartózkodási helye annak a tagállamnak a területén található, amelyik a vezetői engedélyt kiállítja, vagy, aki bizonyítani tudja, hogy tanulmányi céllal ott töltött legalább hat hónapot.

(2) a) ... (*)-tól/től kezdődően a tagállamok által az AM, A1, A2, A, B, B1 és BE kategóriában kiállított vezetői engedélyek igazgatási érvényességi ideje 10 év.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy 15 évig terjedő igazgatási érvényességi időre állítják ki ezeket az engedélyeket.

b) ... (*)-tól/től kezdődően a tagállamok által a C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E kategóriában kiállított vezetői engedélyek igazgatási érvényességi ideje 5 év.

c) A vezetői engedély megújítása új igazgatási érvényességi időt eredményezhet olyan más kategória vagy kategóriák esetében, amely kategória járműveinek vezetésére a vezetői engedély birtokosa jogosult, amennyiben ez megfelel az ezen irányelvben megállapított feltételeknek.

d) Az 1. cikk szerinti mikrochip megléte nem előfeltétele a vezetői engedély érvényességének. A mikrochip elvesztése, leolvashatatlansága vagy bármilyen más sérülése nem érinti az okmány érvényességét.

(3) A lejárt igazgatási érvényességű vezetői engedélyek megújításához a következők szükségesek:

- a) a III. mellékletben meghatározott, a vezetéshez szükséges fizikai és szellemi alkalmasságra vonatkozó minimumkövetelmények folyamatos teljesítése a C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E kategóriájú vezetői engedélyek esetében; és
- b) a vezetői engedélyt kiállító tagállam területén található szokásos tartózkodási hely, vagy annak igazolása, hogy a kérelmező tanulmányi céllal ott töltött legalább hat hónapot.

A tagállamok az A, A1, A2, AM, B, B1 és BE kategóriájú vezetői engedélyek megújításakor megkövetelhetik a III. mellékletben meghatározott, vezetéshez szükséges fizikai és szellemi alkalmasságra vonatkozó minimumkövetelmények alkalmazására épülő vizsgálatot.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követően hat évvel.

A tagállamok korlátozhatják a kezdő vezetők részére kiállított bármely kategóriájú vezetői engedélynek a (2) bekezdés szerinti igazgatási érvényességi idejét a közúti közlekedésbiztonság javítását célzó különleges intézkedések ezen vezetőkre történő alkalmazása érdekében.

A tagállamok a kezdő vezetők részére kiállított, C és D kategóriájú első vezetői engedély igazgatási érvényességi idejét 3 évre korlátozhatják az ő közúti közlekedésbiztonságuk javítását célzó különleges intézkedések ezen vezetőkre történő alkalmazása érdekében.

A tagállamok egyedi esetben korlátozhatják bármely kategóriájú vezetői engedélynek a (2) bekezdés szerinti igazgatási érvényességi idejét, amennyiben gyakori orvosi ellenőrzések vagy egyéb különleges intézkedések –, mint például közlekedési szabálysértők esetében korlátozások – alkalmazását tartják szükségesnek.

A tagállamok lerövidíthetik a vezetői engedélynek a (2) bekezdés szerinti igazgatási érvényességi idejét a területükön lakóhellyel rendelkező, 50. életévét betöltött jogosultak esetében, gyakori orvosi ellenőrzések vagy egyéb különleges intézkedések –, mint például az ismeretek frissítésére szolgáló tanfolyamok – alkalmazása érdekében. Az igazgatási érvényességi idő lerövidítése kizárólag a vezetői engedély megújításakor tehető meg.

(4) A nemzeti büntetőjogi és rendőrségi jogszabályok sérelme nélkül, a tagállamok, a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, az ezen irányelvben említettektől eltérő feltételekre vonatkozó nemzeti jogszabályaik rendelkezéseit alkalmazhatják a vezetői engedélyek kiállítására.

(5) a) Senki nem rendelkezhet egynél több vezetői engedéllyel.

b) A tagállam megtagadja a vezetői engedély kiállítását, amennyiben megállapítja, hogy a kérelmező már rendelkezik vezetői engedéllyel.

c) A tagállamok megteszik a b) pont szerinti szükséges intézkedéseket. Amennyiben alapos a gyanú, hogy a kérelmező már rendelkezik másik vezetői engedéllyel, a vezetői engedély kiállításához, pótlásához, megújításához vagy cseréjéhez ellenőrzést kell végezni a többi tagállamnál.

d) A b) pont szerinti ellenőrzések megkönnyítése érdekében a tagállamok igénybe veszik a vezetői engedélyek európai uniós hálózatát, amint e hálózat működőképes lesz

A vezetői engedélyt kiállító tagállamok – a 2. cikk sérelme nélkül – kellő körültekintéssel járnak el annak biztosítása érdekében, hogy az adott személy megfeleljen az e cikk (1) bekezdésében megállapított követelményeknek, és nemzeti rendelkezéseiket alkalmazzák a járművezetési jogosultság megszüntetésére, illetve visszavonására, amennyiben megállapításra kerül, hogy a vezetői engedélyt a követelményeknek való megfelelés nélkül állították ki.

8. cikk

A tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazítás

Az I–VI. mellékletek tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazításához szükséges módosításokat a 9. cikk (2) bekezdésében megállapított eljárás szerint kell elfogadni.

9. cikk

A bizottság

(1) A Bizottságot egy vezetői engedélyekkel foglalkozó bizottság (a továbbiakban: bizottság) segíti.

(2) Az erre a cikkre történő hivatkozások esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni annak 8. cikkével összhangban.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében előírt időszak 3 hónap.

(3) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

10. cikk

Vizsgabiztosok

Ezen irányelv hatálybalépésétől kezdődően a járművezetői vizsgabiztosoknak meg kell felelniük a IV. mellékletben megállapított minimumkövetelményeknek.

A ... (*) előtt már ilyen munkakörben dolgozó vizsgabiztosokra kizárólag a minőségbiztosítással és a rendszeres képzéssel kapcsolatos követelmények vonatkoznak.

11. cikk

A vezetői engedélyek cseréjére, visszavonására, pótlására és elismerésére vonatkozó különböző rendelkezések

(1) Amennyiben valamely tagállam által kiállított érvényes nemzeti vezetői engedély jogosultja egy másik tagállamba helyezi át szokásos tartózkodási helyét, kérheti vezetői engedélyének azzal egyenértékű engedélyre való lecserélését; a cserét végző tagállam kötelessége annak ellenőrzése, hogy a benyújtott vezetői engedély ténylegesen mely kategóriára érvényes.

(2) A büntetőjogi és rendőrségi jogszabályok területiségére vonatkozó alapelvre is figyelemmel, a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállam a járművezetési jogosultság korlátozására, felfüggesztésére, visszavonására, illetve megszüntetésére vonatkozó nemzeti rendelkezéseit alkalmazhatja egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély jogosultjára, és szükség esetén, e célból lecserélheti az engedélyt.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követően hat évvel.

(3) A cserét végrehajtó tagállam visszaküldi a régi vezetői engedélyt a kiállító tagállam hatóságához, és eljárását megindokolja.

(4) A tagállam megtagadja a vezetői engedély kiállítását azon kérelmezőnek, akinek a vezetői engedélyét egy másik tagállamban korlátozták, felfüggesztették vagy visszavonták.

A tagállam megtagadja egy másik tagállam által olyan személy részére kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, akinek a vezetői engedélyét az előbbi állam területén korlátozták, felfüggesztették vagy visszavonták.

A tagállam szintén megtagadhatja a vezetői engedély kiállítását olyan kérelmező részére, akinek a vezetői engedélyét egy másik tagállamban érvénytelenítették.

(5) Annak a vezetői engedélynek a pótlása, amelyik például elveszett, vagy amelyet elloptak, kizárólag a jogosult szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamnak az illetékes hatóságától igényelhető újra; e hatóságok a pótlást a rendelkezésükre álló információ, vagy indokolt esetben, az eredeti engedélyt kiállító tagállam illetékes hatóságától kapott igazolás alapján végzik.

(6) Ha egy tagállam egy harmadik ország által kiállított vezetői engedélyt a közösségi minta szerinti vezetői engedélyre lecserél, akkor a cserét a közösségi minta szerinti vezetői engedélyen fel kell tüntetni, csakúgy mint a későbbi megújítást vagy pótlást.

Ilyen cserére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a harmadik ország által kiállított engedélyt a cserét végző tagállam illetékes hatóságánál benyújtották. Amennyiben az ilyen engedély jogosultja szokásos tartózkodási helyét egy másik tagállamba helyezi át, ez utóbbinak nem kell alkalmaznia a 2. cikkben meghatározott kölcsönös elismerés elvét.

12. cikk

Szokásos tartózkodási hely

Ezen irányelv alkalmazásában a „szokásos tartózkodási hely” az a hely, ahol az adott személy általában él, vagyis ahol egy naptári évben legalább 185 napot tölt, személyes és foglalkozásával összefüggő kötıtségei miatt, vagy foglalkozási kötıtségekkel nem rendelkező személy esetén, olyan személyes kötıtségei miatt, amelyek szoros kapcsolatra utalnak az adott személy és azon hely között, ahol él.

Mindazonáltal, azon személy esetében, akinek a foglalkozással kapcsolatos, illetve személyes kötıtségei eltérő helyekhez kapcsolódnak, és ennek következtében felváltva két vagy több tagállamban található különböző helyeken él, a szokásos tartózkodási helynek a személyes kötıdések szerinti tagállamot kell tekinteni, feltéve, hogy az ilyen személy rendszeresen visszatér oda. Ez utóbbi feltételnek nem kell teljesülnie, ha a személy egy meghatározott időtartamra szóló feladat végrehajtása céljából él

valamely tagállamban. Az egyetemi, illetve iskolai tanulmányok nem jelentik a szokásos tartózkodási hely áthelyezését.

13. cikk

A nem közösségi minta szerinti vezetői engedélyek közötti egyenértékűségek

(1) A Bizottság egyetértésével a tagállamok egyenértékűségeket állapítanak meg az ezen irányelv végrehajtása előtt megszerzett jogosultságok és a 4. cikkben meghatározott vezetői engedély kategóriák között.

A tagállamok, a Bizottsággal való konzultációt követően, a 11. cikk (4), (5) és (6) bekezdésének végrehajtása céljából kiigazításokat hajthatnak végre nemzeti jogszabályaikon.

(2) A ... (*)-ig megadott egyetlen járművezetési jogosultság sem szüntethető meg, illetve korlátozható ezen irányelv rendelkezései alapján.

14. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság jelentést készít ezen irányelv végrehajtásáról – beleértve annak a közúti közlekedésbiztonságra gyakorolt hatását – legkorábban ... (**) -án/-én.

15. cikk

Kölcsönös segítségnyújtás

A tagállamok segítik egymást ezen irányelv végrehajtásában, és információcserét folytatnak az általuk kiállított, lecserélt, pótol, megújított vagy visszavont vezetői engedélyekről. Igénybe veszik a vezetői engedélyek e célból létrehozott uniós hálózatát, amint e hálózat működőképes lesz.

16. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok legkésőbb ...-ig (***) elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az 1. cikk (1) bekezdésében, a 3. cikkben, a 4. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében, valamint (4) bekezdésének b)–k) pontjában, a 6. cikk (1) bekezdésében és (2) bekezdésének a), c), d) és e) pontjában, a 7. cikk (1) bekezdésének b), c) és d) pontjában, valamint (2), (3) és (5) bekezdésében, a 8., 10., 13. 14. és 15. cikkben, valamint az I. melléklet 2. pontjában, a II. mellékletnek az A1, A2 és A kategóriáról szóló 5.2. pontjában, illetve a IV., V. és VI. mellékletben foglaltaknak megfeleljenek. Ezen rendelkezések szövegéről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követően hat évvel.

(**) Ezen irányelv hatálybalépését követően tizenegy évvel.

(***) Ezen irányelv hatálybalépését követően négy évvel.

(2) Ezeket a rendelkezéseket ... (*)-tól/től kezdődően kell alkalmazni.

(3) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. Tartalmazniuk kell utalást arra is, hogy a hatályos törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezésekben található hivatkozásokat a hatályon kívül helyezett irányelvre úgy kell érteni, mint az erre az irányelvre utaló hivatkozásokat. A hivatkozás módját és szövegét a tagállamok határozzák meg.

(4) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az ezen irányelv hatálya alá tartozó területen általuk elfogadott, lényeges nemzeti rendelkezések szövegéről.

17. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 91/439/EGK irányelv a tagállamoknak az VII. melléklet B. részében megadott, a 91/439/EGK irányelv nemzeti jogba történő átültetésének határidőire vonatkozó kötelezettségeinek sérelme nélkül ... (*)-val/-vel hatályát veszti.

A 91/439/EGK irányelv 2. cikkének (4) bekezdése ... (**) -val/-vel hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat az ezen irányelvre történő hivatkozásnak kell tekinteni, és a VIII. mellékletben található megfelelési táblázat szerint kell értelmezni.

18. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Az 2. cikk (1) bekezdését, az 5. cikket, a 6. cikk (2) bekezdésének b) pontját, a 7. cikk (1) bekezdésének a) pontját, a 9. cikket, a 11. cikk (1), (3), (4), (5) és (6) bekezdését, a 12. cikket, valamint az I., II. és III. mellékletet ... (***)-tól/-től kell alkalmazni.

19. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, ...

az Európai Parlament részéről
az elnök

...

a Tanács részéről
az elnök

...

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követően hat évvel.

(**) Ezen irányelv hatálybalépésének időpontja.

(***) Ezen irányelv hatálybalépését követően két évvel.

I. MELLÉKLET

A KÖZÖSSÉGI VEZETŐI ENGEDÉLY-MINTÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

1. A közösségi vezetői engedély minta-kártyájának fizikai jellemzői megfelelnek az ISO 7810 és az ISO 7816-1 szabványnak.

A kártya polikarbonátból készül.

A vezetői engedélyek jellemzőinek azirányú vizsgálata, hogy megfelelnek-e a nemzetközi szabványoknak, az ISO 10373 szabvánnyal összhangban történik.

2. A vezetői engedélyek fizikai biztonsága

A vezetői engedélyek fizikai biztonságára veszélyt jelentenek az alábbiak:

- hamis kártyák előállítása: olyan – újonnan vagy eredeti okmány másolataként előállított – tárgy létrehozása, amely nagymértékben hasonlít az okmányra,
- tárgyi változtatás: az eredeti okmány valamely jellemzőjének megváltoztatása, például az okmányon feltüntetett adatok valamelyikének módosítása.

A teljes biztonság a rendszer egészében rejlik, amely magában foglalja a kérelmezési eljárást, az adattovábbítást, a kártya hordozóanyagát, a nyomtatási technikát, a különböző biztonsági elemek minimális együttesét és a testreszabás folyamatát.

- a) A vezetői engedélyek készítésére felhasznált anyagot az alábbi technikák (kötelező biztonsági elemek) alkalmazása által kell védetté tenni a hamisítás ellen:

- a kártyatest UV-fény alatt sötét,
- biztonsági alnyomat-minta, amelyet többszínű biztonsági festékekkel végzett írisznyomtatás, illetve pozitív vagy negatív guilloche-nyomtatás alkalmazása által védenek a szkennelés, nyomtatás vagy másolás útján történő hamisítás ellen. A minta nem állhat alapszínekből (CMYK), hanem legalább két különleges színből álló összetett mintázatot és mikrobetűt kell tartalmaznia,
- optikailag változó elemek, amelyek megfelelő védelmet biztosítanak a fényképmásolás és -hamisítás ellen,
- lézergravírozás,
- a fénykép körül a biztonsági háttérminta és a fénykép legalább a fénykép szélén átfedi egymást (gyengített minta).

- b) Ezen kívül a vezetői engedély kártyát az előállítás során legalább három, alább felsorolt technika alkalmazásával (kiegészítő biztonsági elemek) kell védetté tenni a hamisítás ellen:

- színváltó festékek*,
- termokróm festék*,
- egyedi hologramok*,
- változó lézereképek*,
- látható és átlátszó, UV-fényben fluoreszkáló festék,
- irizáló nyomtatás,
- digitális vízjel a háttérben,
- infravörös vagy foszforeszkáló pigmentek,
- domborított írásjelek, szimbólumok vagy minták*.

- c) A tagállamok további biztonsági elemeket is bevezethetnek. Alapvetően a csillaggal jelölt technikákat kell előnyben részesíteni, mivel azok a bűnüldöző hatóságok tisztviselői számára különleges eszközök használata nélkül is lehetővé teszik a kártya érvényességének ellenőrzését.

3. A vezető engedélynek két oldala van.

Az első oldalon az alábbiak szerepelnek:

- a) a „vezetői engedély” kifejezés nyomtatott nagy betűkkel az engedélyt kiállító tagállam nyelvén vagy nyelvein;
- b) az engedélyt kiállító tagállam neve (választható);

c) az engedélyt kiállító tagállam megkülönböztető jele kék téglalapon, negatívban nyomtatva, tizenkét sárga csillaggal körülvéve; a megkülönböztető jelek a következők:

B: Belgium
CZ: Cseh Köztársaság
DK: Dánia
D: Németország
EST: Észtország
GR: Görögország
E: Spanyolország
F: Franciaország
IRL: Írország
I: Olaszország
CY: Ciprus
LV: Lettország
LT: Litvánia
L: Luxemburg
H: Magyarország
M: Málta
NL: Hollandia
A: Ausztria
PL: Lengyelország
P: Portugália
SLO: Szlovénia
SK: Szlovákia
FIN: Finnország
S: Svédország
UK: Egyesült Királyság

d) a kiállított engedély egyedi adatai az alábbiak szerint számozva:

1. a jogosult családi neve;
2. a jogosult utóneve(i);
3. születési idő és hely;
4. a) az engedély kiállításának időpontja;
b) az engedély lejáratának időpontja vagy gondolatjel, ha az engedély a 7. cikk (2) bekezdésének c) pontja értelmében korlátlan ideig érvényes;
c) a kiállító hatóság neve (nyomtatható a második oldalra is);
d) igazgatási célból az 5. rovatban szereplőtől különböző szám (választható);
5. az engedély száma;
6. a jogosult fényképe;
7. a jogosult aláírása;
8. állandó lakóhely illetve levelezési cím (választható);
9. a jármű(vek) kategóriája, amelyet a jogosult vezethet (a nemzeti kategóriák másképpen nyomtatandók, mint a harmonizált kategóriák);

- e) az „Európai Közösségi Minta” kifejezés az engedélyt kiállító tagállam nyelvén vagy nyelvein, valamint a „vezetői engedély” kifejezés a Közösség többi nyelvén, az engedély háttereként rózsaszínnel nyomtatva:

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz

Kørekort

Führerschein

Juhiluba

Άδεια Οδήγησης

Driving Licence

Permis de conduire

Ceadúas Tiomána

Patente di guida

Vadītāja apliecība

Vairuotojo pažymėjimas

Vezetői engedély

Ličenzja tas-Sewqan

Rijbewijs

Prawo Jazdy

Carta de Condução

Vodičský preukaz

Vozniško dovoljenje

Ajokortti

Körkort;

- f) A színek megnevezése:

- kék: pantone reflex kék,
- sárga: pantone sárga.

A második oldalon az alábbiak szerepelnek:

- a) 9. a jármű(vek) kategóriája, amelyet a jogosult vezethet (a nemzeti kategóriák másképpen nyomtatandók, mint a harmonizált kategóriák);
10. az adott kategóriára vonatkozó engedély első kiadásának időpontja (ezt az időpontot az új engedélyen is meg kell ismételni későbbi pótlás vagy csere esetén);
11. az adott kategóriára vonatkozó engedély lejáratának időpontja;
12. az érintett (al)kategóriával szembeni további információk/korlátozás(ok) kód formában.

A kódok a következők:

- 01-99 kódok: harmonizált közösségi kódok

GÉPJÁRMŰVEZETŐ (egészségügyi okok)

01. Látáskorrekció és/vagy védelem

01.01 Szemüveg

01.02 Kontaktlencse

01.03 Védőszemüveg

01.04 Átlátszatlan lencse

01.05 Szem letakarása

01.06 Szemüveg vagy kontaktlencse

- 02. Hallókészülék/kommunikációs segédeszköz
 - 02.01 Hallókészülék egy fülre
 - 02.02 Hallókészülék két fülre
- 03. Művégtag/merevített végtag
 - 03.01 Felső végtagprotézis/merevített végtag
 - 03.02 Alsó végtagprotézis/merevített végtag
- 05. Korlátozott vezetés (az alkód használata kötelező, a vezetés egészségügyi okok miatt korlátozott)
 - 05.01 Nappali vezetésre korlátozott (például: egy órával a napkeltét követően, illetve egy órával a napnyugtát megelőzően)
 - 05.02 A jogosult lakóhelye körüli ... km-es sugarú körön, illetve városon/régióon belüli vezetésre korlátozott
 - 05.03 Utasok nélküli vezetés
 - 05.04 Legfeljebb ... km/h sebességű vezetésre korlátozott
 - 05.05 Vezetés kizárólag vezetői engedéllyel rendelkező személy jelenlétében
 - 05.06 Pótkocsi nélkül
 - 05.07 Autópályán a vezetés nem engedélyezett
 - 05.08 Tilos az alkoholfogyasztás

JÁRMŰÁTALAKÍTÁSOK

- 10. Átalakított erőátvitel
 - 10.01 Kézi erőátvitel
 - 10.02 Automata erőátvitel
 - 10.03 Elektronikus vezérlésű erőátvitel
 - 10.04 Átalakított sebességváltó kar
 - 10.05 Szekunder sebességváltóház nélkül
- 15. Átalakított tengelykapcsoló
 - 15.01 Átalakított sebességváltó kar
 - 15.02 Kézi tengelykapcsoló
 - 15.03 Automata tengelykapcsoló
 - 15.04 Válaszfal kialakítása a tengelykapcsoló-pedál előtt, behajtható/leszerelhető tengelykapcsoló-pedál
- 20. Átalakított fékrendszerek
 - 20.01 Átalakított fékpedál
 - 20.02 Megnagyobbított fékpedál
 - 20.03 Bal lábas használatra alkalmas fékpedál
 - 20.04 Talppal működtethető fékpedál
 - 20.05 Döntött fékpedál
 - 20.06 Kézi (átalakított) működtetésű üzemi fék
 - 20.07 Megerősített üzemi fék maximális használata
 - 20.08 Az üzemi fékbe beépített vészfék maximális használata
 - 20.09 Átalakított kézifék
 - 20.10 Elektromos vezérlésű kézifék
 - 20.11 (Átalakított) lábbal vezérelt kézifék
 - 20.12 Válaszfal kialakítása a fékpedál előtt, behajtható/leszerelhető fékpedál
 - 20.13 Térdel működtetett fék
 - 20.14 Elektromosan működtetett üzemi fék

- 25. Átalakított gázadagoló rendszerek
 - 25.01 Átalakított gázpedál
 - 25.02 Talppal működtetett gázpedál
 - 25.03 Döntött gázpedál
 - 25.04 Kézi gázadagoló
 - 25.05 Térdnél elhelyezett gázpedál
 - 25.06 Rásegítővel működtetett gázadagoló (elektronikus, pneumatikus stb.)
 - 25.07 Gázpedál a fékpedál bal oldalán
 - 25.08 Bal oldali gázpedál
 - 25.09 Válaszfal kialakítása a gázpedál előtt, behajtható/leszerelhető gázpedál
- 30. Módosított kombinált fékező és gázadagoló rendszerek
 - 30.01 Párhuzamos pedálok
 - 30.02 Azonos (vagy közel azonos) magasságban elhelyezett pedálok
 - 30.03 Elcsúsztatható gáz- és fékpedál
 - 30.04 Elcsúsztatható és merevítővel rendelkező gáz- és fékpedál
 - 30.05 Behajtható/leszerelhető gáz- és fékpedál
 - 30.06 Megemelt padló
 - 30.07 Válaszfal kialakítása a fékpedál oldalán
 - 30.08 Válaszfal kialakítása a művégtag számára a fékpedál oldalán
 - 30.09 Válaszfal kialakítása a gáz- és a fékpedál előtt
 - 30.10 Sarok-/lábtámasz
 - 30.11 Elektromosan működtetett gáz- és fékpedál
- 35. Átalakított kezelőgombok

(Fényszóró kapcsolók, ablaktörlő/ablakmosó, kürt, irányjelzők stb.)

 - 35.01 A kormányzásra és a jármű irányítására gyakorolt negatív hatás nélkül működtethető kezelőelemek
 - 35.02 A kormánykerék és kiegészítői (fogógomb, fogóvilla stb.) elengedése nélkül működtethető kezelőelemek
 - 35.03 A kormánykerék és kiegészítői (fogógomb, fogóvilla stb.) bal kézzel való elengedése nélkül működtethető kezelőelemek
 - 35.04 A kormánykerék és kiegészítői (fogógomb, fogóvilla stb.) jobb kézzel való elengedése nélkül működtethető kezelőelemek
 - 35.05 A kormánykerék és kiegészítői (fogógomb, fogóvilla stb.), valamint a kombinált gázadagoló és fékező szerkezetek elengedése nélkül működtethető kezelőelemek
- 40. Átalakított kormánymű
 - 40.01 Alapkiviteli rásegítéses kormánymű
 - 40.02 Megerősített rásegítéses kormánymű
 - 40.03 Kormánymű tartalékrendszerrel
 - 40.04 Meghosszabbított kormányoszlop
 - 40.05 Átalakított kormánykerék (nagyobb és/vagy vastagabb kormánykerék-rész, csökkentett átmérőjű kormánykerék stb.)
 - 40.06 Döntött kormánykerék
 - 40.07 Független kormánykerék
 - 40.08 Vízszintes kormánykerék
 - 40.09 Lábbal működtetett meghajtás
 - 40.10 Alternatív átalakított kormányzás (kormánybot stb.)
 - 40.11 Fogógomb a kormánykeréken
 - 40.12 Kézmerevítő a kormánykeréken
 - 40.13 Ínrögztetés (csonthoz) merevítővel

42. Módosított visszapillantó tükör (tükrök)
- 42.01 (Bal vagy) jobb oldali külső visszapillantó tükör
 - 42.02 Külső visszapillantó tükör a sárhányón
 - 42.03 A forgalom követését lehetővé tevő belső kiegészítő visszapillantó tükör
 - 42.04 Belső panoráma visszapillantó tükör
 - 42.05 Holttér-ellenőrző visszapillantó tükör
 - 42.06 Elektromosan működtetett külső visszapillantó tükör (tükrök)
43. Átalakított vezetőülés
- 43.01 Megfelelő kitekintési magasságban, a kormánykeréktől és a pedáltól normál távolságban elhelyezett vezetőülés
 - 43.02 A test alakjához igazított vezetőülés
 - 43.03 A megfelelő ülésstabilitás érdekében oldaltámasszal ellátott vezetőülés
 - 43.04 Kartámasszal ellátott vezetőülés
 - 43.05 A vezetőülés csúszthatóságának megnövelése
 - 43.06 Biztonsági öv átalakítása
 - 43.07 Hám típusú biztonsági öv
44. Motorkerékpárok módosításai (alkód használata kötelező)
- 44.01 Egyfajta üzemeltetésű fék
 - 44.02 (Átalakított) kézi működtetésű fék (első kerék)
 - 44.03 (Átalakított) lábműködtetésű fék (hátsó kerék)
 - 44.04 (Átalakított) kézi gázadagoló
 - 44.05 (Átalakított) kézi sebességváltó és kézi tengelykapcsoló
 - 44.06 (Átalakított) visszapillantó tükör (tükrök)
 - 44.07 (Átalakított) jelző berendezések (irányjelzők, féklámpa, ...)
 - 44.08 Olyan ülés magasság, amely lehetővé teszi a vezető számára, hogy ülő testhelyzetben egyszerre mindkét lábát letegye az úttestre
45. Kizárólag oldalkocsis motorkerékpár
50. Meghatározott járműre/alvázsámra (jármű azonosító számra (VIN)) korlátozva
51. Meghatározott járműre/rendszám táblára (jármű nyilvántartási számra (VRN)) korlátozva

IGAZGATÁSI KÉRDÉSEK

70. A(z) ... számú, ... által kiállított engedély cseréje (harmadik ország esetében az EU/ENSZ megkülönböztető jel is; pl.: 70.0123456789.NL)
71. A(z) ... számú engedély másodpéldánya (harmadik ország esetében az EU/ENSZ megkülönböztető jel is; pl.: 71.987654321.HR)
72. A kategóriájú járművekre korlátozva, amelyek maximális hengerűrtartalma 125 cm³ és maximális teljesítménye 11 kW (A1)
73. B kategóriájú, három- vagy négykerekű gépi meghajtású járművekre korlátozva (B1)
74. C kategóriájú járművekre korlátozva, amelyek megengedett legnagyobb össztömege nem haladja meg a 7 500 kg-ot (C1)
75. D kategóriájú járművekre korlátozva, amelyekben – a vezetőülésen kívül – legfeljebb 16 ülés található (D1)

76. C kategóriájú járművekre korlátozva, amelyek megengedett legnagyobb össz tömege nem haladja meg a 7 500 kg-ot (C1) és amelyekhez olyan pótkocsi kapcsolható, amelynek megengedett legnagyobb össz tömege meghaladja a 750 kg-ot, feltéve, hogy az így kialakított járműszerelvénnyel legnagyobb össz tömege nem haladja meg a 12 000 kg-ot és feltéve, hogy a pótkocsi legnagyobb megengedett össz tömege nem haladja meg a vonójármű terheletlen tömegét (C1E)
77. D kategóriájú járművekre korlátozva, amelyekben – a vezetőülést kivéve – legfeljebb 16 ülés található (D1) és amelyekhez olyan pótkocsi kapcsolható, amelynek megengedett legnagyobb össz tömege meghaladja a 750 kg-ot, feltéve, hogy a) az így kialakított járműszerelvénnyel megengedett legnagyobb össz tömege nem haladja meg a 12 000 kg-ot és a pótkocsi megengedett legnagyobb össz tömege nem haladja meg a vonójármű terheletlen tömegét, valamint b) a pótkocsit nem használják utasok szállítására (D1E)
78. Automata sebességváltóval rendelkező járművekre korlátozva
79. (...) A zárójelben megjelölt tulajdonságokkal rendelkező járművekre korlátozva, a 91/439/EK irányelv 10. cikke (1) bekezdésének alkalmazásával összefüggésben
- 90.01: balra
- 90.02: jobbra
- 90.03: bal
- 90.04: jobb
- 90.05: kézi
- 90.06: láb
- 90.07: használható
95. A 2003/59/EK irányelvben előírt szakmai alkalmassági kötelezettségnek megfelelő szakmai alkalmassági bizonyítvánnyal (SZAB) rendelkező gépjárművezető, ...-ig [pl.: 95.01.01.2012]
96. Az V. mellékletben foglalt rendelkezésekkel összhangban képzésben részt vevő, illetve jártassági és magatartási vizsgát letevő gépjárművezető.
- 100 és 100 feletti kódok: nemzeti kódok, amelyek csak az engedélyt kiállító tagállam területén érvényesek.
- Ha a kód az összes olyan kategóriára alkalmazandó, amelyre az engedélyt kiállították, a 9., 10. és 11. rovatokba is nyomtatható;
13. e melléklet 4. pontja a) alpontjának végrehajtásakor a befogadó tagállam részére olyan adatok esetleges bejegyzésére fenntartott hely, amelyek az engedéllyel kapcsolatos igazgathoz szükségesek;
14. az engedélyt kiállító tagállam részére olyan adatok esetleges bejegyzésére fenntartott hely, amelyek az engedéllyel kapcsolatos igazgathoz szükségesek vagy a közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatosak (választható). Ha az adat az ebben a mellékletben meghatározott valamelyik rovattal kapcsolatos, előtte meg kell adni a kérdéses rovat számát.
- A jogosult külön írásbeli beleegyezésével erre a helyre lehet bejegyezni azokat az adatokat, amelyek nem kapcsolatosak a vezetői engedély igazgatásával vagy a közúti közlekedésbiztonsággal; az ilyen adatok semmilyen módon nem változtatják meg a minta vezetői engedélyként történő felhasználását;
- b) az engedély első és második oldalán látható számozott rovatok magyarázata (legalább az 1., 2., 3., 4. a), 4 b), 4 c), 5., 10., 11. és 12. rovat)
- Annak a tagállamnak, amely a bejegyzéseket az itt felsorolt angol, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, spanyol, svéd, szlovák vagy szlovén nyelveken kívül valamely más nemzeti nyelven kívánja megszövegezni, e melléklet egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül olyan kétnyelvű engedélyt kell készítenie, amelyben a fenti nyelvek egyikét használja;
- c) a közösségi engedély mintán helyet kell fenntartani mikrochip vagy hasonló számítógépes eszköz esetleges bevezetésére.

4. Különleges rendelkezések

- a) Ha egy tagállam által e mellékletnek megfelelően kiállított vezetői engedély jogosultja egy másik tagállamban rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel, az a másik tagállam az engedélyre olyan adatokat vezethet rá, amelyek szükségesek az engedéllyel kapcsolatos igazgatáshoz, feltéve, hogy ezeket az adatokat az általa kiállított engedélyekre is bejegyzi, és hogy marad elég hely erre a célra.
- b) A Bizottsággal folytatott konzultációt követően a tagállamok különböző színeket vagy jelöléseket is alkalmazhatnak, mint pl. vonalkódok és nemzeti szimbólumok [...], e melléklet többi rendelkezéseinek sérelme nélkül.

Az engedélyek kölcsönös elismerésével összefüggésben a vonalkód csak olyan információt tartalmazhat, amely már olvasható a vezetői engedélyen, vagy amely az engedély kiállításához szükséges.

KÖZÖSSÉGI VEZETŐI ENGEDÉLY MINTA

1. oldal VEZETŐI ENGEDÉLY [TAGÁLLAM]

 6 PHOTO	PERMIS DE CONDUIRE		ÉTAT MEMBRE
	1.		
	2.		
	3.		
	4a.	4c.	
	4b.	(4d.)	
	5.		
	7.		
	(8.)		
9.			

2. oldal 1. Családi név 2. Utónév 3. Születési idő és hely 4a. A vezetői engedély kiállításának időpontja 4b. Lejárat hivatalos időpontja 4c. Kiállító hatóság 5. Az engedély sorszáma 8. Lakóhely 9. ⁽¹⁾ Kategória 10. Kiállítás időpontja kategóriánként 11. Lejárat időpontja kategóriánként 12. Korlátozások

13.	9.	10.	11.	12.
	A1 			
	A 			
(14.)	B1 			
	B 			
	C1 			
	C 			
	D1 			
	D 			
	BE 			
	C1E 			
	CE 			
	D1F 			
	DE 			

1. Nom 2. Prénom 3. Date et lieu de naissance 4a. Date de délivrance du permis de conduire 4b. Date d'expiration administrative 4c. Délivré par 5. Numéro de permis 8. Domicile 9. Catégorie 13. Date de délivrance par catégorie 14. Date d'expiration par catégorie 15. Restrictions

⁽¹⁾ Megjegyzés: az okmány kiegészül majd az AM kategória piktogramjával és sorával.
Megjegyzés: a motorkerékpárra vonatkozó rész „A2” kategóriával egészül ki.

VEZETŐI ENGEDÉLY MINTÁJA

BELGA ENGEDÉLY (tájékoztatásul)

	RIJBEWIJS	KONINKRIJK BELGIE
6. FOTO	1.	Steven
	2.	Anne-Marie M.E.
	3.	01.04.73 D-53170 Bonn
	4a.	01.07.96
	4c.	B-9000 Gent
	4b.	30.06.06
	5.	DA 003 360
7.		
9.	A	B

	PERMIS DE CONDUIRE ROYAUME DE BELGIQUE	
6 PHOTO	1.	Quentin
	2.	Maria N.E.
	3.	01.04.73 B-7000 Mons
	4a.	01.07.96
	4c.	B-1180 Uccle
	4b.	30.06.06
	5.	DA 003 361
7.		
9.	A	B

II. MELLÉKLET

I. A JÁRMŰVEZETŐI VIZSGÁK MINIMUMKÖVETELMÉNYEI

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a vezetői engedélyt kérelmezők rendelkezzenek a gépjárművek vezetéséhez szükséges ismeretekkel és jártassággal, valamint ennek megfelelő magatartást tanúsítsanak. Ennek értelmében a vizsgának az alábbiakból kell állnia:

- elméleti vizsga, majd
- jártassági és magatartási vizsga.

A vizsga lebonyolításának feltételei az alábbiakban találhatók.

A. ELMÉLETI VIZSGA

1. Forma

A formát úgy kell megválasztani, hogy meg lehessen bizonyosodni arról, hogy rendelkezik-e a kérelmező a megkívánt ismeretekkel a 2., 3. és 4. pontokban felsorolt területeken.

Minden olyan, egy adott járműkategóriában engedélyt igénylő kérelmező, aki egy másik járműkategóriában teljesítette az engedély megszerzéséhez szükséges elméleti vizsgát, mentesülhet a 2., 3. és 4. pont közös rendelkezései alól.

2. Az elméleti vizsga valamennyi járműkategóriára vonatkozó tartalma

2.1. Az alább felsorolt valamennyi ponttal kapcsolatban kérdéseket kell feltenni, a kérdések tartalmának és formájának meghatározása a tagállamok hatáskörébe tartozik:

2.1.1. Közúti közlekedési szabályok:

- különös tekintettel a közúti jelzőtáblákra, jelzésekre, jelölésekre, az elsőbbségadásra és sebességhatározásra;

2.1.2. A vezető:

- az éberség és a közúti közlekedés többi résztvevőjével szembeni magatartás fontossága,
- észlelés, ítélőképeség és döntéshozatal, különösen a reakcióidő, valamint a vezetői magatartás megváltozása alkohol, kábítószer, gyógyszerek, adott lelki állapot vagy fáradtság hatására;

2.1.3. A közút:

- a különböző időjárási és útviszonyok mellett a járművek közötti biztonságos követési távolság megtartására, a féktávolságokra és az úttartásra vonatkozó legfontosabb elvek,
- az eltérő útviszonyokkal, különösen azoknak az időjárás, valamint az út adott napszak hatására bekövetkező változásaival összefüggő vezetési kockázati tényezők,
- a különböző úttípusok jellemzői és az ezzel összefüggő jogszabályi követelmények;

2.1.4. A közlekedés más résztvevői:

- a közlekedésben résztvevők tapasztalatlanságával, valamint leginkább sérülékeny csoportjaival, pl. a gyermekekkel, gyalogosokkal, kerékpárosokkal és a mozgásukban korlátozott személyekkel összefüggő sajátos kockázati tényezők,
- a különböző járműtípusok mozgásával és vezetésével, továbbá vezetőik eltérő látóterével járó kockázati tényezők;

2.1.5. Általános szabályok, rendeletek és egyéb kérdések:

- a járművek használatához szükséges hivatalos okmányokra vonatkozó szabályok,
- a járművezető baleset esetén tanúsítandó magatartását meghatározó általános szabályok (figyelmeztető eszközök kihelyezése és riasztás), és azok az intézkedések, amelyeket szükség esetén megtehet a közúti balesetekben sérülést szenvedett személyek érdekében,
- a járművel, rakományával és a személyekkel kapcsolatos biztonsági tényezők;

2.1.6. A jármű elhagyásakor szükséges óvintézkedések;

2.1.7. A közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő mechanikai szempontok; a kérelmezőknek képesnek kell lenniük észlelni a leggyakoribb meghibásodásokat, különösen a kormány-, a felfüggesztési és a fékrendszerben, a gumibroncsokban, a lámpákban és az irányjelzőkben, a fényvisszaverőkben, a visszapillantó tükrökben, a szélvédőben és az ablaktörlőkben, a kipufogórendszerben, a biztonsági övekben és hangjelző berendezésben;

- 2.1.8. A jármű biztonsági felszerelései, és különösen a biztonsági övek, a fejtámaszok és a gyermekek biztonságát szolgáló eszközök használata;
- 2.1.9. A járműhasználat környezettel összefüggő szabályai (a hangjelzést adó eszközök megfelelő használata, mérsékelt üzemanyag-fogyasztás, a szennyező anyagok kibocsátásának korlátozása stb.).

3. Az A1, A2 és A kategóriákra vonatkozó különleges rendelkezések

- 3.1. Az alábbiak általános ismeretének kötelező ellenőrzése:
- 3.1.1. Védőfelszerelés, például kesztyű, csizma, védőruha és bukósisak használata;
- 3.1.2. A motorkerékpárosok láthatósága a közúti közlekedés többi résztvevője számára;
- 3.1.3. Az úttest fent meghatározott különböző állapotaihoz kapcsolódó kockázati tényezők, továbbá különös tekintettel az olyan csúszós részekre, mint például a csatornafedelekek, az útburkolati jelzésekre, például a vonalak és nyilak, valamint a villamossínekre;
- 3.1.4. A közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő, fent meghatározott mechanikai szempontok, különös tekintettel az elakadásjelző kapcsolójára, az olajszintekre és a meghajtóláncra.

4. A C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 és D1E kategóriákra vonatkozó különleges rendelkezések

- 4.1. Az alábbiak általános ismeretének kötelező ellenőrzése:
- 4.1.1. A közúti fuvarozásra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló, 1985. december 20-i 3820/85/EGK tanácsi rendelet⁽¹⁾ által meghatározott vezetési és pihenő időre vonatkozó szabályok; a menetíró készülékek a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i 3821/85/EGK tanácsi rendelet⁽²⁾ által meghatározott használata,
- 4.1.2. Az érintett szállítási típusra vonatkozó szabályok: áru fuvarozás vagy személyszállítás;
- 4.1.3. A belföldi és a nemzetközi áru fuvarozáshoz és személyszállításhoz szükséges jármű- és szállítási okmányok;
- 4.1.4. Baleset esetén tanúsítandó magatartás; baleset vagy hasonló esemény esetén elvégzendő intézkedések – beleértve a vészhelyzeti intézkedéseket, például az utasok kimenekítését – ismerete és elsősegély-nyújtási alapismeretek;
- 4.1.5. A kerekek leszerelése és cseréje közben betartandó óvintézkedések;
- 4.1.6. A járművek tömegére és méreteire vonatkozó szabályok; a sebesség-korlátozókra vonatkozó szabályok;
- 4.1.7. A látótérnek a saját jármű jellemzői által okozott korlátozása;
- 4.1.8. Autótérkép olvasása, útvonaltervezés, beleértve az elektronikus navigációs rendszerek használatát is (választható);
- 4.1.9. A jármű rakományával kapcsolatos biztonsági tényezők: a rakomány ellenőrzése (rakodás és rögzítés), a különböző típusú rakományokkal kapcsolatos nehézségek (pl. folyadékok, függő rakomány, ...), az áru be- és kirakodása és a rakodó-berendezések használata (csak a C, CE, C1, C1E kategóriákban);
- 4.1.10. A járművezető felelőssége az utasszállítást illetően; az utasok kényelme és biztonsága; gyermekek szállítása; az elindulás előtti szükséges ellenőrzések; az elméleti vizsgának valamennyi busztípust magában kell foglalnia (a tömegközlekedésben használt buszok és a távolsági buszok, különleges méretű buszok, ...) (csak a D, DE, D1, D1E kategóriákban).
- 4.2. A C, CE, D és DE kategóriákra vonatkozásában a következő további előírások általános ismeretének kötelező ellenőrzése:
- 4.2.1. A következők szerkezeti és működési elvei: belsőégésű motorok, folyadékok (pl. motorolaj, hűtőfolyadék, mosó-folyadék), az üzemanyag-ellátó rendszer, az elektromos rendszer, a gyújtási rendszer, az erőátviteli rendszer (tengelykapcsoló, sebességváltó stb.);

⁽¹⁾ HL L 370., 1985.12.31., 1. o. Az 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 102., 2006.4.11., 1. o.) hatályon kívül helyezett rendelet.

⁽²⁾ HL L 370., 1985.12.31., 8. o. A legutóbb az 561/2006/EK rendelettel módosított rendelet.

- 4.2.2. Kenés és fagyásálló védelem;
- 4.2.3. A gumiabroncsok szerkezetének, felszerelésének, helyes használatának és ápolásának elvei;
- 4.2.4. A fékszerelvények és a sebességszabályzók típusainak, működésének, fő elemeinek, csatlakozásának, használatának és napi karbantartásának elvei, és a blokkolásgátló fékek használata;
- 4.2.5. A kapcsolószerkezetek típusainak, működésének, fő elemeinek, csatlakozásának, használatának és napi karbantartásának elvei (csak a CE, DE kategóriákban);
- 4.2.6. Üzemzavarok okainak felderítési módszerei;
- 4.2.7. A járművek megelőző karbantartása és a szükséges folyamatos karbantartás;
- 4.2.8. A járművezető felelőssége az áru egyeztetett feltételek szerinti átvételét, fuvarozását és leszállítását illetően (csak a C, CE kategóriákban).

B. JÁRTASSÁGI ÉS MAGATARTÁSVIZSGA

5. A jármű és felszerelései

- 5.1. Kézi sebességváltóval rendelkező járművet kizárólag az vezethet, aki kézi sebességváltóval rendelkező járművön tette le a jártassági- és magatartásvizsgát.

Ha a kérelmező a jártassági- és magatartásvizsgát automata sebességváltóval rendelkező járművön teszi le, ezt a tényt az e vizsga alapján kiállított összes engedélyen fel kell tüntetni. Az ilyen jelöléssel ellátott engedélyek csak automata sebességváltóval rendelkező járművek vezetéséhez használhatók.

Az „automata sebességváltóval rendelkező jármű” az a jármű, amelynél a motor és a kerekek közötti áttétel kizárólag a gázpedál, illetve a fékpedál használatával változtatható.

- 5.2. A jártassági és magatartásvizsgán alkalmazott járműveknek meg kell felelniük az alábbiakban megadott minimumkövetelményeknek. A tagállamok megállapíthatnak az alábbiaknál szigorúbb követelményeket, vagy azokat kiegészíthetik egyéb követelményekkel.

A1 kategória:

A1 kategóriájú, oldalkocsi nélküli motorkerékpárok, legalább 120 cm³ hengerűrtartalommal, amelyek legalább 90 km/h sebesség elérésére alkalmasak

A2 kategória:

Oldalkocsi nélküli motorkerékpárok, legalább 400 cm³ hengerűrtartalommal, és legalább 25 kW teljesítményű motorral

A kategória:

Oldalkocsi nélküli motorkerékpárok, legalább 600 cm³ hengerűrtartalommal, és legalább 40 kW teljesítményű motorral

B kategória:

B kategóriájú, négykerekű jármű, amely legalább 100 km/h sebesség elérésére alkalmas;

BE kategória:

Egy B kategóriába tartozó vizsgajárműből és egy legalább 1 000 kg megengedett legnagyobb össztömeggel rendelkező pótkocsiból álló járműszerelvény, amely legalább 100 km/h sebesség elérésére alkalmas, és nem tartozik a B kategóriába; a pótkocsi raktere zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább olyan széles és magas, mint a vonójármű; a zárt dobozos felépítmény szélessége kis mértékben el is maradhat a vonójárműétől, feltéve, hogy a hátratekintés csak a vonójármű külső visszapillantó tükrének használatával lehetséges; a pótkocsi tényleges össztömegének legalább 800 kg-nak kell lennie;

B1 kategória:

Legalább 60 km/h sebesség elérésére képes, négykerekű, gépi meghajtású jármű;

C kategória:

A C kategóriába tartozó járművek, amelyek megengedett legnagyobb össztömege legalább 12 000 kg, és hossza legalább 8 m, szélessége legalább 2,40 m, továbbá legalább 80 km/h sebesség elérésére alkalmasak; blokkolásgátló fékekkel ellátva, legalább nyolc előremeneti fokozattal rendelkező sebességváltóval és a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készülékkel felszerelve; a raktér egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább olyan széles és magas, mint a vezetőfülke; a jármű tényleges össztömegének legalább 10 000 kg-nak kell lennie;

CE kategória:

vagy nyerges jármű, vagy egy C kategóriájú vizsgajárműből és legalább 7,5 m hosszú pótkocsiból álló járműszerelvénnyel; a nyerges jármű vagy a járműszerelvénnyel megengedett legnagyobb össztömege legalább 20 000 kg, legalább 14 m hosszú és 2,40 m széles, legalább 80 km/h sebesség elérésére képes; blokkolásgátló fékekkel ellátva, legalább nyolc előremeneti fokozattal rendelkező sebességváltóval és a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készülékkel felszerelve; a raktér egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább olyan széles és magas, mint a vezetőfülke; a nyerges jármű, illetve a járműszerelvénnyel tényleges össztömegének legalább 15 000 kg-nak kell lennie;

C1 kategória:

C1 alkategóriába tartozó járművek, amelyek legnagyobb megengedett össztömege legalább 4 000 kg, és legalább 80 km/h sebesség elérésére alkalmasak; blokkolásgátló fékekkel ellátva és a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készülékkel felszerelve; a raktér egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább olyan széles és magas, mint a vezetőfülke;

C1E kategória:

Egy C1 kategóriába tartozó vizsgajárműből és egy legalább 1 250 kg megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsiból álló járműszerelvénnyel; a járműszerelvénnyel hossza legalább 8 m, és legalább 80 km/h sebesség elérésére alkalmas; a pótkocsi raktere egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább olyan széles és magas, mint a vezetőfülke; a zárt dobozos felépítmény szélessége kis mértékben el is maradhat a vonójárműétől, feltéve, hogy a hátratekintés csak a vonójármű külső visszapillantó tükrökének használatával lehetséges a pótkocsi tényleges össztömegének legalább 800 kg-nak kell lennie;

D kategória:

A D kategóriába tartozó járművek, amelyek hossza legalább 10 m, szélessége legalább 2,40 m, és legalább 80 km/h sebesség elérésére alkalmasak; blokkolásgátló fékekkel ellátva és a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készülékkel felszerelve;

DE kategória:

Egy D kategóriájú vizsgajárműből és egy legalább 1 250 kg megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsiból álló, legalább 2,40 m széles és legalább 80 km/h sebesség elérésére képes járműszerelvénnyel; a pótkocsi raktere egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább 2 m széles és két méter magas; a pótkocsi tényleges össztömegének legalább 800 kg-nak kell lennie;

D1 kategória:

D1 alkategóriába tartozó járművek, amelyek legnagyobb megengedett össztömege legalább 4 000 kg, és legalább 80 km/h sebesség elérésére alkalmasak; blokkolásgátló fékekkel ellátva és a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készülékkel felszerelve;

D1E kategória:

Egy D1 alkategóriájú vizsgajárműből és egy legalább 1 250 kg megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsiból álló, és legalább 80 km/h sebesség elérésére képes járműszerelvénnyel; a pótkocsi raktere egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább két méter széles és 2 m magas; a pótkocsi tényleges össztömegének legalább 800 kg-nak kell lennie;

A BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 és a D1E kategóriákhoz használt azon vizsgajárművek, amelyek nem felelnek meg a fent megadott minimumkövetelményeknek, de amelyek e bizottsági irányelv hatálybalépésének időpontjában vagy azt megelőzően használatban voltak, az adott dátumot követően legfeljebb tíz évig még használhatók. Az ezekben a járművekben szállítandó rakományra vonatkozó követelményeket a tagállamok a 2006/56/EK bizottsági irányelv⁽¹⁾ hatálybalépésétől számított tíz éven belül hajthatják végre.

6. Az A1, A2 és A kategóriákra vonatkozóan vizsgálandó jártasság és magatartás

6.1. A jármű közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő előkészítése és műszaki ellenőrzése

A kérelmezőknek a következő követelmények kielégítésével igazolniuk kell, hogy elő tudnak készülni a biztonságos vezetésre:

6.1.1. A védőfelszerelés, például a kesztyű, csizma, védőruha és -sisak beállítása;

6.1.2. A gumiabroncsok, fékek, a kormánymű, a vészleállító (ha van), a lánc, olajsíntek, fényszórók, távolsági fényszórók, irányjelzők és a hangjelző berendezés szűrőpróbaszerű ellenőrzésének elvégzése.

6.2. A közúti közlekedésbiztonsággal összefüggésben vizsgálandó különleges manőverek

6.2.1. A motorkerékpár kitámasztó lábra helyezése és arról való levétele, valamint a jármű mellett haladva annak a motor segítségével nélküli mozgatása;

6.2.2. A motorkerékpár kitámasztó lábán történő leparkolása;

6.2.3. Legalább két kis sebességű manővert kell végrehajtani, beleértve a szalomvezetést; ennek lehetővé kell tennie a tengelykapcsoló és a fék kombinált kezelésében, az egyensúlyozásban, a tekintet irányításában, a motorkerékpáron való elhelyezkedésben és a lábak lábtartón való elhelyezésében szerzett jártasság értékelését;

6.2.4. Legalább két nagyobb sebességű manővert kell végrehajtani: az egyiknek egy második vagy harmadik sebességfokozatban, legalább 30 km/h sebességgel megtett manővernek kell lennie, a másik során pedig akadályt kell kikerülni legalább 50 km/h sebességgel; ennek lehetővé kell tennie a motorkerékpáron való elhelyezkedésben, a tekintet irányításában, az egyensúlyozásban, a kormányzási technikában és a sebességváltási technikában szerzett jártasság értékelését;

6.2.5. Fékezés: végre kell hajtani legalább két fékezési gyakorlatot, amelyek egyike egy legalább 50 km/h sebességnél elvégzett vészfékezés; ennek lehetővé kell tennie az elülső és a hátsó fékek kezelésében, a tekintet irányításában és a motorkerékpáron való elhelyezkedésben szerzett jártasság értékelését.

A 6.2.3–6.2.5. pontban említett különleges manővereket az irányelv hatálybalépését követően legkésőbb öt évvel be kell vezetni.

6.3. Magatartás a közlekedésben

A kérelmezőknek normál közlekedési helyzetben, teljes biztonsággal és az összes szükséges óvintézkedést megtéve végre kell hajtaniuk a következő tevékenységek mindegyikét:

6.3.1. Elindulás: parkolást követően, a forgalomban való megállás után; kocsibehajtó elhagyása;

6.3.2. Haladás egyenes úton; elhaladás szembejövő járművek mellett, beleértve ennek szűk helyen való végrehajtását;

6.3.3. Haladás ívelt kanyarban;

6.3.4. Kereszteződések: csomópontok és útkereszteződések megközelítése és az ezeken való áthaladás;

6.3.5. Irányváltás: balra és jobbra fordulás; sávváltás;

6.3.6. Autópálya vagy hasonló út (ha van ilyen) megközelítése/elhagyása: besorolás a gyorsításávba; kisorolás a lassító sávba;

6.3.7. Előzés/elhaladás valami mellett: más közlekedő előzése (ha lehetséges); haladás akadályok (pl. parkoló autók) mellett; más közlekedő általi leelőzés (ha alkalmazható);

6.3.8. Különleges útszakaszok (ha vannak ilyenek): körforgalom; szintbeli vasúti átjáró; villamos-/autóbuszmegálló; gyalogátkelőhely; haladás hosszú emelkedőn/lejtőn;

6.3.9. A szükséges óvintézkedések betartása a járműről történő leszálláskor.

⁽¹⁾ A vezetői engedélyekről szóló 91/439/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2000. szeptember 14-i 2000/56/EK bizottsági irányelv (HL L 237., 2000.9.21., 45. o.).

7. **A B, B1 és BE kategóriákra vonatkozóan vizsgálandó jártasság és magatartás**

7.1. *A jármű közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő előkészítése és műszaki ellenőrzése*

A kérelmezőknek a következő követelmények kielégítésével igazolniuk kell, hogy elő tudnak készülni a biztonságos vezetésre:

- 7.1.1. Az ülés beállítása a megfelelő ülő testhelyzet elérése érdekében;
- 7.1.2. A visszapillantó tükrök, a biztonsági övek és (ha vannak) a fejtámaszok beállítása;
- 7.1.3. Az ajtók zárt állapotának ellenőrzése;
- 7.1.4. A gumiabroncsok, a kormány, a fékek, a folyadékok (pl. motorolaj, hűtőfolyadék, mosófolyadék), a lámpák, a fényvisszaverők, az irányjelzők és a hangjelző berendezés véletlenszerű ellenőrzésének elvégzése;
- 7.1.5. A jármű rakományával kapcsolatos biztonsági tényezők ellenőrzése: kocsiszekrény, ponyvák, raktérajtók, vezetőfülke zárhatósága, a berakodás módja, a rakomány rögzítése (csak a BE kategóriában);
- 7.1.6. A kapcsolószerkezet, valamint a fék- és az elektromos csatlakozók ellenőrzése (csak a BE kategóriában);

7.2. *B és B1 kategóriáknál: a közúti közlekedésbiztonsággal összefüggésben vizsgálandó különleges manőverek*

A következők közül kiválasztott manőverek egy csoportját kell vizsgálni (a négy pontból legalább két manővert, amelyek egyike hátramenetben hajtandó végre):

- 7.2.1. Tolatás egyenesen, illetve tolatás a sarkon jobbra vagy balra, a megfelelő forgalmi sávon belül maradva;
- 7.2.2. Visszafordulás a járművel az előremenet és hátramenet segítségével;
- 7.2.3. A jármű leparkolása és elindulás a parkolóhelyről (az útpadkával párhuzamosan, rézsútosan vagy arra merőlegesen, előre- vagy hátramenetben, sík terepen, hegymenetben és lejtőn);
- 7.2.4. Pontos megállás fékezéssel; vészfékezés végrehajtása választható.

7.3. *BE kategória: a közúti közlekedésbiztonsággal összefüggésben vizsgálandó különleges manőverek*

- 7.3.1. Pótkocsi és vonójármű össze- és szétkapcsolása, vagy szétkapcsolása és újbóli összekapcsolása; a manővernek magában kell foglalnia a vonójárműnek a pótkocsi melletti leparkolását (azaz nem állhat egy vonalban vele);
- 7.3.2. Tolatás kanyarban, amely vonalvezetésének meghatározása a tagállamok hatáskörébe tartozik;
- 7.3.3. Biztonságos parkolás a be-/kirakodáshoz.

7.4. *Magatartás a közlekedésben*

A kérelmezőknek normál közlekedési helyzetben, teljes biztonsággal és az összes szükséges óvintézkedést megtéve végre kell hajtaniuk a következő tevékenységek mindegyikét:

- 7.4.1. Elindulás: parkolást követően, a forgalomban való megállás után; kocsibehajtó elhagyása;
- 7.4.2. Haladás egyenes úton; elhaladás szembejövő járművek mellett, beleértve ennek szűk helyen való végrehajtását;
- 7.4.3. Haladás kanyarban;
- 7.4.4. Kereszteződések: csomópontok és útkereszteződések megközelítése és az ezeken való áthaladás;
- 7.4.5. Irányváltás: balra és jobbra fordulás; sávváltás;
- 7.4.6. Autópálya vagy hasonló út (ha van ilyen) megközelítése/elhagyása: besorolás a gyorsítószávból; kisorolás a lassító sávba;
- 7.4.7. Előzés/elhaladás valami mellett: más közlekedő előzése (ha lehetséges); haladás akadályok (pl. parkoló autók) mellett; más közlekedő általi leelőzés (ha alkalmazható);
- 7.4.8. Különleges útszakaszok (ha vannak ilyenek): körforgalom; szintbeli vasúti átjáró; villamos-/autóbuszmegálló; gyalogátkelőhely; haladás hosszú emelkedőn/lejtőn;
- 7.4.9. A szükséges óvintézkedések betartása a járműből történő kiszálláskor.

8. A C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 és D1E kategóriákra vonatkozóan vizsgálandó jártasság és magatartás**8.1. A jármű közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő előkészítése és műszaki ellenőrzése**

A kérelmezőknek a következő követelmények kielégítésével igazolniuk kell, hogy elő tudnak készülni a biztonságos vezetésre:

- 8.1.1. Az ülés beállítása a megfelelő ülő testhelyzet elérése érdekében;
- 8.1.2. A visszapillantó tükrök, a biztonsági övek és (ha vannak) a fejtámaszok beállítása;
- 8.1.3. A gumibroncsok, a kormány, a fékek, a lámpák, a fényvisszaverők, az irányjelzők és a hangjelző berendezés szűrőpróbaszerű ellenőrzése;
- 8.1.4. A rásegítési fék- és kormányrendszer ellenőrzése; a kerekek, a kerékagyak, a sárvédők, a szélvédők, az ablakok és az ablaktörlők, a folyadékok (pl. motorolaj, hűtőfolyadék, mosófolyadék) ellenőrzése; a műszerfal ellenőrzése és használata, beleértve a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készüléket is;
- 8.1.5. A légnyomás, a levegőtartályok és a felfüggesztés ellenőrzése;
- 8.1.6. A jármű rakományával kapcsolatos biztonsági tényezők ellenőrzése: kocsiszekrény, ponyvák, raktérajtók, rakodó szerkezet (ha van), vezetőfülke zárhatósága (ha van ilyen), a rakodás módja, a rakomány rögzítése (csak a C, CE, C1, C1E kategóriákban);
- 8.1.7. A kapcsolószerkezet, valamint a fék- és az elektromos csatlakozók ellenőrzése (csak a CE, C1E, DE, D1E kategóriákban);
- 8.1.8. Különleges járműbiztonsági intézkedések végrehajtásának képessége; a kocsiszekrény, szolgálati ajtók, vészkijáratok, elsősegélynyújtó felszerelés, tűzoltó készülékek és egyéb biztonsági felszerelések ellenőrzése és kezelése (csak a D, DE, D1, D1E kategóriákban);
- 8.1.9. Autóstérkép olvasása, útvonaltervezés, ideértve az elektronikus navigációs rendszerek használatát is (választható).

8.2. A közúti közlekedésbiztonsággal összefüggésben vizsgálandó különleges manőverek

- 8.2.1. Pótkocsi és vonójármű össze- és szétkapcsolása, vagy szétkapcsolása és újbóli összekapcsolása; a manővernek magában kell foglalnia a vonójárműnek a pótkocsi melletti leparkolását (azaz nem állhat egy vonalban vele) (csak a CE, C1E, DE, D1E kategóriákban);
- 8.2.2. Tolatás kanyarban, amely vonalvezetésének meghatározása a tagállamok hatáskörébe tartozik;
- 8.2.3. Biztonságos parkolás a be-/kirakodáshoz rakodó rámpa/plató vagy hasonló létesítménynél (csak a C, CE, C1, C1E kategóriákban);
- 8.2.4. Az utasok buszról való biztonságos leszállását és oda történő biztonságos felszállását lehetővé tevő parkolás (csak a D, DE, D1, D1E kategóriákban).

8.3. Magatartás a közlekedésben

A kérelmezőknek normál közlekedési helyzetben, teljes biztonsággal és az összes szükséges óvintézkedést megtéve végre kell hajtaniuk a következő tevékenységek mindegyikét:

- 8.3.1. Elindulás: parkolást követően, a forgalomban való megállás után; kocsibehajtó elhagyása;
- 8.3.2. Haladás egyenes úton; elhaladás szembejövő járművek mellett, beleértve ennek szűk helyen való végrehajtását;
- 8.3.3. Haladás kanyarban;
- 8.3.4. Kereszteződés: csomópontok és útkereszteződés megközelítése és az ezeken való áthaladás;
- 8.3.5. Irányváltás: balra és jobbra fordulás; sávváltás;
- 8.3.6. Autópálya vagy hasonló út (ha van ilyen) megközelítése/elhagyása: besorolás a gyorsítósávból; kisorolás a lassító sávba;
- 8.3.7. Előzés/elhaladás valami mellett: más közlekedő előzése (ha lehetséges); haladás akadályok (pl. parkoló autók) mellett; más közlekedő általi leelőzés (ha alkalmazható);

- 8.3.8. Különleges útszakaszok (ha vannak ilyenek): körforgalom; szintbeli vasúti átvjáró; villamos-/autóbusz megálló; gyalogátkelőhely; haladás hosszú emelkedőn/lejtőn;
- 8.3.9. A szükséges óvintézkedések betartása a járműből történő kiszálláskor.

9. A jártassági és magatartásvizsga értékelése

- 9.1. A fentiekben említett valamennyi forgalmi helyzetre vonatkozóan az értékelésnek tükröznie kell, hogy a vizsgázó a készség milyen fokán használja a jármű vezérlő berendezéseit, továbbá milyen képességekről adott számot a forgalomban történő biztonságos vezetés szempontjából. A vizsgáztatónak a vizsga teljes időtartama alatt biztonságban kell éreznie magát. Ha a vizsgázó a vizsgajármű, illetve a benne utazók vagy a közlekedés más résztvevőinek biztonságát közvetlenül veszélyeztető vezetési hibákat követ el, vagy veszélyes magatartást tanúsít, akkor a vizsga sikertelennek minősül függetlenül attól, hogy a vizsgáztatónak vagy a kísérő személynek közbe kellett-e avatkoznia. A vizsgáztató mindazonáltal szabadon eldöntheti, hogy a jártassági és magatartásvizsgát be kell-e fejezni.

A járművezetői vizsga vizsgáztatóit ki kell képezni a kérelmezők biztonságos vezetési képességének helyes felmérésére. A vizsgáztatók munkáját – a hibaértékelés e mellékletben meghatározott szabályainak megfelelő, helyes és következetes alkalmazásának biztosítása érdekében – az adott tagállam által erre felhatalmazott testületnek kell figyelemmel kísérnie és felügyelnie.

- 9.2. Az értékelés során a vizsgáztatóknak külön figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy a kérelmező defenzív és együttműködő vezetői magatartást tanúsít-e. Ennek a teljes vezetői stílust tükröznie kell, és a vizsgáztatónak figyelembe kell vennie ezt a kérelmezőről kialakított összképben. Ez magában foglalja az alkalmazkodó és határozott (biztonságos) vezetést, az út- és időjárási viszonyok, a közlekedés többi résztvevőjének (különösen a sérülékenyebbek) érdekeinek figyelembevételét és az előrelátást.
- 9.3. A vizsgáztató továbbá felméri, hogy a kérelmező:
- 9.3.1. Ellenőrzése alatt tartja-e a járművet; figyelembe véve az alábbiakat: a biztonsági övek, visszapiillantó tükrök, fejtámaszok megfelelő használatát; az ülést; a fényszórók és egyéb berendezések megfelelő használatát; a tengelykapcsoló, sebességváltó, gázpedál, a fékrendszerek (ha van, harmadik fékrendszer is), a kormány megfelelő használatát; a jármű különböző körülmények közötti, különböző sebességek melletti irányítását; az útbiztonságot; a jármű tömegét, méreteit és jellemzőit; a rakomány tömegét és típusát (csak a BE, C, CE, C1, C1E, DE, D1E kategóriákban); az utasok kényelmét (csak a D, DE, D1, D1E kategóriákban) (egyenletes vezetés nagymértékű gyorsítás és hirtelen fékezés nélkül);
- 9.3.2. Gazdaságosan és környezetbarát módon vezet-e, figyelembe véve a percenkénti fordulatszámot, a sebességváltást, a fékezést és a gyorsítást (csak a BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E kategóriákban);
- 9.3.3. Figyelem: minden irányba kiterjedő figyelem; a tükrök megfelelő használata; nagy-, közép- és kistávolságú látás;
- 9.3.4. Elsőbbség/elsőbbségadás: elsőbbség az útkereszteződésekben, csomópontokban; elsőbbségadás más alkalmakkor (pl. irányváltás, sávváltás, különleges manőverek közben);
- 9.3.5. Helyes elhelyezkedés az úttesten: megfelelő elhelyezkedés az úttesten, a forgalmi sávokban, a körforgalomban, kanyarokban, a jármű típusának és jellemzőinek megfelelően; előrelátó elhelyezkedés az úttesten;
- 9.3.6. Távolságtartás: elegendő távolságot tart-e előre és oldalirányban; elegendő távolságot tart-e a közlekedés többi résztvevőjétől;
- 9.3.7. Sebesség: nem lépi-e túl a megengedett legnagyobb sebességet; a sebességet az időjárási/közlekedési viszonyok szerint, és ahol értelmezhető, a nemzeti sebességhatárítások szerint választja-e meg; olyan sebességgel vezet-e, hogy meg tud állni a belátható és üres útszakaszon; a sebességet a közlekedés azonos típusú résztvevőinek általános sebességéhez igazítja-e;
- 9.3.8. Közlekedési lámpák, közúti jelzőtáblák és egyéb jelzések: megfelelően cselekszik-e a közlekedési lámpáknál; betartja-e a forgalomirányítók utasításait; megfelelően cselekszik-e a közúti jelzőtábláknál (tiltó és utasítást adó jelzőtáblák); megfelelően cselekszik-e az útburkolati jeleknél;
- 9.3.9. Jelzés: jelzések adása a szükséges helyen, helyesen és megfelelő időben; helyes irányjelzés; a megfelelő műveleteket végzi-e el a közlekedés többi résztvevőjének valamennyi jelzésére;
- 9.3.10. Fékezés és megállás: időben lassít-e, a körülményeknek megfelelően fékez és áll-e meg; előrelátás; használja-e a különböző fékrendszereket (csak a C, CE, D, DE kategóriákban); használja-e a fékeken kívüli sebességcsökkentő rendszereket (csak a C, CE, D, DE kategóriákban).

10. A vizsga időtartama

A vizsga időtartamának és a megtett távolságnak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az ennek a mellékletnek a B. pontjában meghatározott jártasság és magatartás felmérhető legyen. Az A, A1, A2, B, B1 és BE kategóriák esetén az úton vezetéssel töltött idő semmi esetre sem lehet rövidebb 25 percnél, illetve a többi kategória esetében 45 percnél. Ebbe az időbe nem számít bele a kérelmező fogadása, a jármű felkészítése, a jármű közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő műszaki ellenőrzése, a különleges manőverek, valamint a gyakorlati vizsga eredményének kihirdetése.

11. A vizsga helyszíne

A vizsga különleges manőverek felmérésére irányuló része lefolytatható különleges vizsgaterepen. Amennyiben lehetséges, a forgalomban tanúsított magatartást felmérő vizsgarészt a települések beépített területén kívüli utakon, gyorsforgalmi úton és autópályán, valamint a városi utak mindenféle típusán (lakóövezetek, 30 és 50 km/h sebességkorlátozású területek, városi gyorsforgalmi utak) kell végrehajtani; amelyeknek a nehézségek mindazon típusát képviselniük kell, amellyel a járművezetők valószínűleg találkoznak. Az is kívánatos, hogy a vizsgára különböző sűrűségű forgalomban kerüljön sor. A közúti vezetéssel töltött időt optimálisan kell felhasználni a kérelmező valamennyi fellelhető különböző közlekedési területen való értékelésére, súlyt helyezve különösen az e területek közötti váltásra.

II. A GÉPI MEGHAJTÁSÚ JÁRMŰVEK VEZETÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ISMERETEK, JÁRTASSÁG ÉS MAGATARTÁS

Valamennyi gépi meghajtású jármű vezetőjének mindenkor rendelkeznie kell a fenti 1–9. pontban leírt ismeretekkel, jártassággal és magatartással annak érdekében, hogy képes legyen:

- a közlekedési veszélyhelyzetek felismerésére és azok súlyosságának megítélésére,
- a járműve felett kellő uralom gyakorlására annak érdekében, hogy ne idézzon elő veszélyhelyzetet, továbbá hogy megfelelően tudjon reagálni, amennyiben ilyen helyzet adódik,
- a közúti közlekedési szabályok, különösen a közúti balesetek megelőzésére és a forgalom folyamatosságának fenntartására szolgáló szabályok betartására,
- a jármű jelentős műszaki hibáinak észlelésére, különös tekintettel azokra, amelyek a biztonságot veszélyeztetik, valamint a hibák megfelelő módon történő kijavíttatására,
- a vezetői magatartást befolyásoló összes tényező figyelembevételére (pl. alkohol, fáradtság, gyenge látás stb.) a biztonságos vezetéshez szükséges képességek teljes körű megőrzése érdekében,
- a közlekedésben részt vevők biztonságának elősegítésére, különös tekintettel a gyengékre és a leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévőkre, a mások iránt tanúsított kellő tisztelettel.

A tagállamok megfelelő intézkedéseket vezethetnek be annak biztosítására, hogy azok a járművezetők, akik elfelejtették az 1–9. pontban leírt ismereteket, jártasságot vagy magatartást, ismét visszanyerhessék ezeket az ismereteket és ezt a jártasságot, valamint továbbra is olyan magatartást tanúsíthassanak, amilyen a járművezetéshez szükséges.

III. MELLÉKLET

A GÉPI MEGHAJTÁSÚ JÁRMŰVEK VEZETÉSÉHEZ SZÜKSÉGES FIZIKAI ÉS SZELLEMI ALKALMASSÁG MINIMUMKÖVETELMÉNYEI

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. E melléklet alkalmazásában a járművezetők két csoportba tartoznak:
 - 1.1. 1. csoport:

az A, A1, A2, AM, B, B1 és BE kategóriába tartozó járművek vezetői.
 - 1.2. 2. csoport:

a C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 és D1E kategóriába tartozó járművek vezetői.
 - 1.3. Nemzeti jogszabályok előírhatják, hogy a 2. csoportba tartozó járművezetőkre e mellékletben megállapított rendelkezések alkalmazandók azon B kategóriájú járművek vezetői közül azokra, akik vezetői engedélyüket hivatásos vezetőként (taxi, mentőautó stb. vezetőjeként) használják.
2. Hasonlóképpen, a vezetői engedély első ízben történő megadását vagy megújítását kérelmező személyek azon csoportba kerülnek besorolásra, amelyhez a vezetői engedélyük kiállítását vagy megújítását követően tartozni fognak.

ORVOSI VIZSGÁLATOK

3. 1. csoport:

A kérelmezők kötelesek orvosi vizsgálaton részt venni, amennyiben a vezetői engedély megszerzéséhez előírt alaki követelmények, illetve vizsgák következtében nyilvánvalóvá válik, hogy e mellékletben említett egy vagy több egészségügyi probléma fennáll az esetükben.
4. 2. csoport:

A vezetői engedély első ízben történő kiállítását megelőzően a kérelmezők, valamint a továbbiakban a vezetői engedély megújításakor minden alkalommal a járművezetők orvosi vizsgálaton vesznek részt, a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállam nemzeti rendszerének megfelelően.
5. A tagállamok által a vezetői engedélyek kiállítására vagy további megújítására vonatkozóan megállapított követelmények az e mellékletben meghatározottaknál szigorúbbak is lehetnek.

LÁTÁS

6. Valamennyi, vezetői engedélyért folyamodó kérelmező megfelelő vizsgálaton vesz részt annak megállapítására, hogy rendelkezik-e gépi meghajtású jármű vezetéséhez szükséges, megfelelő látásélességgel. Amennyiben kétely merül fel a kérelmező megfelelő látására vonatkozóan, úgy az illetékes egészségügyi hatóságnak kell őt megvizsgálnia. Ezen vizsgálat során különös figyelmet kell fordítani a következőkre: látásélesség, látómező, szürkületi látás és súlyosbodó szembetegségek.

E melléklet alkalmazásában a szembe ültetett lencse nem tekintendő korrekciós lencsének.

1. csoport:
 - 6.1. A vezetői engedély kiállításáért vagy megújításáért folyamodó kérelmezőnek legalább 0,5-ös binokuláris látásélességgel kell rendelkeznie a két szem együttes – szükség esetén korrekciós lencsével segített – használatával. Vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg, amennyiben az orvosi vizsgálat kimutatja, hogy a kérelmező, illetve a járművezető esetében a horizontális látómező 120°-nál kisebb – eltekintve olyan kivételes és kellően indokolt esetektől, amikor kedvező orvosi szakvélemény és sikeres gyakorlati vizsga alapján ez mégis megengedett –, illetve amennyiben az érintett személy más olyan szembántalomban szenved, amely veszélyeztetheti a járművezetés biztonságát. Súlyosbodó szembetegség gyanújának felmerülése, illetve diagnosztizálása esetén vezetői engedély kizárólag akkor adható ki vagy újítható meg, ha a kérelmező rendszeres időközönként részt vesz az illetékes egészségügyi hatóság által végzett vizsgálaton.
 - 6.2. Az egyik szemre teljes funkcionális látásvesztést szenvedett vagy (pl. kettőslátás esetén) csak egyik szemét használó, a vezetői engedély kiállításáért vagy megújításáért folyamodó kérelmező esetében legalább 0,6-os – szükség esetén korrekciós lencsével segített – látásélességnek kell fennállnia. Az illetékes egészségügyi hatóságnak igazolnia kell, miszerint az egyik szemmel látás már elég hosszú ideje fennáll ahhoz, hogy lehetővé vált az alkalmazkodás, illetve azt, hogy a szem látómezeje normális.

2. csoport:

- 6.3. A vezetői engedély kiállításáért vagy megújításáért folyamodó kérelmező esetében legalább 0,8-as – szükség esetén korrekciós lencsével segített – látásélességnek kell fennállnia a jobbik szemre és legalább 0,5-ös látásélességnek a gyengébb szemre. Amennyiben korrekciós lencse használatára kerül sor a 0,8-as, illetve 0,5-ös érték elérése érdekében, úgy az egyik szem vonatkozásában sem lehet kisebb a nem korrigált látásélesség 0,05-nél, különben a minimális látásélességet (0,8 és 0,5) vagy plusz/mínusz 8 dioptria erősséget meg nem haladó szemüveg által biztosított korrekció révén vagy kontaktlencse használatával (nem korrigált látás = 0,05) kell elérni. A korrekciónak jól elviselhetőnek kell lennie. Vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg azon kérelmezők, illetve járművezetők számára, akiknek esetében a látómező korlátozott vagy kettőslátás áll fenn.

HALLÁS

7. A 2. csoportba tartozó kérelmezők, illetve járművezetők számára vezetői engedély az illetékes egészségügyi hatóságok szakvéleménye alapján adható ki, illetve újítható meg; különös figyelmet kell fordítani az orvosi vizsgálatoknál a kompenzáció mértékére.

MOZGÁSKORLÁTOZOTT SZEMÉLYEK

8. Vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg azon kérelmezők, illetve járművezetők számára, akik olyan mozgásszervi betegségekben, illetve rendellenességekben szenvednek, amelyek veszélyessé teszik a gépi meghajtású járművek vezetését.

1. csoport:

- 8.1. Korlátozott vezetői engedély adható ki – adott esetben – testi fogyatékkal élő kérelmezőknek vagy járművezetőknek az illetékes egészségügyi hatóság szakvéleményének ismeretében. A szakvéleményt a szóban forgó betegség vagy rendellenesség orvosi értékelésére, illetve szükség esetén gyakorlati vizsgára kell alapozni. A véleményezésben az is feltüntetendő, hogy a járművön milyen típusú módosításokat kell végrehajtani, valamint az, hogy a járművezetőt el kell-e látni számára szükséges ortopéd segédeszközzel, amennyiben a gyakorlati vizsga azt igazolja, hogy ilyen eszköz használatával a vezetés nem jár veszéllyel.
- 8.2. Vezetői engedély súlyosbodó betegségben szenvedő kérelmező számára kizárólag azzal a feltétellel adható ki, illetve újítható meg, hogy a fogyatékkal élő személy rendszeres orvosi vizsgálaton vesz részt annak ellenőrzése céljából, hogy továbbra is alkalmas-e a jármű teljesen biztonságos vezetésére.

Amennyiben a fogyatékoság változatlan mértékű, úgy a vezetői engedély kiállítható, illetve megújítható a kérelmező rendszeres orvosi vizsgálata nélkül is.

2. csoport:

- 8.3. Az illetékes egészségügyi hatóságnak kellő megfontolás tárgyává kell tennie azokat a járulékos kockázatokat és veszélyeket, amelyek erre a csoportra vonatkozó meghatározás által érintett járművek vezetésével járnak.

SZÍV- ÉS ÉRRENDSZERI BETEGSÉGEK

9. Azok a betegségek, amelyek a vezetői engedély kiállítását vagy annak megújítását kérelmezőknek hirtelen olyan szív- és érrendszeri panaszokat okozhatnak, amelyek az agyi funkció hirtelen károsodásával járnak, veszélyt jelentenek a közúti közlekedésbiztonságra.

1. csoport:

- 9.1. Súlyos szívritmuszavarban szenvedő kérelmezők, illetve járművezetők számára nem lehet kiállítani, illetve megújítani a vezetői engedélyt.
- 9.2. Szívritmus-szabályozó készülékkel élő kérelmezők, illetve járművezetők számára vezetői engedélyt csak akkor szabad kiállítani vagy megújítani, ha kérelmüket az erre felhatalmazott orvos szakvéleménye alátámasztja, és rendszeres orvosi felülvizsgálaton vesznek részt.
- 9.3. A vezetői engedély kiállításának vagy megújításának kérdését olyan kérelmezők, illetve járművezetők esetében, akiknek artériás vérnyomása rendellenes, a vizsgálat egyéb eredményeire, az esetleg felmerülő komplikációkra és a közúti közlekedésbiztonság tekintetében esetleg okozott veszélyekre való tekintettel kell kezelni.
- 9.4. Általában véve vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg olyan kérelmezők, illetve járművezetők számára, akik nyugalmi állapotban vagy érzelmi hatásra szívpanaszokról számolnak be. Szívinfarktuson átesett kérelmezők vagy járművezetők részére vezetői engedélyt csak akkor szabad kiállítani vagy megújítani, ha kérelmüket az erre felhatalmazott orvos szakvéleménye alátámasztja, és – szükség esetén – rendszeres orvosi felülvizsgálaton vesznek részt.

2. csoport:

- 9.5. Az illetékes egészségügyi hatóságnak kellő megfontolás tárgyává kell tennie azokat a járulékos kockázatokat és veszélyeket, amelyek erre a csoportra vonatkozó meghatározás által érintett járművek vezetésével járnak.

CUKORBETEGSÉG

10. Cukorbetegségben szenvedő kérelmezők, illetve járművezetők számára vezetői engedélyt csak akkor szabad kiállítani vagy megújítani, ha kérelmüket az erre felhatalmazott orvos szakvéleménye alátámasztja, és rendszeres, esetenként megfelelő orvosi felülvizsgálaton vesznek részt.

2. csoport:

- 10.1. A csoportba tartozó, cukorbetegségben szenvedő és inzulinkezelést igénylő kérelmezők, illetve járművezetők részére vezetői engedélyt csak rendkívül kivételes esetekben szabad kiállítani vagy megújítani, ha azt erre felhatalmazott orvos szakvéleménye alátámasztja, és rendszeres orvosi felülvizsgálaton vesznek részt.

IDEGRENDSZERI BETEGSÉGEK

11. Vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg azon kérelmezők, illetve járművezetők számára, akik súlyos idegrendszeri betegségekben szenvednek, kivéve ha a kérelmüket az erre felhatalmazott orvos szakvéleménye alátámasztja.

A központi vagy periférikus idegrendszert befolyásoló betegségekkel vagy sebészi beavatkozással összefüggő olyan idegrendszeri zavarokat, amelyek érzékelési, illetve mozgásszervi hiányosságokat idéznek elő, továbbá befolyásolják az egyensúly-, valamint a koordinációs érzéket, funkcionális hatásai és a súlyosbodás kockázatának megfelelő figyelembevételével kell vizsgálni. Ilyen esetekben az engedély kiállítását, illetve megújítását az állapot romlásának kockázata esetén rendszeres időközönként végzett vizsgálatához kell kötni.

12. Epilepsziás rohamok, illetve a tudatállapot más hirtelen beálló zavarai komoly veszélyt jelentenek a közúti közlekedés biztonságára, ha gépi meghajtású jármű vezetése közben állnak elő.

1. csoport:

- 12.1. Vezetői engedély csak az illetékes egészségügyi hatóság által végzett vizsgálat, illetve rendszeres orvosi felülvizsgálat esetén adható ki vagy újítható meg. Az illetékes hatóság dönt az epilepszia és az egyéb tudatzavar állapotról, annak klinikai formájáról és előrehaladottságáról (pl. roham nem fordult elő az utóbbi két évben), az alkalmazott kezelésről és annak eredményéről.

2. csoport:

- 12.2. Vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg azon kérelmezők, illetve járművezetők számára, akik epilepsziás rohamokban vagy a tudatállapot hirtelen megváltozásával járó egyéb idegrendszeri zavarokban szenvednek vagy ezekre hajlamosak.

MENTÁLIS RENDELLENESÉGEK

1. csoport:

- 13.1. Vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg azon kérelmező vagy járművezető számára, akinél fennáll:

- veleszületett, illetve betegség, trauma vagy idegsebészeti műtét következtében kialakult súlyos elmezavar,
- jelentős fokú gyengeelméjűség,
- a korrall járó, súlyos viselkedési probléma; illetve ítélőképességet, viselkedést vagy alkalmazkodóképességet súlyosan gyengítő személyiségi zavar,

kivéve, ha a kérelmet az erre felhatalmazott orvos szakvéleménye alátámasztja, és szükség esetén az érintett rendszeres orvosi felülvizsgálaton vesz részt.

2. csoport:

- 13.2. Az illetékes egészségügyi hatóságnak kellő megfontolás tárgyává kell tennie azokat a járulékos kockázatokat és veszélyeket, amelyek erre a csoportra vonatkozó meghatározás által érintett járművek vezetésével járnak.

ALKOHOL

14. Az alkoholfogyasztás súlyos veszélyt jelent a közúti közlekedés biztonságára. A probléma mértékének figyelembevételével az egészségügyi szakembereknek igen nagyfokú körültekintést kell tanúsítaniuk.

1. csoport:

- 14.1. Vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg azon kérelmezők vagy járművezetők számára, akik alkoholfüggőségben szenvednek vagy nem képesek tartózkodni az egyidejű alkoholfogyasztástól és vezetéstől.

Azon kérelmezők vagy járművezetők számára, akik korábban alkoholfüggőségben szenvedtek, vezetői engedély kizárólag akkor adható ki, illetve újítható meg, ha bizonyos ideig igazoltan absztinensek voltak, továbbá ha a kérelmüket az erre felhatalmazott orvos szakvéleménye alátámasztja, és rendszeres orvosi felülvizsgálaton vesznek részt.

2. csoport:

- 14.2. Az illetékes egészségügyi hatóságnak kellő megfontolás tárgyává kell tennie azokat a járulékos kockázatokat és veszélyeket, amelyek erre a csoportra vonatkozó meghatározás által érintett járművek vezetésével járnak.

KÁBÍTÓSZEREK ÉS GYÓGYSZEREK

15. Visszaélés:

Vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg egyik járműkategóriában sem azon kérelmezők vagy járművezetők számára, akik pszichotróp anyagoktól függenek, vagy – bár függőségük nem áll fenn ilyen anyagok vonatkozásában, de – rendszeresen visszaélnek azokkal.

Rendszeres fogyasztás:

1. csoport:

- 15.1. Vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg azon kérelmezők vagy járművezetők számára, akik bármilyen formában rendszeresen fogyasztanak a jármű biztonságos vezetéséhez szükséges képességeket károsító pszichotróp anyagokat, ha a felszívódó mennyiség akkora, hogy káros befolyást gyakorol a járművezetésre. Ez alkalmazandó minden olyan egyéb gyógyszerre, illetve gyógyszer-kombinációra, amelyek befolyást gyakorolnak a járművezetői képességre.

2. csoport:

- 15.2. Az illetékes egészségügyi hatóságnak különösen figyelembe kell vennie azokat a járulékos kockázatokat és veszélyeket, amelyek erre a csoportra vonatkozó meghatározás által érintett járművek vezetésével járnak.

VESE-RENDELLENESÉGEK

1. csoport:

- 16.1. Azon kérelmezők vagy járművezetők számára, akik súlyos veseelégtelenségben szenvednek, vezetői engedély kizárólag akkor adható ki, illetve újítható meg, ha a kérelmüket az erre felhatalmazott orvos szakvéleménye alátámasztja, és rendszeres orvosi felülvizsgálaton vesznek részt.

2. csoport:

- 16.2. Vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg azon kérelmezők vagy járművezetők számára – az erre felhatalmazott orvos szakvéleményében kellően indokolt és rendszeres orvosi felülvizsgálattal járó kivételes esetektől eltekintve –, akik súlyos és visszafordíthatatlan veseelégtelenségben szenvednek.

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

1. csoport:

- 17.1. Azon kérelmezők vagy járművezetők számára, akik a járművezetői képességet befolyásoló szervátültetésen estek át vagy szervezetükben mesterséges implantátum található, vezetői engedély kizárólag akkor adható ki, illetve újítható meg, ha a kérelmüket az erre felhatalmazott orvos szakvéleménye alátámasztja, és – szükség esetén – rendszeres orvosi felülvizsgálaton vesznek részt.

2. csoport:

- 17.2. Az illetékes egészségügyi hatóságnak kellő megfontolás tárgyává kell tennie azokat a járulékos kockázatokat és veszélyeket, amelyek erre a csoportra vonatkozó meghatározás által érintett járművek vezetésével járnak.

18. Általános szabályként, vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg azon kérelmezők vagy járművezetők számára, akik olyan, a fenti pontokban nem említett valamely betegségben szenvednek, amely a járművezetés biztonságát hátrányosan befolyásoló funkcionális alkalmatlanságot idéz vagy idézhet elő, kivéve ha kérelmüket az erre felhatalmazott orvos szakvéleménye alátámasztja és – szükség esetén – rendszeres orvosi felülvizsgálaton vesznek részt.

IV. MELLÉKLET

MINIMUMKÖVETELMÉNYEK AZON SZEMÉLYEKEL SZEMBEN, AKIK GYAKORLATI JÁRMŰVEZETŐI VIZSGÁN VIZSGÁZTATNAK**1. A vizsgabiztos részéről nélkülözhetetlen szakmai alkalmasság**

- 1.1. A jelölt gépjárművezetési teljesítményére vonatkozó gyakorlati értékelés elvégzésére jogosult személy számára elengedhetetlen a szükséges ismeret, jártasság és hozzáértés az 1.2-1.6 pont alatt felsorolt szakterületekhez kapcsolódóan.
- 1.2. A vizsgabiztos szakmai alkalmasságának megfelelőnek kell lennie ahhoz, hogy értékelje a jelölt teljesítményét azon járműkategóriában, amelyre vonatkozóan a jelölt – a vezetői engedélyre való jogosultság megszerzése érdekében – a vizsgát leteszi.
- 1.3. Járművezetési ismeret és hozzáértés, illetve értékelés:
 - járművezetői magatartáselmélet,
 - veszélyhelyzetek felismerése és balesethárítás,
 - járművezetői vizsgakövetelményeket megalapozó tanmenet,
 - járművezetői vizsga követelményei,
 - vonatkozó közúti és közlekedési jogszabályok, ideértve a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályokat, valamint értelmezési iránymutatásokat,
 - értékelésmélet és -technikák,
 - defenzív járművezetés.
- 1.4. Értékelési képességek:
 - alapos és pontos megfigyelés, nyomon követés, valamint a jelölt általános teljesítményére vonatkozó értékelés képessége, különösen a következők tekintetében:
 - veszélyhelyzetek pontos és átfogó felismerése,
 - ezen helyzetek okának és valószínű következményeinek pontos meghatározása,
 - jártasság megszerzése és hibák felismerése,
 - értékelés egységessége és következetessége,
 - információk gyors adaptálása, lényeges pontok megragadása,
 - előretekinés, esetleges problémák beazonosítása és kezelésükre stratégiák kifejlesztése,
 - időben történő konstruktív visszajelzés.
- 1.5. Személyes járművezetési képességek:
 - a vizsgabiztos – azon járműkategóriában, amelyre vonatkozóan jogosult a járművezetői vizsga gyakorlati részében a vizsgáztatásra – képes legyen az adott típusú gépjármű következetesen magas színvonalú vezetésére.
- 1.6. A szolgáltatás minősége:
 - annak megállapítása, hogy az ügyfél mire számíthat a vizsgán, és erről az ügyfél tájékoztatása,
 - egyértelmű kommunikálás – a tartalom, stílus és nyelvezet megválasztásával, a hallgatóságnak és kontextusnak megfelelően –, valamint az ügyfelek kérdéseinek megválaszolója,
 - egyértelmű visszajelzés a vizsga eredményét illetően,
 - tiszteletteljes és megkülönböztetésmentes bánásmód az ügyfelekkel.
- 1.7. Járműtechnikai és fizikai ismeretek
 - járműtechnikai ismeretek, úgymint kormányzás, abroncsok, fékek, világítás, különösen motorkerékpárok és nehézgépjárművek vonatkozásában,
 - rakománybiztonság,
 - járműfizikai ismeretek, úgymint sebesség, súrlódás, dinamika, energia.
- 1.8. Üzemanyag-takarékos és környezetbarát vezetési mód.

2. Általános feltételek

2.1. B kategóriájú vezetői engedély vizsgabiztosa:

- a) legalább 3 éve rendelkezik B kategóriájú vezetői engedéllyel;
- b) legalább 23. életévét betöltötte;
- c) sikeresen megszerezte az ezen melléklet 3. pontjában meghatározott alapképesítést, majd teljesítette az ezen melléklet 4. pontjában meghatározott minőségbiztosítási és rendszeres továbbképzési előírásokat;
- d) olyan szakoktatásban vett részt, amely legalább a szakképesítéseknek az Európai Közösség tagállamai közötti összehasonlíthatóságáról szóló, 1985. július 16-i 85/368/EGK tanácsi határozatban ⁽¹⁾ megállapított 3-as szint elvégzésének felel meg;
- e) nem lehet egyidejűleg járművezetői iskola hivatásos járművezetői szakoktatója.

2.2. Többi kategóriára vonatkozó vezetői engedély vizsgabiztosa:

- a) rendelkezik adott kategóriájú vezetői engedéllyel, illetve egyenértékű ismerettel, megfelelő szakmai képzés révén;
- b) sikeresen megszerezte az ezen melléklet 3. pontjában meghatározott alapképesítést, majd teljesítette az ezen melléklet 4. pontjában meghatározott minőségbiztosítási és rendszeres továbbképzési előírásokat;
- c) legalább 3 éve B kategóriájú vezetői engedély megszerzését célzó vizsgán képesített vizsgabiztosként vizsgáztat; elállás történhet ezen időtartam vonatkozásában, amennyiben a vizsgabiztos bizonyítékot szolgáltat a következőkre:
 - legalább 5 évnyi járművezetés az adott kategóriában, vagy
 - a vezetői engedély megszerzéséhez szükségesnél magasabb szintű járművezetési képesség elméleti és gyakorlati értékelése, ami ezáltal szükségtelenné teszi az említett követelményt;
- d) olyan szakoktatásban vett részt, amely legalább az 1985. július 16-i 85/368/EGK tanácsi határozatban megállapított 3-as szint elvégzésének felel meg;
- e) nem lehet egyidejűleg járművezetői iskola hivatásos járművezetői szakoktatója.

2.3. Egyenértékűségek

- 2.3.1. A tagállamok feljogosíthatnak valamely vizsgabiztost arra, hogy AM, A1, A2 és A kategóriájú vezetői engedélyekre vonatkozó vizsgákon vizsgáztasson, amennyiben az érintett vizsgabiztos a 3. pont szerinti alapképesítést az említett kategóriák valamelyikére vonatkozóan megszerezte.
- 2.3.2. A tagállamok feljogosíthatnak valamely vizsgabiztost arra, hogy C1, C, D1 és D kategóriájú vezetői engedélyekre vonatkozó vizsgákon vizsgáztasson, amennyiben az érintett vizsgabiztos a 3. pont szerinti alapképesítést az említett kategóriák valamelyikére vonatkozóan megszerezte.
- 2.3.3. A tagállamok feljogosíthatnak valamely vizsgabiztost arra, hogy BE, C1E, CE, D1E és DE kategóriájú vezetői engedélyekre vonatkozó vizsgákon vizsgáztasson, amennyiben az érintett vizsgabiztos a 3. pont szerinti alapképesítést az említett kategóriák valamelyikére vonatkozóan megszerezte.

3. Alapképesítés

3.1. Alapképzés

- 3.1.1. Járművezetői vizsgán vizsgabiztosként kizárólag úgy jogosult valamely személy a részvételre, ha megfelelően teljesítette azon képzési programot, amelyet a tagállam az 1. pontban meghatározott szakmai alkalmasság megszerzése érdekében előírt.
- 3.1.2. A tagállamoknak meg kell határozniuk, hogy valamely képzési program tartalma egy vagy több vezetőiengedély kategória tekintetében vonatkozik-e vizsgabiztosi engedélyezésre.

⁽¹⁾ HL L 199., 1985.7.31., 56. o.

3.2. Vizsgák

- 3.2.1. Járművezetői vizsgán vizsgabiztosként kizárólag úgy jogosult valamely személy a részvételre, ha bizonyítja, hogy az 1. pontban említett tárgykörökre vonatkozóan megfelelő szintű ismerettel, hozzáértéssel, jártassággal és rátermettséggel rendelkezik.
- 3.2.2. A tagállamok olyan vizsgáztatási eljárást alakítanak ki, amely – pedagógiaiilag megfelelő módon – felméri adott személynek az 1. pontban, különösen az 1.4 alpontban meghatározottak szerinti szakmai alkalmasságát. A vizsgáztatási eljárás mind elméleti, mind gyakorlati elemet tartalmaz. Adott esetben számítógéppel támogatott értékelésre is sor kerülhet. A vizsgák és a vizsgák keretében történő értékelések természetére és időtartamára vonatkozó részletekről az egyes tagállamok szabad mérlegelés szerint döntenek
- 3.2.3. A tagállamoknak meg kell határozniuk, hogy egy adott vizsga tartalma egy vagy több vezetőiengedély kategória tekintetében vonatkozik-e vizsgabiztosi engedélyezésre.

4. Minőségbiztosítás és rendszeres továbbképzés

4.1. Minőségbiztosítás

- 4.1.1. A tagállamok minőségbiztosítási szabályokat állapítanak meg a vizsgabiztosokra vonatkozó követelmények fenntartása érdekében.
- 4.1.2. A minőségbiztosítási szabályok magukban foglalják a vizsgabiztosok ellenőrzését, munkájuk, továbbképzésük, ismételt engedélyezésük, és folyamatos szakmai fejlődésük során, illetve megtartott gépjárművezetői vizsgáik eredményeinek rendszeres felülvizsgálatán keresztül.
- 4.1.3. A tagállamok rendelkeznek arról, hogy minden vizsgabiztost évente ellenőrizni kell a 4.1.2. pontban felsorolt minőségbiztosítási szabályok alapján. A tagállamok rendelkeznek továbbá arról, hogy ötévente egyszer minden vizsgabiztost összesen legalább fél napon át meg kell figyelni vizsgáztatás közben, több vizsga figyelemmel kísérését lehetővé tevő módon. Amennyiben problémák merülnek fel, úgy korrekciós intézkedéseket kell tenni. Az ellenőrzést végző személy a tagállam által erre a célra feljogosítottként végzi tevékenységét.
- 4.1.4. A tagállamok rendelkezhetnek arról, hogy amennyiben a vizsgabiztos több kategóriában is jogosult gépjárművezetői vizsgán vizsgáztatni, úgy az egyik kategóriában végzett ellenőrzésre vonatkozó megfelelő eredmény több kategóriára is vonatkoztatható.
- 4.1.5. A járművezetési vizsgákon folyó tevékenységet az értékelés helyes és következetes alkalmazásának biztosítása érdekében az adott tagállam által felhatalmazott szerv figyelemmel kíséri és felügyeli.

4.2. Rendszeres képzés

- 4.2.1. A tagállamok rendelkeznek arról, hogy a vizsgabiztosok – függetlenül attól, hogy hány kategóriára szól az engedélyük – feljogosításuk megtartásának érdekében vállalnak:
- két évente összesen legalább négy napnyi rendszeres, időszakos képzést az alábbiak érdekében:
 - szükséges ismeret és vizsgabiztosi képesség megőrzése és frissítése,
 - szakma gyakorlásához elengedhetetlenné vált új szakmai alkalmassági tényezők elsajátítása;
 - további vizsgáztatás tisztességes és egységes követelményeknek megfelelően,
 - ötévente összesen legalább ötnapnyi időszakos képzést:
 - a szükséges gyakorlati járművezetői képesség megőrzése, illetve továbbfejlesztése érdekében.
- 4.2.2. A tagállamok meghozzák a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy azon vizsgabiztosok, akiknek munkájában a minőségbiztosítási rendszer súlyos hiányosságokat talált, sürgősen speciális képzésben részesüljenek.
- 4.2.3. Az időszakos képzés megvalósulhat tájékoztató formájában, illetve tantermi képzés, hagyományos vagy elektronikus-alapú tanulás révén, egyéni vagy csoportos alapon. Tartalmazhatja az engedélyezés megújítására vonatkozó, a tagállamok által megfelelőnek ítélt követelményeket.

- 4.2.4. A tagállamok rendelkezhetnek arról, hogy amennyiben a vizsgabiztos több kategóriában is jogosult gépjárművezetői vizsgán vizsgáztatni, úgy az egyik kategóriában végzett rendszeres képzésre vonatkozó megfelelő eredmény több kategóriára is vonatkoztatható – a 4.2.5. pontban megállapított feltétel megvalósulása esetén.
- 4.2.5. Amennyiben a vizsgabiztos 24 hónapos időtartam alatt egy adott kategóriában nem vizsgáztatott, úgy megfelelő újraértékelésen kell részt vennie azt megelőzően, hogy e kategóriában ismételten engedélyezett legyen számára a járművezetői vizsgáztatás. Az újraértékelés megvalósulhat a 4.2.1. pontban meghatározott követelmény részeként.

5. **Szerzett jogok**

- 5.1. A tagállamok engedélyezhetik a már ezen rendelkezések hatályba lépését megelőzően járművezetői vizsgáztatásra jogosult személyek számára a további vizsgáztatást az esetben is, ha jogosultságukat nem a 2. pontban megállapított általános feltételek, illetve a 3. pontban előírt alapképesítési eljárás szerint szerezték.
- 5.2. Mindazonáltal a 4. pontban előírt rendszeres ellenőrzési és minőségbiztosítási szabályok ezen vizsgabiztosokra is vonatkoznak.
-

V. MELLÉKLET

A 4. CIKK (4) BEKEZDÉSE b) PONTJÁNAK MÁSODIK ALBEKEZDÉSÉBEN MEGHATÁROZOTT JÁRMŰ-SZERELVÉNYEK VEZETŐINEK KÉPZÉSÉRE ÉS VIZSGÁZTATÁSÁRA VONATKOZÓ MINIMUM-KÖVETELMÉNYEK

1. A tagállamok megteszik az alábbiakhoz szükséges intézkedéseket:

- a 7. cikk (1) bekezdésének d) pontjában előírt képzés jóváhagyása és felügyelete, vagy
- a 7. cikk (1) bekezdésének d) pontjában előírt jártassági és magatartási vizsga megszervezése.

2. A járművezető-képzés időtartama

- legalább 7 óra.

3. A járművezető-képzés tartalma

A járművezető-képzés a II. melléklet 2. és 7. pontjában bemutatott ismereteket, jártasságot és magatartást foglalja magában. Különös figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

- a jármű dinamikája, biztonsági kritériumok, vontató jármű és pótkocsi (kapcsolómechanizmus), helyes rakodás és biztonsági felszerelések.

A gyakorlati vizsga a következő feladatokból áll: gyorsítás, lassítás, visszafordulás, fékezés, féktávolság, sávváltás, fékező/kikerülő manőver, pótkocsi kisodródása, pótkocsi és motorgépjármű össze- és szétkapcsolása, parkolás;

- a képzés minden résztvevőjének teljesítenie kell a gyakorlati vizsgát, és a közutakon kell bemutatnia jártasságát és magatartását,
- a képzés céljára szolgáló járműszerelvényeknek abba a kategóriába kell tartozniuk, amelyen kategóriás járművezetői engedélyért folyamodott a kérelmező.

4. A jártassági és magatartási vizsga időtartama és tartalma

A vizsga időtartamának és a megtett távolságnak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az ennek a mellékletnek a (3) bekezdésében meghatározott jártasság és magatartás felmérhető legyen.

VI. MELLÉKLET

AZ A KATEGÓRIÁJÚ MOTORKERÉKPÁROK VEZETŐINEK KÉPZÉSÉRE ÉS VIZSGÁZTATÁSÁRA VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK (FOKOZATOS HOZZÁFÉRÉS)

1. A tagállamok megteszik az alábbiakhoz szükséges intézkedéseket:
 - a 7. cikk (1) bekezdésének c) pontjában előírt képzés jóváhagyása és felügyelete, vagy
 - a 7. cikk (1) bekezdésének c) pontjában előírt jártassági és magatartási vizsga megszervezése.
 2. A járművezető-képzés időtartama
 - legalább 7 óra.
 3. A járművezető-képzés tartalma
 - a járművezető-képzés a II. melléklet 6. pontjában említett valamennyi szempontot magában foglalja,
 - a képzés minden résztvevőjének teljesítenie kell a gyakorlati vizsgát, és a közutakon kell bemutatnia jártasságát és magatartását,
 - a képzés céljára szolgáló motorkerékpároknak abba a kategóriába kell tartozniuk, amilyen kategóriájú járművezetői engedélyért folyamodott a kérelmező.
 4. A jártassági és magatartási vizsga időtartama és tartalma
- A vizsga időtartamának és a megtett távolságnak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az ennek a mellékletnek a (3) bekezdésében meghatározott jártasság és magatartás felmérhető legyen.
-

VII. MELLÉKLET

„A” rész

AZ EGYMÁST KÖVETŐ MÓDOSÍTÁSOKKAL HATÁLYON KÍVÜL HELYEZETT IRÁNYELV

(hivatkozás a 18. cikkben)

91/439/EGK tanácsi irányelv ⁽¹⁾	(HL L 237., 1991.8.24., 1.o.)
94/72/EK tanácsi irányelv	(HL L 337., 1994.12.24., 86.o.)
96/47/EK tanácsi irányelv	(HL L 235., 1996.9.17., 1.o.)
97/26/EK tanácsi irányelv	(HL L 150., 1997.6.7., 41.o.)
2000/56/EK bizottsági irányelv	(HL L 237., 2000.9.21., 45.o.)
2003/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, csak a 10. cikk (2) bekezdése	(HL L 226., 2003.9.10., 4.o.)
1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, csak a II. melléklet 24. pontja	(HL L 284., 2003.10.31., 1.o.)

(¹) A 91/439/EGK irányelvet módosította az alábbi jogi aktus is, amely nem került hatályon kívül: Az 1994-es csatlakozási okmány.

„B” rész

A NEMZETI JOGBA VALÓ ÁTÜLTETÉS ÉS AZ ALKALMAZÁS HATÁRIDEJE

(hivatkozás a 17. cikkben)

Irányelv	Átültetés határideje	Alkalmazás dátuma
91/439/EGK irányelv	1994. július 1.	1996. július 1.
94/72/EK irányelv	–	1995. január 1.
96/427/EK határozat	–	1996. július 16.
96/47/EK irányelv	1996. július 1.	1996. július 1.
97/26/EK irányelv	1998. január 1.	1998. január 1.
2000/56/EK irányelv	2003. szeptember 30.	2003. szeptember 30., 2008. szeptember 30. (II. melléklet 6.2.5. pontja) és 2013. szeptember 30. (II. melléklet 5.2. pontja)
2003/59/EK irányelv	2006. szeptember 10.	2008. szeptember 10. (személyszállítás) és 2009. szeptember 10. (áruszállítás)

VIII. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

91/439/EGK tanácsi irányelv	Ezen irányelv
1.cikk (1) bekezdésének első mondata	1. cikk (1) bekezdésének első mondata
1. cikk (1) bekezdésének második mondata	–
–	1. cikk (2) bekezdése
1. cikk (2) bekezdése	2. cikk (1) bekezdése
–	2. cikk (2) bekezdése
1. cikk (3) bekezdése	–
2. cikk (1) bekezdése	1. cikk (1) bekezdésének második mondata
2. cikk (2) bekezdése	3. cikk (1) bekezdése
	3. cikk (2) bekezdése
	3. cikk (3) bekezdése
2. cikk (3) bekezdése	–
2. cikk (4) bekezdése	–
3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének bevezető kifejezései	4. cikk (1) bekezdésének első mondata
–	4. cikk (2) bekezdésének első franciabekezdése
–	4. cikk (2) bekezdésének második franciabekezdése
3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének első franciabekezdése	4. cikk (3) bekezdésének első franciabekezdése
3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének második franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdése b) pontjának első bekezdése
3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének harmadik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdése b) pontjának második bekezdése
3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének negyedik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdésének c) pontja
3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének ötödik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdésének f) pontja
3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének hatodik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdésének g) pontja
3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének hetedik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdésének j) pontja
3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének nyolcadik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdésének k) pontja
3. cikk (2) bekezdése első albekezdésének bevezető kifejezései	–
3. cikk (2) bekezdése első albekezdésének első franciabekezdése	4. cikk (3) bekezdése a) pontja
3. cikk (2) bekezdése első albekezdésének második franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdése a) pontja
3. cikk (2) bekezdése első albekezdésének harmadik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdése d) pontja
3. cikk (2) bekezdése első albekezdésének negyedik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdése e) pontja
3. cikk (2) bekezdése első albekezdésének ötödik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdése h) pontja
3. cikk (2) bekezdése első albekezdése hatodik franciabekezdésének bevezető kifejezései	4. cikk (4) bekezdése i) pontja
3. cikk (2) bekezdése első albekezdése hatodik franciabekezdésének első francia albekezdése	–
3. cikk (2) bekezdése első albekezdése hatodik franciabekezdésének második francia albekezdése	–

91/439/EGK tanácsi irányelv	Ezen irányelv
3. cikk (3) bekezdésének bevezető kifejezései	–
3. cikk (3) bekezdésének első franciabekezdése	4. cikk (1) bekezdésének harmadik mondata
3. cikk (3) bekezdése második franciabekezdésének első albekezdése	4. cikk (3) bekezdésének második franciabekezdése
3. cikk (3) bekezdése második franciabekezdésének második albekezdése	–
3. cikk (3) bekezdése harmadik franciabekezdése	4. cikk (3) bekezdésének első franciabekezdése
3. cikk (3) bekezdése negyedik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdésének első franciabekezdése
3. cikk (3) bekezdésének ötödik franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdésének második franciabekezdése
–	4. cikk (3) bekezdése
3. cikk (4) bekezdése	–
3. cikk (5) bekezdése	–
3. cikk (6) bekezdése	4. cikk (5) bekezdésének, első mondata
–	4. cikk (5) bekezdésének, második mondata
4. cikk	5. cikk
5. cikk (1) bekezdése	6. cikk (1) bekezdése
5. cikk (1) bekezdésének a) pontja	6. cikk (1) bekezdésének a) pontja
5. cikk (1) bekezdésének b) pontja	6. cikk (1) bekezdésének b) pontja
5. cikk (2) bekezdésének bevezető kifejezései	6. cikk (2) bekezdésének bevezető kifejezései
5. cikk (2) bekezdésének a) pontja	6. cikk (2) bekezdésének a) pontja
5. cikk (2) bekezdésének b) pontja	6. cikk (2) bekezdésének b) pontja
–	6. cikk (2) bekezdésének c) pontja
–	6. cikk (2) bekezdésének d) pontja
–	6. cikk (2) bekezdésének e) pontja
–	6. cikk (2) bekezdésének f) pontja
5. cikk (3) bekezdése	–
5. cikk (4) bekezdése	6. cikk (4) bekezdés
6. cikk (1) bekezdésének bevezető kifejezései	4. cikk (1) bekezdésének második mondata
6. cikk (1) bekezdése a) pontjának első franciabekezdése	4. cikk (3) bekezdése a) pontjának harmadik francia bekezdése
6. cikk (1) bekezdése a) pontjának második franciabekezdése	4. cikk (4) bekezdése a) pontjának második francia bekezdése
6. cikk (1) bekezdése b) pontjának első franciabekezdése	4. cikk (3) bekezdése b) pontjának második francia bekezdése
	4. cikk (3) bekezdése c) pontjának második francia bekezdése
6. cikk (1) bekezdése b) pontjának második franciabekezdése, első alternatíva	4. cikk (4) bekezdése b) pontjának ötödik albekezdése
6. cikk (1) bekezdése b) pontjának második franciabekezdése, második alternatíva	4. cikk (4) bekezdés c) pontjának második franciabekezdése
6. cikk (1) bekezdése b) pontjának harmadik franciabekezdése, első és második alternatíva	4. cikk (4) bekezdése g) pontjának második franciabekezdése
6. cikk (1) bekezdése b) pontjának harmadik franciabekezdése, harmadik és negyedik alternatíva	4. cikk (4) bekezdése e) pontjának harmadik franciabekezdése
6. cikk (1) bekezdése c) pontjának első franciabekezdése első és második alternatíva	4. cikk (4) bekezdése k) pontjának második franciabekezdése
6. cikk (1) bekezdése c) pontjának első franciabekezdése harmadik és negyedik alternatíva	4. cikk (4) bekezdése i) pontjának második franciabekezdése
6. cikk (2) bekezdése	4. cikk (6) bekezdése első albekezdése
–	4. cikk (6) bekezdése második albekezdése
6. cikk (3) bekezdése	4. cikk (6) bekezdése harmadik és negyedik albekezdése

91/439/EGK tanácsi irányelv	Ezen irányelv
7. cikk (1) bekezdésének bevezető kifejezései	7. cikk (1) bekezdésének bevezető kifejezései
7. cikk (1) bekezdésének a) pontja	7. cikk (1) bekezdésének a) pontja
—	7. cikk (1) bekezdésének b) pontja
—	7. cikk (1) bekezdésének c) pontja
—	7. cikk (1) bekezdésének d) pontja
7. cikk (1) bekezdésének b) pontja	7. cikk (1) bekezdésének e) pontja
7. cikk (2) bekezdése	—
7. cikk (3) bekezdése	—
—	7. cikk (2) bekezdése
—	7. cikk (3) bekezdése
7. cikk (4) bekezdése	7. cikk (4) bekezdése
7. cikk (5) bekezdése	7. cikk (5) bekezdésének a) pontja
—	7. cikk (5) bekezdésének b) pontja
—	7. cikk (5) bekezdésének c) pontja
—	7. cikk (5) bekezdésének d) pontja
7a. cikk (1) bekezdése	—
7a. cikk (2) bekezdése	8. cikk
7b. cikk	9. cikk
—	10. cikk
8. cikk	11. cikk
9. cikk	12. cikk
10. cikk	13. cikk (1) bekezdés
—	13. cikk (2) bekezdés
11. cikk	14. cikk
12. cikk (1) bekezdése	—
12. cikk (2) bekezdése	—
12. cikk (3) bekezdése	15. cikk
—	16. cikk
13. cikk	17. cikk első albekezdése
—	17. cikk második albekezdése
—	18. cikk
14. cikk	19. cikk
I. melléklet	—
Ia. melléklet	I. melléklet
II. melléklet	II. melléklet
III. melléklet	III. melléklet
—	IV. melléklet
—	V. melléklet
—	VI. melléklet

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2003. október 21-én elfogadta javaslatát.

Az Európai Parlament 2005. február 23-án az első olvasatot követően elfogadta véleményét.

A Tanács 2006. szeptember 18-án elfogadta közös álláspontját, a Szerződés 251. cikkének megfelelően.

Munkája során a Tanács az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét ⁽¹⁾ is figyelembe vette.

II. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

A közös álláspont az Európai Parlament, a Bizottság és a Tanács közötti informális kapcsolatfelvétel eredményét tükrözi. Jóllehet a javaslatot a logikusabb felépítés és a jobb olvashatóság érdekében átszerkesztették, a közös álláspont szövege lényegében megtartja a Bizottság által javasolt valamennyi alapvető elemet.

Ugyanakkor megegyezés született bizonyos módosításokról, amelyek vagy a Parlament által az első olvasat során felvetett aggályokat (pl. a már kiadott valamennyi vezetői engedély kötelező cseréjének kérdését), vagy a Tanács által felvetett kérdéseket tükrözik.

Jelenlegi állapotában a közös álláspont igazodik a három intézmény azon céljához, hogy átdolgozza a meglévő irányelvet, valamint kiegészítse azt a szükséges rendelkezésekkel annak érdekében, hogy a kibővített Európai Unióban megfeleljen a rendkívül mobil társadalom követelményeinek (pl. egy típusú okmány a Közösség egész területén), miközben fokozza a csalások visszaszorítására hozott intézkedéseket és javítja a közúti közlekedésbiztonságot. A közös álláspont ezért a következő kulcsfontosságú kérdésekkel foglalkozik:

- a gépjármű-pótkocsi összetételű járműszerelvények átsorolása (4. cikk (4) bekezdés b) pont és azt követő pontok),
- a motorkerékpárok vezetésére való jogosultsági rendszer (4. cikk (3) bekezdés és azt követő bekezdések),
- az egy személy – egy engedély megközelítés (7. cikk (5) bekezdés és 11. cikk (4) bekezdés),
- a már kiadott valamennyi vezetői engedély kötelező cseréjének kérdése (3. cikk (3) bekezdés és azt követő bekezdések).

i. A gépjármű-pótkocsi összetételű járműszerelvények átsorolása

A B kategóriába tartozó pótkocsis járműszerelvények tekintetében a Bizottság azt javasolta, hogy a 750 kg-ot meghaladó pótkocsis tartalmazó valamennyi járműszerelvény kerüljön át a BE kategóriába. A Parlament és a Tanács e rendelkezést túl szigorúnak tartotta, mivel belső kialakítása miatt számos „könnyű” kemping pótkocsi is meghaladja ezt a tömeghatárt. A közúti közlekedésbiztonsági kockázatok kezelése és ugyanakkor a lakosság további terhelésének elkerülése érdekében a két jogalkotó úgy határozott, hogy az irányelvet kiegészítik egy olyan rendelkezéssel, amely a B kategóriában 4 250 kg megengedett legnagyobb össztömegű gépjármű-pótkocsi összetételű járműszerelvényt engedélyez. Amennyiben a járműszerelvény meghaladja a 3 500 kg-ot, a nemzeti hatóságok kiegészítő képzés elvégzését vagy jártassági és magatartási vizsga letételét írják elő, illetve mindkettőt. A képzés és a gyakorlati vizsga követelményeit az irányelv új melléklete (V. melléklet) határozza meg.

E rendelkezéssel, és a járművekre vonatkozó típusjóváhagyási szabályok tiszteletben tartása mellett a Parlament és a Tanács biztosítja, hogy:

- a vontató jármű nem haladja meg a 3 500 kg-os határt,
- a járműszerelvény össztömege nem haladja meg a meglévő 4 250 kg-os (3 500 kg + 750 kg) határt,

miközben a járműszerelvény összetételét rugalmasabbá és a polgárok számára átláthatóvá teszik.

⁽¹⁾ HL C 112., 2004.4.30., 34. o. A Régiók Bizottsága úgy döntött, hogy nem nyilvánít véleményt a Bizottság javaslatáról.

A BE kategóriát illetően a két jogalkotó megállapodott abban, hogy a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege 3 500 kg. A B kategóriába tartozó vontató járműből és 3 500 kg-ot meghaladó pótkocsiból álló járműszerelvények kizárólag C1E kategóriás engedéllyel vezethetők.

ii. A motorkerékpárok vezetésére való jogosultsági rendszer

A közúti közlekedésbiztonság javítására, valamint a mobilitás és a biztonság közötti egyensúly megteremtésére figyelemmel, a három intézmény megállapodást ért el a motorkerékpárok vezetésére való fokozatos jogosultság elvéről és az engedélyek kölcsönös elismeréséhez szükséges életkorról. A három intézmény továbbá úgy határozott, hogy az irányelvet kiegészítik egy külön kategóriával a könnyű motorkerékpárok (robogók) számára (AM kategória), amelyek vezetéséhez szükséges engedélyt 16 éves korban lehet megszerezni egy elméleti vizsga letételét követően. A tagállamok további követelményeket szabhatnak meg, és amennyiben kívánják, úgy határozhatnak, hogy az AM kategóriára is kiterjesztik a fokozatos jogosultság elvét.

A közúti közlekedésbiztonság további javítása és a fiatal vagy kezdő motorkerékpárosok között a balesetek magas számának visszaszorítása érdekében a Parlament és a Tanács követte a Bizottságnak a nagyobb teljesítményű motorkerékpárok vezetésére való lépcsőzetes (vagy fokozatos) jogosultsággal kapcsolatos elvét. Ezért az A1 kategóriába tartozó motorkerékpárok (könnyű motorkerékpárok) esetében az alsó korhatárt 16 évben, az A2 kategória (közepes méretű/tömegű motorkerékpárok) esetében 18 évben állapították meg. A 2 év különbséget abban az esetben is tiszteletben kell tartani, ha egy tagállam úgy határoz, hogy az A1 kategóriára való közvetlen jogosultságot csak 17 vagy 18 éves korban engedélyezi. Amennyiben a kérelmező már 2 év tapasztalatot szerzett az A1 kategóriában, az A2 kategóriába tartozó motorkerékpárok vezetéséhez le kell tennie egy jártassági és magatartási vizsgát, vagy el kell végeznie egy képzést.

Az A kategória (nehéz motorkerékpárok) esetében az alsó korhatárt 20 évben állapították meg, azzal a feltétellel, hogy a kérelmező már két év tapasztalatot szerzett az A2 kategóriába tartozó motorkerékpárok vezetésében, valamint letett egy jártassági és magatartási vizsgát, vagy elvégzett egy képzést.

A legnagyobb teljesítményű motorkerékpárok vezetésére való közvetlen jogosultság tekintetében a három intézmény úgy határozott, hogy nem alkalmazza a fokozatos jogosultság elvét, és 24 éves egységes alsó korhatárt állapítottak meg a Közösség egész területére vonatkozóan, ekképpen véve figyelembe a kérelmező tapasztalatának hiányát.

iii. Az „egy személy – egy engedély” megközelítés

A vezetői engedéllyel kapcsolatos csalás a tagállamok hatóságai által jól ismert jelenség. A csalás különféle típusai magának az okmányoknak a tiltott kereskedelmétől terjednek a másolatok jogellenesen történő megszerzéséig, valamint új engedély megszerzéséig egy másik tagállamban, miközben az adott személy saját tagállamában el van tiltva a vezetésről.

A jövőben az ilyen csalások megakadályozása érdekében ezért a Parlament és a Tanács teljes mértékben támogatja a Bizottság „egy személy – egy engedély” megközelítését. A közös álláspont tehát újlag megerősíti azt az elvet, amely szerint egy személy csak egy vezetői engedéllyel rendelkezhet. A közös álláspont az okmány kötelező, rendszeres adminisztratív megújítása mellett továbbá új rendelkezéseket vezet be, amelyek a tagállamokat az alábbiakra kötelezik:

- a vezetői engedély kiállításának megtagadása, amennyiben egy tagállam megállapítja, hogy a kérelmező már rendelkezik vezetői engedéllyel;
- és, amennyiben alapos a gyanú, hogy a kérelmező már rendelkezik másik vezetői engedéllyel, a vezetői engedély kiállításához, pótlásához, megújításához vagy cseréjéhez ellenőrzést kell végezni a többi tagállamnál.

A tagállamoknak meg kell tagadniuk a vezetői engedély kiállítását vagy annak érvényességének elismerését azon személy számára, akinek az engedélyt egy másik tagállamban korlátozták, felfüggesztették vagy visszavonták.

A tagállamok hatóságai közötti együttműködés javítása és az ellenőrzések megkönnyítése érdekében a három intézmény megállapodott a vezetői engedélyek kommunikációs hálózatának létrehozásáról.

A közös álláspont jelenlegi állapotában tartalmaz továbbá a vezetői engedély magas szintű védelmét biztosító minimumszabályokat és egy olyan rendelkezést, amely lehetővé teszi a tagállamok számára az engedélynek egy mikrochippel való kiegészítését.

iv. A már kiadott valamennyi vezetői engedély kötelező cseréje

Javaslatában a Bizottság bemutatott egy új vezetőiengedély-mintát, amelynek – hosszú távon – a Közösség területén forgalomban lévő egyetlen mintává kell válnia. A Bizottság előterjesztett továbbá olyan rendelkezéseket is, amelyek korlátozott igazgatási érvényességet vezetnek be minden, ezen irányelv hatálybalépését követően kiállított új engedély vonatkozásában. Ezt a korlátozott igazgatási érvényességet valamennyi járműkategóriára alkalmazni kell. A bizottsági javaslat nem írta elő a már kiadott engedélyek kötelező cseréjét.

Az új közösségi vezetőiengedély-mintának és az okmány kötelező megújításának jóváhagyása mellett a Parlament és a Tanács úgy határozott, hogy továbbmegy egy lépéssel és elfogad egy olyan rendelkezést, amely előírja, hogy a jelenlegi irányelv alkalmazásának időpontját megelőzően kiállított valamennyi még érvényes és forgalomban lévő vezetői engedélyt legkésőbb ezen irányelv hatálybalépését követően 26 évvel le kell cserélni az új vezetőiengedély-mintára. A két jogalkotó ezáltal biztosítja, hogy – egy adott időponttól kezdődően – a Közösség területén egy egységes vezetőiengedély-minta legyen használatban.

v. Egyéb kérdések

A teljesítmény/tömeg kritérium bevezetése a könnyű motorkerékpárok esetében

A Bizottság által javasolt rendelkezést követően a két jogalkotó megállapodott abban, hogy a könnyű motorkerékpárok (A1 kategória) esetében bevezeti a 0,1 kW/kg-ot meg nem haladó teljesítmény/tömeg arányt. Ezen intézkedés megakadályozza a nagyon könnyű, de ugyanakkor nagy gyorsulású és nagy végsebességű járművek építését, így jelentős hatást gyakorol a fiatal vagy kezdő motorkerékpárosok biztonságára.

A közepes tömegű motorkerékpárok új műszaki jellemzői

A nehéz motorkerékpárok „lebutításának” elkerülése és így a balesetveszély csökkentése érdekében a Parlament és a Tanács úgy határozott, hogy követi a Bizottságnak az „A2” kategóriába tartozó motorkerékpárokra vonatkozó olyan kiegészítő rendelkezés bevezetésére irányuló javaslatát, amely kimondja, hogy az e kategóriába tartozó járművek nem származhatnak olyan járműből, amely teljesítménye annak több mint kétszerese.

Új vezetőiengedély-minta bevezetése

A csalás elleni védelem fokozása és a forgalomban lévő engedélyminták számának csökkentése érdekében a Parlament és a Tanács úgy határozott, hogy fokozatosan megszünteti a papíralapú közösségi vezetőiengedély-mintát. Az új jogszabály hatálybalépését követően kizárólag műanyag kártya formátumú, közösségi minta szerinti vezetői engedély állítható ki, amelynek alakja és mérete a hitelkártyára hasonlít, és amely növeli az okmány biztonságát, valamint nagyobb védelmet biztosít a hamisítási kísérletekkel szemben.

A járművezetői vizsgabiztosokkal szemben támasztott minimumkövetelmények

A meglévő közösségi jogszabályok nem tartalmaznak előírásokat a járművezetői vizsgabiztosok képzésére és oktatására vonatkozóan, ami Unió-szerte erős eltéréseket mutat. A Bizottság ezért úgy határozott, hogy javaslatot tesz a vizsgabiztosokkal szemben támasztott harmonizált minimumkövetelményekre annak érdekében, hogy a Közösség területén a járművezetői vizsgák eredményei összehasonlíthatók legyenek. A Parlament és a Tanács úgy határozott, hogy követi a Bizottság javaslatát, és megállapodott a járművezetői vizsgabiztos pályára lépéshez szükséges alapvető követelmények bevezetéséről, valamint arról, hogy meg kell állapítani az alapképesítésükre és rendszeres képzésükre vonatkozó minimumszabályokat. E harmonizált rendelkezések a közúti közlekedésbiztonság javulását is elő fogják segíteni, mivel a gyorsan változó műszaki környezetben segítenek megőrizni a vizsgabiztosok képességeit és tapasztalatát.

III. KÖVETKEZTETÉS

Az erről az irányelvről kialakított közös álláspont – a Parlament és a Tanács aggályait tükröző kiegyensúlyozott és megfelelő kiigazításokkal – a bizottsági javaslat valamennyi alapvető elemét megtartja. A közös álláspont az új együttműködési eljárás gyakorlati vonatkozásairól szóló együttes nyilatkozat ⁽¹⁾ keretében részt vevő három intézmény közötti kapcsolatfelvétel eredménye.

A Tanács tudomásul vette a Parlament Közlekedési és Idegenforgalmi (TRAN) Bizottságának elnöke részéről – az említett kapcsolatfelvétel keretében – tett ígéretet, miszerint a szöveget a Parlament által a második olvasatban módosítások nélkül történő jóváhagyásra ajánlja, melyet követően az irányelv a közös állásponttal összhangban elfogadottnak számít.

⁽¹⁾ HL C 148., 1999.5.28., 1. o.

24/2006/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2006. szeptember 18-án elfogadva

a kiskorúak és az emberi méltóság védelméről és a válaszadás jogáról az európai audiovizuális és online információs szolgáltatási ipar versenyképességével összefüggésben szóló, ...i 2006/.../EK európai parlamenti és tanácsi ajánlás elfogadása céljából

(2006/C 295 E/02)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 157. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében említett eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Unió alapjogi chartájának ⁽³⁾ („a Charta”) 1. cikke kimondja az emberi méltóság sérthetlenségét és előírja, hogy azt tiszteletben kell tartani és védelmezni kell. A Charta 24. cikke megállapítja, hogy a gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz, valamint hogy a hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenek fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie.
- (2) Az Európai Unió politikai tevékenységének arra kell irányulnia, hogy megakadályozza az emberi méltóság tiszteletben tartása elvének bármilyen formában megvalósuló megsértését.
- (3) Az audiovizuális és információs szolgáltatások tartalmára vonatkozó jogi eszközöket kell elfogadni uniós szinten a kiskorúak testi, szellemi és erkölcsi fejlődése védelmében, valamint annak megakadályozására, hogy a kiskorúak a számukra nem megfelelő, felnőtteknek szóló műsorokhoz hozzáférjenek.
- (4) Az új információs és kommunikációs technológiák folyamatos fejlődésével sürgőssé válik, hogy a Közösség az állampolgárok érdekeinek teljes és megfelelő védelmét nyújtsa e téren egyrészt az információs szolgáltatások szabad közvetítésének és szabad rendelkezésre bocsátásának garantálásával, másrészt pedig annak biztosításával, hogy azok tartalma jogszerű, tiszteletben tartja az

emberi méltóság elvét és nem hat károsan a kiskorúak általános fejlődésére.

- (5) A Közösség már fellépett az audiovizuális és információs szolgáltatások területén annak érdekében, hogy megteremtse a televíziós műsorok és más információs szolgáltatások szabad mozgásának szükséges feltételeit, tiszteletben tartva a szabad verseny és a véleménynyilvánítás, valamint a tájékoztatás szabadságának alapelveit, de határozottabban kell e területen cselekednie, hogy olyan intézkedéseket fogadjon el, amelyek védik a fogyasztókat a nemek, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetésre való izgatás ellen, illetve amelyek küzdenek az ilyen megkülönböztetés ellen. Az ilyen cselekvéseknek egyensúlyt kell teremteniük a személyhez fűződő jogok védelme és a véleménynyilvánítás szabadsága között, különös tekintettel a tagállamok felelősségére a gyűlöletkeltés vagy a megkülönböztetésre izgatás fogalmának nemzeti jogszabályai és erkölcsi értékeik szerinti meghatározása során.
- (6) A kiskorúak és az emberi méltóság összehasonlítható, hatékony védelmének megvalósítását célzó nemzeti keretek ösztönzése által az európai audiovizuális és információs szolgáltatási ipar versenyképességének javításáról szóló, 1998. szeptember 24-i 98/560/EK tanácsi ajánlás ⁽⁴⁾ az első közösségi szintű jogi eszköz, amely az (5) preambulumbekzdésében szól a kiskorúak és az emberi méltóság védelmének kérdéseiről a nyilvánosság számára bármilyen hordozó eszközön közvetített audiovizuális és információs szolgáltatással összefüggésben. A tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 1989. október 3-i 89/552/EGK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ („a határok nélküli televíziózásról szóló irányelv”) 22. cikke a televíziós műsorszolgáltató tevékenységekkel kapcsolatosan kifejezetten rendelkezett a kiskorúak és az emberi méltóság védelmének kérdéséről.

⁽¹⁾ HL C 221., 2005.9.8., 87. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2005. szeptember 7-i véleménye (HL C 193. E, 2006.8.17., 217. o.), a Tanács 2006. szeptember 18-i közös álláspontja és az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL C 364., 2000.12.18., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 270., 1998.10.7., 48. o.

⁽⁵⁾ HL L 298., 1989.10.17., 23. o. A 97/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 202., 1997.7.30., 60. o.) módosított irányelv.

- (7) Ajánlott, hogy a Tanács és a Bizottság a harmadik országokkal fennálló partnerségi megállapodások és együttműködési programok felülvizsgálatakor, illetve azok tárgyalásakor vagy megkötésekor különös figyelmet fordítson ezen ajánlás végrehajtására, tekintetbe véve az audiovizuális tartalmat előállítók és terjesztők, illetve az ilyen tartalmat és internet-hozzáférést szolgáltatók globális jellegét.
- (8) A 276/1999/EK határozatban ⁽¹⁾ az Európai Parlament és a Tanács elfogadta az internet biztonságosabb használatát a világhálón található tiltott és káros tartalom ellen folytatott harccal elősegítő többéves közösségi cselekvési tervet (a „biztonságosabb internet cselekvési terv”).
- (9) Az 1151/2003/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽²⁾ a „biztonságosabb internet cselekvési terv” időbeli hatályát két évvel meghosszabbította, és tárgyi hatályát úgy módosította, hogy abba belefoglalta az érintett nemzeti szintű szereplőkkel való információcserét és koordinációt elősegítő intézkedéseket, valamint a csatlakozó országok számára hozott különös rendelkezéseket.
- (10) A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ pontosít néhány jogi fogalmat és összehangol meghatározott szempontokat annak érdekében, hogy lehetővé tegye az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások számára a belső piac elveinek teljes körű hasznosítását. A 2000/31/EK irányelv számos rendelkezése ugyancsak kapcsolódik a kiskorúak és az emberi méltóság védelméhez, különösen a 16. cikk (1) bekezdésének e) pontja, amelynek értelmében a tagállamoknak és a Bizottságnak ösztönözniük kell a kiskorúak és az emberi méltóság védelmére vonatkozó magatartási kódexek kidolgozását.
- (11) Az új technológiák és a média területén bekövetkezett innováció révén változó médiapaletta szükségessé teszi, hogy ne csupán a gyermekek, de a szülők, a tanárok és a nevelők is megtanulják az audiovizuális és on-line információs szolgáltatások hatékony használatát.
- (12) Egészét tekintve az audiovizuális ágazat önszabályozása hatékony kiegészítő eszköznek bizonyul, de nem elégséges a kiskorúak védelmére a káros tartalmú üzenetekkel szemben. A véleménynyilvánítási szabadságon és az állampolgári jogok tiszteletén nyugvó európai audiovizuális térség kialakítása a nemzeti és európai jogalkotók, a szabályozó hatóságok, az iparágak, az egyesületek, az állampolgárok és a civil társadalom folyamatos párbeszédén kell, hogy alapuljon.
- (13) A tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsor-szolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 89/552/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 1997. június 30-i 97/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ nyilvános konzultációja során javaslat született arra vonatkozólag, hogy a médiaismeretek szerepeljenek a 98/560/EK ajánlás által lefedett tárgykörök között.
- (14) A Bizottság ösztönzi az együttműködést, valamint a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjét a jelenlegi ön- és együttműködő szervek között, amelyek – a közvetítés módjától függetlenül – az audiovizuális tartalom minősítésével vagy besorolásával foglalkoznak azzal a céllal, hogy lehetővé tegyék minden felhasználó, de különösen a szülők, a tanárok és a nevelők számára, hogy jelenthessék a tiltott tartalmat és értékelhessék az audiovizuális és on-line információs szolgáltatások tartalmát, illetve azt a jogszerű tartalmat is, amely káros lehet a kiskorúak testi, szellemi vagy erkölcsi fejlődésére.
- (15) Amint azt a 97/36/EK irányelvvel kapcsolatos nyilvános konzultáció alkalmával javasolták, helyénvaló a válaszadás jogát vagy az azzal egyenértékű jogorvoslatokhoz való jogot az on-line médiában alkalmazni, figyelembe véve a kérdéses médium és a szolgáltatás sajátos jellemzőit.
- (16) A nők és a férfiak médiában és reklámokban való ábrázolásáról szóló, 1995. október 5-i tanácsi állásfoglalás ⁽⁵⁾ felhívja a tagállamokat és a Bizottságot megfelelő intézkedések meghozatalára a férfiak és nők társadalmi készségei és tehetsége sokrétű és valós ábrázolásának előmozdítása érdekében.
- (17) A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló irányelvre irányuló javaslata előterjesztésekor a Bizottság megjegyezte, hogy a nemek médiában, illetve reklámokban történő ábrázolása fontos kérdéseket vet fel a férfiak és nők méltóságának védelmével kapcsolatban, ugyanakkor a többi alapvető jog fényében, beleértve a média szabadságát és pluralizmusát, arra a következtetésre jutott, hogy e kérdéseket nem lenne helyénvaló az említett javaslatban megválaszolni, de további megfontolás tárgyává kell tenni azokat.

⁽¹⁾ Az Internet biztonságosabb használatát a világhálón található tiltott és káros tartalom ellen folytatott harccal elősegítő többéves közösségi cselekvési terv elfogadásáról szóló, 1999. január 25-i 276/1999/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 33., 1999.2.6., 1. o.). A legutóbb a 787/2004/EK határozattal (HL L 138., 2004.4.30., 12. o.) módosított határozat.

⁽²⁾ Az Internet biztonságosabb használatát a világhálón található tiltott és káros tartalom ellen folytatott harccal elősegítő többéves közösségi cselekvési terv elfogadásáról szóló 276/1999/EK határozat módosításáról szóló, 2003. június 16-i 1151/2003/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 162., 2003.7.1., 1. o.).

⁽³⁾ HL L 178., 2000.7.17., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 202., 1997.7.30., 60. o.

⁽⁵⁾ HL C 296., 1995.11.10., 15. o.

- (18) Az audiovizuális és on-line információs szolgáltatási ipart ösztönözni kell a tagállamok szintjén a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés bármilyen formájának – a véleménynyilvánítási és sajtószabadság megsértése nélkül történő – elkerülésére és az az ellen folytatott küzdelemre ezekben a médiumokban és minden reklámban, beleértve a reklámozás új technikáit is.
- (19) Ezen ajánlás kiterjed az új technológiai fejlesztésekre, és kiegészíti a 98/560/EK ajánlást. Ezen ajánlás hatálya a technológiai haladás fényében kiterjed az audiovizuális és on-line információs szolgáltatásokra, amelyekhez a nyilvánosság helyhez kötött vagy mobil elektronikus hálózatokon fér hozzá.
- (20) Ezen ajánlás nem akadályozza a tagállamokat a véleménynyilvánítási szabadsággal kapcsolatos alkotmányos előírásaik és más jogszabályaik vagy jogi gyakorlataik alkalmazásában,

AJÁNLJA

I. A tagállamoknak, hogy az audiovizuális és on-line információs szolgáltatási ipar fejlődésének előmozdítása érdekében tegyék meg a megfelelő intézkedéseket a kiskorúak és az emberi méltóság védelmének biztosítására valamennyi audiovizuális és on-line információs szolgáltatásban a következőképpen:

- Fontolják meg, hogy a hazai jogukba vagy gyakorlatukba az on-line médiával kapcsolatos válaszadás jogára vagy azzal egyenértékű jogorvoslathoz való jogra vonatkozó intézkedéseket vezetnek be, kellő tekintettel hazai és alkotmányos jogszabályi rendelkezéseikre, és azon lehetőség sérelme nélkül, hogy annak módját az egyes médiumtípusok sajátosságaihoz igazítsák.
- A technológiai fejlesztések megkezdésének ösztönzése érdekében a műsorszóró szolgáltatásokra vonatkozó meglévő jogi és egyéb intézkedések mellett és azokkal összhangban, az érintett felekkel szoros együttműködésben segítsék elő azokat az alábbi cselekvéseket:
 - melynek segítségével a kiskorúak képessé válnak az audiovizuális és on-line információs szolgáltatások felelős használatára, elsősorban azáltal, hogy a szülőket, tanárokat és nevelőket fokozottabban ráébresztjük az új szolgáltatásokban rejlő lehetőségekre, illetve megismertetjük velük azokat az eszközöket, melyek segítségével e szolgáltatások biztonságosabbá tehetők a kiskorúak számára, különösen a médiaismeretek vagy médiaoktatási programok, valamint például az iskolai oktatás keretében zajló folyamatos képzés révén;
 - melynek segítségével – adott esetben és szükség esetén – a kiskorúak számára nyújtott minőségi tartalom és szolgáltatások azonosítása és az azokhoz történő hozzáférés könnyebbé válik, beleértve a hozzáféréshez szükséges eszközök biztosítását az oktatási intézményekben és közterületen;

c) melynek célja az állampolgároknak az internet által nyújtott lehetőségekről való szélesebb körű tájékoztatása.

A médiaismeretekkel kapcsolatos lehetséges cselekvésekre vonatkozó példákat a II. melléklet tartalmazza.

3. A szakemberek, közvetítők és az internethez hasonló új kommunikációs médiumokat használók felelősségteljes magatartását mozdítsák elő a következő eszközökkel:

- az audiovizuális és on-line információs szolgáltatási ipar ösztönzése – a véleménynyilvánítási és sajtószabadság megsértése nélkül – a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés bármilyen formájának elkerülésére valamennyi audiovizuális és on-line információs szolgáltatás terén, valamint az ilyen megkülönböztetés elleni küzdelemre;
- az elővigyázatosság és a jogellenesnek minősülő oldalak bejelentésének ösztönzése a 2000/31/EK irányelv sérelme nélkül;
- magatartási kódex kidolgozása nemzeti és európai szinten, a szakemberekkel és a szabályozó hatóságokkal együttműködésben.

4. A kiskorúakra káros, jogellenes internetes tevékenységek elleni küzdelmet szolgáló, valamint az internetet sokkal biztonságosabb médiummá tevő intézkedések ösztönzése; megfontolhatók többek között a következő intézkedések:

- a szolgáltatókra vonatkozó minőségi védjegy elfogadása, hogy minden felhasználó könnyen megbizonyosodhasson afelől, hogy az adott szolgáltató kötelezőnek ismer-e el magára nézve egy magatartási kódexet;
- az interneten folytatott jogellenes és/vagy gyanús tevékenységek bejelentésére szolgáló megfelelő eszközök létrehozása.

II. Az audiovizuális és on-line információs szolgáltatási iparnak és más érintett feleknek, hogy:

- Dolgozzanak ki a kiskorúak érdekeit szolgáló pozitív intézkedéseket, beleértve az audiovizuális és on-line információs szolgáltatásokhoz való szélesebb körű hozzáférés megkönnyítését és az esetlegesen káros tartalom egyidejű kiszűrését, például szűrőrendszerek révén. Ilyen intézkedés lehet a harmonizáció a tagállamok szabályozó, önszabályozó és együttszabályozó szerveinek együttműködésén, valamint az olyan kérdésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok átadásán keresztül, mint a közös leíró jelzések vagy a korhatár-besorolási kategóriák, illetve korhatárra és/vagy a tartalomra vonatkozó, az adott besorolási kategória ajánlásához vezető szempontokat jelölő figyelmeztető üzenetek, amelyek segítenék a felhasználókat az audiovizuális és on-line információs szolgáltatások tartalmának megítélésében. Ez például a III. mellékletben bemutatott lehetséges cselekvések révén valósulhat meg.

2. Vizsgálják meg olyan szűrők létrehozásának lehetőségét, amelyek megakadályozzák az emberi méltóságot sértő információk interneten történő terjesztését.
3. Dolgozzanak ki olyan intézkedéseket, amelyek fokozzák az interneten terjesztett anyagok tartalomminősítő rendszerének használatát.
4. Fontoljanak meg hatékony eszközöket az audiovizuális és on-line információs szolgáltatások terén a nemek, fajok vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés bármilyen formájának elkerülésére és az az elleni küzdelemre, valamint a férfiak és nők társadalmi készségei és tehetsége sokrétű és valós ábrázolásának előmozdítására.

TUDOMÁSUL VESZI, HOGY A BIZOTTSÁGNAK:

1. Szándékában áll előmozdítani az internet és az on-line technológiák biztonságos használatára vonatkozó a 2005-2008-as többéves közösségi programmal kapcsolatosan az állampolgárokat Európa-szerte megcélzó, minden kommunikációs eszközt felhasználó tájékoztató cselekvéseket, amelyek célja a nyilvánosság tájékoztatása az internet előnyeiről és esetleges kockázatairól, felelősségteljes és biztonságos használatáról, a panasztétel módjáról, valamint a szülői felügyelet gyakorlásáról. Egyedi kampányok folytathatók egyes célcsoportok, így iskolák, szülői egyesületek és felhasználók tekintetében.
2. Szándékában áll felmérni egy európai ingyenes telefonszám bevezetésének vagy egy létező szolgáltatás kiterjesztésének lehetőségét az internethasználóknak való segítségnyújtás céljából azáltal, hogy a rendelkezésre álló panasztételi mechanizmusokhoz és információforráshoz irányítja őket,

illetve tájékoztatja a szülőket a szűrőszoftverek hatékonyságáról.

3. Szándékában áll felmérni egy általános, a kiskorúakat és jogait tiszteletben tartó, felügyelt honlapoknak fenntartott második szintű domainnév (pl. .KID.eu) létrehozása támogatásának lehetőségét.
4. Továbbra is építő jellegű és folyamatos párbeszédet tart fenn a tartalomszolgáltató szervezetekkel, a fogyasztói szervezetekkel és minden érintett féllel.
5. Szándékában áll megkönnyíteni és támogatni az önszabályozó szervek hálózatba tömörülését és a közöttük megvalósuló tapasztalatcserét, valamint felmérni a magatartási kódexek és az önszabályozáson alapuló megközelítések hatékonyságát a kiskorúak lehető legmagasabb szintű védelmének biztosítása érdekében.
6. Szándékában áll a tagállamok által nyújtott tájékoztatás alapján jelentést benyújtani az Európai Parlament és a Tanács részére az ezen ajánlásban foglalt intézkedések végrehajtásáról és hatékonyságáról, valamint szükség esetén felül kívánja vizsgálni ezt az ajánlást.

Kelt Brüsszelben, ...

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

I. MELLÉKLET

INDIKATÍV IRÁNYMUTATÁSOK AZ ON-LINE MÉDIÁVAL KAPCSOLATOSAN A VÁLASZADÁS JOGA VAGY AZZAL EGYENÉRTÉKŰ JOGORVOSLATOKHOZ VALÓ JOG BIZTOSÍTÁSÁRA HOZOTT INTÉZKEDÉSEK VÉGREHAJTÁSÁHOZ NEMZETI SZINTEN, A NEMZETI JOGBAN VAGY GYAKORLATBAN

Cél: intézkedések bevezetése a tagállamok nemzeti jogába vagy gyakorlatába annak érdekében, hogy biztosított legyen az on-line médiával kapcsolatos válaszadás joga vagy az azzal egyenértékű jogorvoslatokhoz való jog, kellő tekintettel hazai vagy alkotmányos rendelkezéseikre, és azon lehetőség sérelme nélkül, hogy annak módját az egyes médiatípusok sajátosságaihoz igazítsák.

A „médiium” kifejezés bármely kommunikációs eszközre vonatkozik, amelynek az a rendeltetése, hogy a nyilvánosság számára szerkesztett információt on-line terjesszen, mint például újságok, folyóiratok, rádió, televízió és internetalapú hírszolgáltatások.

A tagállamok által elfogadott polgári, közigazgatási vagy büntetőjogi rendelkezések sérelme nélkül, állampolgárságától függetlenül bármely természetes vagy jogi személynek, akinek jogos érdekeit – különösen, de nem kizárólag – hírnevét és becsületét egy kiadványban vagy adásban tények állításával megsértették, jogosultnak kell lennie a válaszadásra vagy az azzal egyenértékű jogorvoslatra. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a válaszadás vagy az azzal egyenértékű jogorvoslatához való jog tényleges gyakorlását nem akadályozza indokolatlan feltételek kikötése.

A válaszadás jogának vagy az azzal egyenértékű jogorvoslatához való jognak a tagállam joghatósága alá tartozó on-line médiumok vonatkozásában kell fennállnia.

A tagállamok meghozzák azon intézkedéseket, amelyek biztosítják a válaszadás joga vagy az azzal egyenértékű jogorvoslatához való jog meglétét, és meghatározzák az ezek gyakorlása során követendő eljárást. A tagállamok biztosítják különösen, hogy megfelelő idő álljon rendelkezésre, és hogy az eljárások alkalmasak legyenek arra, hogy a válaszadás jogát vagy az azzal egyenértékű jogorvoslatához való jogot a más tagállamokban lakóhellyel rendelkező vagy letelepedett természetes és jogi személyek megfelelően gyakorolhassák.

A válaszadás joga nemcsak jogszabályok, hanem együttszabályozási és önszabályozási intézkedések révén is biztosítható.

A válaszadás joga különösen megfelelő jogorvoslat az on-line környezetben, mivel lehetővé teszi a vitatott információra való azonnali reagálást, és technikailag könnyű csatolni az érintett személyek válaszait. A válaszadásra azonban a kérelem megalapozásától számított ésszerű időn belül, olyan időpontban és módon kell, hogy sor kerüljön, amely megfelel a kérelem tárgyát képező közzétételnek vagy adásnak.

Rendelkezni kell olyan eljárásokról, amelyek révén biztosított a bíróságok vagy hasonló független testületek általi felülvizsgálat a válaszadás jogához vagy az azzal egyenértékű jogorvoslatához fűződő jog gyakorlásához kapcsolódó viták esetén.

A válaszadás joga vagy az azzal egyenértékű jogorvoslatához való jog gyakorlására irányuló kérelem elutasítható, amennyiben a kérelmezőnek nem fűződik jogos érdeke a válasz közzétételéhez, vagy ha a válasz büntetendő cselekményt eredményezne, vagy amennyiben a tartalomszolgáltató polgári jogi eljárásban felelősségre vonható lenne, illetve az a közszemérem normáinak megsértésével járna.

A válaszadás joga nem érinti az azon személyek rendelkezésére álló egyéb jogorvoslati lehetőségeket, akiknek a méltósághoz, a becsülethez, a jó hírnévhez vagy a magánélet tiszteltetéséhez tartásához való jogát a média megsértette.

II. MELLÉKLET

Példák a médiaismeretekre vonatkozó lehetséges cselekvésekre:

- a) a tanárok és nevelők további képzése – a gyermekvédelmi szervezetekkel együttműködésben – az internet iskolai oktatásban történő használatáról, az internet esetleges kockázatainak tudatosítása érdekében, különös tekintettel a chatsobákra és fórumokra;
 - b) külön internetképzés gyermekek számára egészen fiatal kortól, a szülők számára látogatható órákkal;
 - c) az iskolai tanterv részét képező integrált oktatási megközelítés és médiaismeretekkel kapcsolatos médiaismereti programok, az internet felelősségteljes használatára vonatkozó tájékoztatás céljából;
 - d) állampolgárokat célzó nemzeti kampányok szervezése minden kommunikációs média bevonásával az internet felelősségteljes használatára vonatkozó tájékoztatás érdekében;
 - e) az internet esetleges kockázatairól szóló („biztonságos szörfözés az interneten”, „nem kívánt üzenetek szűrése”) és a káros vagy tiltott tartalomról való jelentés- vagy panasztételre lehetőséget nyújtó forrádrótok létrehozásával kapcsolatos információs csomagok terjesztése;
 - f) a telefonos forrádrótokat létrehozó vagy azok teljesítményét javító megfelelő intézkedések a panaszok megtételének megkönnyítése, valamint a káros vagy tiltott tartalomra tett bejelentések lehetővé tétele érdekében.
-

III. MELLÉKLET

Példák az ágazatok és az érintett felek kiskorúak javát szolgáló lehetséges cselekvéseire:

- a) a felhasználó részére hatékony, naprakészre tehető és felhasználóbarát szűrési rendszer rendszeres biztosítása valamely internetszolgáltatónál történő előfizetéskor;
 - b) kifejezetten gyermekeknek szánt, a hozzáférés- vagy a mobiltelefon-szolgáltató által automatikus szűrési rendszerrel felszerelt szolgáltatásokhoz való hozzáférés nyújtása;
 - c) kezdeményezések a rendelkezésre álló honlapok rendszeresen frissített leírásának szolgáltatására, elősegítendő a honlapok besorolását és tartalmuk minősítését;
 - d) bannerek elhelyezése a keresőprogramokon, amelyek felhívják a figyelmet az internet felelősségteljes használatával kapcsolatos információk, valamint a telefonos forrádrótok elérhetőségére.
-

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2004. április 30-án az EK-Szerződés 157. cikke alapján az európai audiovizuális és on-line információk szolgáltatási ipar versenyképességével összefüggésben a kiskorúak és az emberi méltóság védelméről és a választás jogáról szóló ajánlásra irányuló javaslatot nyújtott be az Európai Parlament és a Tanács részére.
2. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. február 9-én adott véleményét.
3. Az Európai Parlament az első olvasatot követően 2005. szeptember 7-én adott véleményét.
4. A Bizottság 2006. január 20-án módosított javaslatot nyújtott be.
5. A Tanács 2006. szeptember 18-án az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadta közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉS

A javaslat az 1998. szeptember 24-i 98/560/EK tanácsi ajánláshoz ⁽¹⁾ kapcsolódik, az első olyan uniós szintű jogi eszközhez, amely az audiovizuális és információk szolgáltatási ágazattal összefüggésben foglalkozik a kiskorúak és az emberi méltóság védelmének kérdéseivel.

A javasolt ajánlás a műsorszolgáltatási ágazat és az Internet tekintetében a kiskorúak védelmének és az emberi méltóság tiszteletben tartásának erősítésére hívja fel a tagállamokat, az iparágat, az érdekelteket és a Bizottságot. A tagállamok számára az on-line média vonatkozásában a választás jogára irányuló intézkedések bevezetésének mérlegelését javasolja. Az ajánlástervezet az alábbi kérdésekkel foglalkozik:

- médiaismeretek,
- az audiovizuális tartalom minősítése vagy besorolása,
- a nemek médiában és reklámokban történő ábrázolása,
- a választás joga.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános megjegyzések

A Tanács közös álláspontja megtartja a Bizottság eredeti javaslatának fő elemeit. A Tanács által bevezetett főbb változtatások célja az ajánlás alkalmazási körének további pontosítása. A Tanács ezért meghatározta, hogy az ajánlás hatálya alá az „audiovizuális és információk szolgáltatások” helyett az „audiovizuális és on-line információk szolgáltatások” tartoznak, és különbséget tett – az on-line médiára vonatkozó – választás jogának alkalmazási köre, és az ajánlás kiskorúak védelmével foglalkozó részének szélesebb alkalmazási köre között.

2. Az Európai Parlament módosításai

A Tanács arra törekedett, hogy közös álláspontjában figyelembe vegye az Európai Parlament aggodalmait és prioritásait, és a Parlament legtöbb módosítását elfogadta.

A Tanács – amint a Bizottság is módosított javaslatában – teljesen, részben vagy elvben elfogadta az 1., 2., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 16., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 28., 29., 30., 31., 33., 35., 36., 37. és 38. módosítást.

A Tanács azon módosítások kapcsán, amelyek esetében álláspontja kismértékben eltér a módosított bizottsági javaslatétól, a következő észrevételeket kívánja tenni:

(1) HL L 270., 1998.10.7., 48. o.

A 23. és 29. módosítás esetében a Tanács a Bizottság megközelítését követte, azaz e módosítások bizonyos részei – az ajánlásban megfogalmazott célok eléréséhez fogatosítható, lehetséges intézkedések példáuliként – a mellékletekbe kerültek át. A parlamenti és a tanácsi álláspont további közelítése érdekében visszaillesztett azonban az ajánlás szövegébe az Európai Parlament által fontosnak vélt egyes szövegelemeket.

Ehhez hasonlóan a Tanács – egyidejűleg azzal, hogy a nehézkes jelentéstételi kötelezettség elkerülésére törekedett – szellemében el tudta fogadni a 35. és 36. módosítást annak érdekében, hogy eleget tegyen a Parlament megfelelő nyomon követés iránti igényének.

A Tanács nem tudta elfogadni a 37. módosítás azon részét, amely a válaszadás jogára vonatkozó szakaszban az „indikatív iránymutatások” kifejezést a „minimális elvek” kifejezéssel váltotta fel, mint-hogy ezt a kifejezést az ajánlással összefüggésben túlzottnak tekintette.

A 26. módosítás utolsó francia bekezdése esetében a Tanács úgy vélekedett, hogy az Interneten folytatott jogellenes vagy gyanús tevékenységek bejelentését szolgáló lehetséges eszközök előírásakor nem volna megfelelő kizárólag egy egységes telefonos ügyelet létrehozására összpontosítani, és ezért a nyíltabb végű szövegezést tartotta meg.

A Tanács a módosított bizottsági javaslat irányvonalát követte, és nem foglalta bele közös álláspont-jába a 3., 5., 13., 27., 32. és 34. módosítást.

IV. ÖSSZEGZÉS

A Tanács úgy véli, hogy a közös álláspont egésze teljes mértékben összhangban van a Bizottság módosított javaslatának célkitűzéseivel. A Tanács továbbá úgy véli, hogy kellően figyelembe vette az Európai Parlamentnek a Bizottság eredeti javaslatában tett módosításokkal kifejezett célkitűzéseit, valamint várakozással tekint a Parlamenttel az ajánlás gyors elfogadása céljából a közeljövőben elérendő megállapodás elé.

25/2006/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT**a Tanács által 2006. szeptember 18-án elfogadva****a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozásáról szóló, ...-i .../2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából**

(2006/C 295 E/03)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 13. cikke (2) bekezdésére és 141. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A férfiak és nők közötti egyenlőség az Európai Unió egyik alapelve. Az Európai Unió alapjogi chartájának 21. és 23. cikke értelmében tilos a nemi hovatartozáson alapuló megkülönböztetés, és a férfiak és nők közötti egyenlőséget minden területen biztosítani kell.
- (2) A Szerződés 2. cikke értelmében a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítása a Közösség egyik alapvető feladata. Hasonlóképpen a Szerződés 3. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a Közösségnek valamennyi tevékenysége folytatása során törekednie kell az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására, és így a férfiak és nők közötti egyenlőség dimenziójának valamennyi közösségi politikába történő integrálásának biztosítására.
- (3) A Szerződés 13. cikke felhatalmazza a Tanácsot, hogy a Közösség hatáskörébe tartozó valamennyi területen megfelelő intézkedéseket tegyen többek között a nemek alapuló megkülönböztetés leküzdésére.
- (4) A Szerződés 141. cikke kimondja a férfiak és nők között az egyenlő esélyek és az egyenlő bánásmód elvének alkalmazását a munkavégzés és a foglalkoztatás területén, és már léteznek a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmódnak a munkavállaláshoz való hozzáférés és a munkafeltételek terén való – az egyenlő díjazás elvét is magában foglaló – alkalmazásáról szóló átfogó jogszabályok.
- (5) A Bizottságnak a 2004-es tavaszi Európai Tanács részére benyújtott, a férfiak és nők közötti egyenlőségről szóló első éves jelentése megállapította, hogy a legtöbb politika terén jelentős a nemek közötti különbség, hogy a férfiak és nők közötti különbség többdimenziós jelenség, amelyet átfogó, vegyes politikai intézkedésekkel kell

megszüntetni, és hogy nagyobb erőfeszítésekre van szükség a lisszaboni stratégia célkitűzéseinek eléréséhez.

- (6) Az Európai Tanács 2000. december 7–9-i nizzai ülése „fokozott tudatosságra, a források egyesítésére és – különösen egy nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó Európai Intézetnek a létrehozásán keresztül – tapasztalatcserére” szólított fel.
- (7) A Bizottság által készített megvalósíthatósági tanulmány ⁽³⁾ arra a következtetésre jutott, hogy a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének egyértelmű szerepe az, hogy olyan feladatokat lásson el, amelyekkel a meglévő intézmények jelenleg nem foglalkoznak, különösen a kutatási adatok és információk összehangolása, központosítása és terjesztése, hálózatépítés, a férfiak és nők közötti egyenlőség nyilvánvalóságának erősítése, a nemi dimenzió hangsúlyozása és a nemek közötti egyenlőség valamennyi közösségi politikába történő fokozott integrálására vonatkozó eszközök fejlesztése terén.
- (8) Az Európai Parlament az Európai Unió politikái a nemek közötti egyenlőségről szóló, 2004. március 10-i állásfoglalásában ⁽⁴⁾ felszólította a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel egy intézet létrehozását célzó erőfeszítéseit.
- (9) A Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztásügyi Tanács 2004. június 1–2-i ülésén és az Európai Tanács 2004. június 17–18-i ülésén támogatta a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozását. Az Európai Tanács felkérte a Bizottságot egy egyedi javaslat kidolgozására.
- (10) A férfiak és nők közötti egyenlőségre vonatkozó objektív, megbízható és összehasonlítható információk és adatok gyűjtése, elemzése és terjesztése, a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés valamennyi formájának megszüntetésére és a nemek közötti egyenlőség dimenziójának valamennyi politikába történő integrálására vonatkozó megfelelő eszközök fejlesztése, az érdekelt felek közötti párbeszéd elősegítése és az uniós polgárok tudatosságának erősítése szükséges ahhoz, hogy a Közösség részére lehetővé váljon a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó politika hatékony előmozdítása és végrehajtása, különösen egy kibővített Unióban. Szükséges ezért a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozása, amely segítené a közösségi intézményeket és a tagállamokat ezen feladatuk végrehajtása során.

⁽¹⁾ HL C 24., 2006.1.31., 29. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2006. március 14-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2006. szeptember 18-i közös álláspontja és az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽³⁾ Az Európai Bizottság megvalósíthatósági tanulmánya a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetéről (A PLS Ramboll Management irányítása alatt, DK, 2002).⁽⁴⁾ HL C 102. E, 2004.4.28., 638. o.

- (11) A nemek közötti egyenlőség megvalósítása nem lehetséges csupán megkülönböztetés ellenes politika révén, hanem harmonikus együttélést és a nők és férfiak társadalomban való kiegyensúlyozott részvételét előmozdító intézkedéseket kíván meg; az Intézetnek hozzá kell járulnia e cél megvalósításához.
- (12) Tekintettel a nemi sztereotípiáknak az európai társadalomban az élet minden területén való megszüntetése fontosságára, valamint arra, hogy a nők és férfiak számára pozitív példát kell mutatni, az ennek megvalósítását célzó cselekvéseket szintén az Intézet feladatai közé kell sorolni.
- (13) A megfelelő tagállami hatóságokkal és az érintett statisztikai szervekkel, különösen az Eurostattal való együttműködés elengedhetetlen az összehasonlítható és megbízható adatok európai szintű összegyűjtésének előmozdításában. Mivel a férfiak és nők közötti egyenlőségre vonatkozó információ fontos valamennyi szinten a Közösségen belül – helyi, regionális, nemzeti és közösségi szinten – ezért a tagállami hatóságok részére hasznos lenne, ha az ilyen információk rendelkezésre állnának, hogy segítsék őket a politikáknak és intézkedéseknek helyi, regionális és nemzeti szinten, saját hatáskörükön belül történő kialakítása során.
- (14) Az Intézetnek a lehető leghamarabban együtt kell működnie valamennyi közösségi programmal és szervvel a párhuzamos munkavégzés elkerülése és az erőforrások lehető legjobb felhasználásának biztosítása érdekében, különösen a következők tekintetében: Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért ⁽¹⁾, az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség ⁽²⁾, a Szakképzés-fejlesztési Központ ⁽³⁾, valamint az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége ⁽⁴⁾.
- (15) Az Intézetnek együtt kell működnie és párbeszédet kell folytatnia a nem kormányzati és esélyegyenlőségi szervezetekkel, kutatóközpontokkal, szociális partnerekkel és más olyan kapcsolódó szervezetekkel, amelyek aktívan törekednek az egyenlőség megvalósítására európai szinten és harmadik országokban. A hatékonyság érdekében helyénvaló, hogy az Intézet állítson fel és koordináljon egy nemek közötti egyenlőség európai elektronikus hálózatot, a tagállamok ilyen jellegű jogalányaival és szakértőivel.
- (16) A Szerződés 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban szükséges ösztönözni, hogy az igazgatótanács összetételében a férfiak és nők részvétele egyensúlyban legyen.
- (17) Az Intézetnek feladatai ellátásában teljes mértékben függetlennek kell lennie.
- (18) Az Intézetnek alkalmaznia kell a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó megfelelő közösségi jogszabályokat az 1049/2001/EK rendeletben ⁽⁵⁾ meghatározottak szerint, valamint a személyes adatok feldolgozása tekintetében az egyének védelmére vonatkozó megfelelő közösségi jogszabályokat a 45/2001/EK rendeletben ⁽⁶⁾ meghatározottak szerint.
- (19) Az Intézetre alkalmazni kell az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet 185. cikkében említett szervekre vonatkozó költségvetési keretrendelettről szóló, 2002. november 19-i 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendeletet ⁽⁷⁾.
- (20) Az Intézet szerződéses felelőssége – amelyre az általa kötött szerződésekre irányadó jog alkalmazandó – tekintetében a Bíróság rendelkezik joghatósággal arra, hogy a szerződésben foglalt választottbírói kikötés alapján határozatot hozzon. A Bíróságnak ugyancsak joghatósága van az Intézet szerződésen kívüli felelősségéből eredő károk megtérítéséről folytatott jogvitákra.
- (21) Független, külső értékelést kell lefolytatni az Intézet hatásának felmérése, feladatai módosításának vagy kibővítésének lehetséges szükségessége és további hasonló felülvizsgálatok időzítése céljából.

⁽¹⁾ A Tanács 1975. május 26-i 1365/75/EGK rendelete az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért létrehozásáról (HL L 139., 1975.5.30., 1. o.). A legutóbb az 1111/2005/EK rendelettel (HL L 184., 2005.7.15., 1. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ A Tanács 1994. július 18-i 2062/94/EK rendelete az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség létrehozásáról (HL L 216., 1994.8.20., 1. o.). A legutóbb az 1112/2005/EK rendelettel (HL L 184., 2005.7.15., 5. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ A Tanács 1975. február 10-i 337/75/EGK rendelete az Európai Szakképzés-fejlesztési Központ létrehozásáról (HL L 39., 1975.2.13., 1. o.). A legutóbb a 2051/2004/EK rendelettel (HL L 355., 2004.12.1., 1. o.) módosított rendelet.

⁽⁴⁾ A 2003 decemberében az Európai Tanács keretében ülésező tagállamok felkérték a Bizottságot egy, az emberi jogok ügynökségére vonatkozó javaslat elkészítésére, kiterjesztve a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontjának megbízatását.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. május 30-i 1049/2001/EK rendelete az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. december 18-i 45/2001/EK rendelete a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

⁽⁷⁾ HL L 357., 2002.12.31., 72. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom bizottsági rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

(22) Mivel e rendelet céljait – nevezetesen a nemek közötti egyenlőség előmozdításához való hozzájárulást és ennek megerősítését, beleértve a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesítését valamennyi közösségi politikában és az abból eredő nemzeti politikákban, a nemi hovatartozáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelmet és az uniós polgároknak a nemek közötti egyenlőség tudatosításának növelését a közösségi intézményeknek és a tagállamok hatóságainak nyújtott technikai segítség révén – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és így az intézkedés terjedelme miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubsidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl a fenti célok eléréséhez szükséges mértéket.

(23) A Szerződés 13. cikkének (2) bekezdése lehetővé teszi olyan közösségi intézkedések elfogadását, amelyek célja a nemi hovatartozáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemre irányuló cél támogatása és előmozdítása a foglalkoztatás területén túl. A férfiak és nők között az egyenlő esélyek és az egyenlő bánásmód elvének a munka és a foglalkoztatás területén történő alkalmazásának biztosítására irányuló intézkedések különös jogalapja a Szerződés 141. cikkének (3) bekezdése. Ezért a Szerződés 13. cikkének (2) bekezdése és 141. cikkének (3) bekezdése együtt alkotja e rendelet elfogadásának megfelelő jogalapját,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az Intézet létrehozása

Létrejön a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (a továbbiakban: Intézet).

2. cikk

Célok

Az Intézet átfogó céljai a nemek közötti egyenlőség előmozdításához való hozzájárulás és ennek megerősítése, beleértve a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesítését valamennyi közösségi politikában és az abból eredő nemzeti politikákban, továbbá a nemi hovatartozáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem és az uniós polgároknak a nemek közötti egyenlőség tudatosításának növelése, a közösségi intézményeknek – különösen a Bizottságnak – és a tagállamok hatóságainak nyújtott technikai segítség révén, a 3. cikk rendelkezéseivel összhangban.

3. cikk

Feladatok

(1) A 2. cikkben meghatározott célok teljesítése érdekében az Intézetnek a következő feladatokat kell elvégeznie:

- a) a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó objektív, összehasonlítható és megbízható információk gyűjtése, elemzése és terjesztése, beleértve az Intézettel a tagállamok, közösségi intézmények, kutatóközpontok, egyenlőséggel foglalkozó nemzeti szervek, nem kormányzati szervezetek, szociális partnerek, érintett harmadik országok és nemzetközi szervezetek által közölt kutatási eredményeket és legjobb gyakorlatokat, valamint területek javasolása további kutatások céljából;
- b) az adatok európai szintű objektivitásának, összehasonlíthatóságának és megbízhatóságának javítására szolgáló módszerek kifejlesztése olyan kritériumok megállapításával, amelyek javítják az információk összhangját és az adatgyűjtéskor figyelembe veszik a nemek kérdését;
- c) a nemek közötti egyenlőség valamennyi közösségi politikában és az abból eredő nemzeti politikákba való integrálását segítő módszertani eszközök kifejlesztése, elemzése, értékelése és terjesztése, valamint a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesítésének támogatása valamennyi közösségi intézménynél és szervnél;
- d) a nemek közötti egyenlőség európai helyzetére vonatkozó felmérések lefolytatása;
- e) a kutatás támogatása és ösztönzése, a rendelkezésre álló erőforrások optimalizálása és az információk cseréjének és terjesztésének előmozdítása érdekében egy nemek közötti egyenlőség európai hálózatának felállítása és koordinálása, amely hálózat magában foglalja a nemek közötti egyenlőséggel és a nemek közötti egyenlőség érvényesítésével foglalkozó központokat, szerveket, szervezeteket és szakértőket;
- f) éves találkozó szervezése a tagállamoknak a nemek közötti egyenlőségre szakosodott illetékes szervei szakértőinek számára;
- g) szakértők eseti jellegű üléseinek szervezése az Intézet kutatómunkájának segítése és a kutatók közötti információcsere, valamint a nemi dimenzióknak a kutatásaikba való beépítése ösztönzése céljából;
- h) az uniós polgárok körében a nemek közötti egyenlőség tudatosításának növelése érdekében európai szintű konferenciák, kampányok és ülések szervezése az érdekeltekkel, valamint a Bizottság eredményeinek és következtetéseinek bemutatása;

- i) az élet minden területén a nők és férfiak sztereotípiáktól mentes szerepére vonatkozó példákkal kapcsolatos információk terjesztése, azok eredményeinek, valamint az ilyen sikertörténeteket nyilvánosság elé táró és ezekre építő politikáknak és kezdeményezéseknek a bemutatása;
- j) együttműködés és párbeszéd kialakítása nem kormányzati és esélyegyenlőségi szervezetekkel, egyetemekkel és szakértőkkel, kutatóintézetekkel, szociális partnerekkel, valamint a nemzeti és európai szinten az egyenlőség elérésére aktívan törekvő kapcsolódó szervezetekkel;
- k) a nyilvánosság számára hozzáférhető dokumentációs források létrehozása;
- l) a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesítésével kapcsolatos információk hozzáférhetővé tétele köz- és magánszervezetek számára;
- m) a közösségi intézmények részére információk szolgáltatása a csatlakozó és tagjelölt országokban a nemek közötti egyenlőséggel és a nemek közötti egyenlőség érvényesítésével kapcsolatban.

(2) Az Intézet éves jelentést tesz közzé tevékenységeiről.

4. cikk

Tevékenységi területek és munkamódszerek

- (1) Az Intézet a feladatait a Közösség hatáskörein belül, az elfogadott célokra és az Intézet éves programjában meghatározott kiemelt területekre figyelemmel, valamint a rendelkezésre álló költségvetési forrásokra fordított kellő tekintettel végzi.
- (2) Az Intézet munkaprogramjának összhangban kell lennie a nemek közötti egyenlőség területére vonatkozó közösségi prioritásokkal és a Bizottság munkaprogramjával, beleértve annak statisztikai és kutatómunkáját is.
- (3) Tevékenységei folytatása során az átfedés elkerülése és az erőforrások lehető legjobb kihasználása érdekében az Intézet figyelembe veszi a bármilyen forrásból származó, már meglévő információkat, és különösen a közösségi intézmények és egyéb intézmények, szervek és illetékes nemzeti és nemzetközi szervezetek által már elvégzett tevékenységeket, és szorosan együttműködik a Bizottság illetékes szolgálataival, beleértve az Eurostat-ot is. Az Intézet biztosítja a valamennyi érintett közösségi ügynökséggel és uniós szervvel való megfelelő koordinációt, amelyet adott esetben szándéknyilatkozatban kell meghatározni.
- (4) Az Intézet biztosítja, hogy a terjesztett információk a végső felhasználók számára érthetőek legyenek.
- (5) Az Intézet különösen alvállalkozói megállapodások révén szerződéses jogviszonyt létesíthet más szervezetekkel bármilyen feladat elvégzése érdekében, amely ilyen szerződések tárgyát képezheti.

5. cikk

Jogi személy és jogképesség

Az Intézet jogi személy. Az Intézet minden egyes tagállamban az adott tagállam jogában a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkezik. Így különösen ingó és ingatlan vagyont szerezhet és elidegeníthet, valamint bíróság előtt eljárhat.

6. cikk

Az Intézet függetlensége

Az Intézet tevékenységét függetlenül, a közérdek szolgálatában végzi.

7. cikk

A dokumentumokhoz való hozzáférés

- (1) Az Intézet birtokában lévő dokumentumokra az 1049/2001/EK rendelet alkalmazandó.
- (2) Az igazgatótanács az Intézet létrejöttét követő hat hónapon belül elfogadja az 1049/2001/EK rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket.
- (3) Az 1049/2001/EK rendelet 8. cikke alapján az Intézet által hozott határozatok ellen – a Szerződés 195. és 230. cikkében meghatározott feltételek szerint – panasszal lehet fordulni az ombudsmanhoz, vagy keresetet lehet benyújtani a Bírósághoz.
- (4) Az Intézetben végzett adatfeldolgozásra a 45/2001/EK rendelet alkalmazandó.

8. cikk

Együttműködés nemzeti és európai szintű szervezetekkel, nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal

- (1) Az Intézet feladatai elvégzésének segítése érdekében az Intézet együttműködik a tagállami szervezetekkel és szakértőkkel, így esélyegyenlőségi szervezetekkel, kutatóközpontokkal, egyetemekkel, nem kormányzati szervezetekkel, szociális partnerekkel, valamint az érintett európai vagy nemzetközi szintű szervezetekkel és harmadik országokkal.
- (2) Amennyiben az Intézet feladatainak hatékony ellátása szempontjából szükségesnek bizonyul nemzetközi szervezetekkel vagy harmadik országokkal való megállapodások kötése, a Közösség – a Szerződés 300. cikkében meghatározott eljárással összhangban – az Intézet érdekében ilyen megállapodásokat köt az adott nemzetközi szervezetekkel vagy harmadik országokkal. Ez a rendelkezés nem akadályozza meg az ilyen szervezetekkel vagy harmadik országokkal folytatott, eseti jellegű együttműködést.

9. cikk

Az Intézet összetétele

Az Intézet a következő szervekből áll:

- a) az igazgatótanács;
- b) az elnökség;
- c) az igazgató és személyzete.

10. cikk

Az igazgatótanács

(1) Az igazgatótanácsot a következők alkotják:

- a) minden egyes tagállamból a kormányt képviselő egy, a Tanács által a tagállamok javaslatára kijelölt tag;
- b) három, a Bizottság által kijelölt, a Bizottságot képviselő tag;
- c) három, a Bizottság javaslata alapján a Tanács által kijelölt, szavazati joggal nem rendelkező tag, akik mindegyike a következő csoportok egyikét képviseli:
 - i. megfelelő, közösségi szintű nem kormányzati szervezet, amelynek jogos érdeke a nemi hovatartozáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemhez való hozzájárulás és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása;
 - ii. közösségi szintű munkaadói szervezetek; és
 - iii. közösségi szintű munkavállalói szervezetek.

(2) Az igazgatótanács tagjait úgy kell kinevezni, hogy biztosítsák a legmagasabb szintű hozzáértést, valamint a vonatkozó és transzdiszciplináris szakértelem széles körét a nemek közötti egyenlőség területén.

A Bizottság és a Tanács a férfiak és nők kiegyensúlyozott képviseletére törekszik az igazgatótanácsban.

Az egyes tagokat távollétükben képviselő póttagokat ugyanazon eljárásban kell kijelölni.

Az igazgatótanács tagjainak és póttagjainak listáját a Tanács közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, az Intézet honlapján és egyéb kapcsolódó honlapokon.

(3) A hivatali idő öt év, amely egyszer megújítható.

(4) Az igazgatótanács elnökét és alelnökét két és fél éves időtartamra választja meg, amely megújítható.

(5) Az igazgatótanács minden egyes, az (1) bekezdés a) vagy b) pontjában említett tagja, vagy távollétében a póttag, egy szavazattal rendelkezik.

(6) Az Intézet működéséhez szükséges döntéseket az igazgatótanács hozza meg. Különösen:

a) az igazgató által elkészített, a 12. cikkben említett tervezet alapján, a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, elfogadja az éves munkaprogramot és a hároméves középtávú munkaprogramot, a költségvetéssel és a rendelkezésre álló forrásokkal összhangban; szükség esetén a programokat bármikor felül lehet vizsgálni; az első éves programot legkésőbb kilenc hónappal az igazgató kinevezését követően el kell fogadni;

b) elfogadja a 3. cikk (2) bekezdésében említett éves jelentést, amelyben különösen az elért eredményeket összehasonlítja az éves munkaprogramban meghatározott célokkal; ezt a jelentést legkésőbb június 15-ig kell továbbítani az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság, a Számvevőszék, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére, és közzé kell tenni az Intézet honlapján;

c) fegyelmi jogkört gyakorol az igazgató felett, és a 12. cikk alapján kinevezi vagy felmenti őt;

d) elfogadja az Intézet előzetes és végleges éves költségvetését.

(7) Az igazgatótanács az igazgató által, a Bizottsággal folytatott konzultációt követően elkészített javaslat alapján elfogadja az Intézet belső szabályait.

(8) Az igazgatótanács döntéseit tagjainak többségével hozza. A döntő szavazattal az elnök rendelkezik. Az (6) bekezdésben és a 12. cikk (1) bekezdésében említett esetekben a döntéseket az igazgatótanács tagjainak kétharmados többségével kell meghozni.

(9) Az igazgatótanács az igazgató által, a Bizottsággal folytatott konzultációt követően elkészített javaslat alapján elfogadja eljárási szabályzatát.

(10) Az igazgatótanács létrehozza a 11. cikkben meghatározott hattagú elnökséget.

(11) Az elnök évente legalább egyszer összehívja az igazgatótanácsot. Az elnök saját kezdeményezésére vagy az igazgatótanács tagjai legalább egyharmadának kérésére további üléseket hív össze.

(12) Az Intézet évente megküldi az Európai Parlament és a Tanács részére (a továbbiakban a „költségvetési hatóság”) részére az értékelési eljárások végeredménye tekintetében lényeges információkat.

(13) Az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért, az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség, az Európai Szakképzés-fejlesztési Központ és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége igazgatóit adott esetben felkérhetik, hogy az igazgatótanács ülésein megfigyelőként vegyenek részt a nemek közötti egyenlőség érvényesítése által érintett munkaprogramok koordinálása érdekében.

11. cikk

Az elnökség

(1) Az elnökséget az igazgatótanács elnöke és alelnöke, a tagállamokat képviselő három igazgatótanács tag és a Bizottság képviselője alkotja.

A hivatali idő két és fél év, amely megújítható.

Az elnökség tagjait az igazgatótanács nevezi ki az elnökség működéséhez szükséges széles körű szakértelem biztosítása céljából.

(2) Az igazgató 12. cikkben meghatározott feladatainak sérelme nélkül az elnökség ellenőrzi az igazgatótanács döntéseinek végrehajtását, és megteszi a szükséges igazgatási intézkedéseket az Intézetnek az igazgatótanács ülések közbeni megfelelő irányítása érdekében.

(3) Az elnökség döntéseit konszenzussal hozza. Ha konszenzus elérésére nem kerül sor, az elnökség az igazgatótanácshoz továbbítja az ügyet döntéshozatalra.

(4) Az elnökség tevékenységéről és bármely döntéséről teljes körű és rendszeres tájékoztatást nyújt az igazgatótanács számára.

12. cikk

Az igazgató

(1) Az Intézetet az igazgatótanács által – a Bizottság javaslatára – kinevezett igazgató vezeti. Kinevezése előtt az igazgatótanács által kiválasztott jelöltet felkérhetik az Európai Parlament illetékes bizottsága(i) előtti nyilatkozat tételére és a bizottság tagjai által feltett kérdések megválaszolására.

(2) Az igazgató hivatali ideje öt év. A Bizottság javaslatára és értékelést követően ez a hivatali idő egy alkalommal legfeljebb

öt éves időtartammal meghosszabbítható. Az értékelésben a Bizottság különösen az alábbiakat vizsgálja:

- a) az első hivatali idő alatt elért eredmények és elérésük módja;
- b) az Intézet feladatai és kötelezettségei az elkövetkező években.

(3) Az igazgató, az igazgatótanács ellenőrzése mellett, felelős a következőkért:

- a) a 3. cikkben említett feladatok ellátása;
 - b) az Intézet éves és középtávú szakmai programjának előkészítése és végrehajtása;
 - c) az igazgatótanács és az elnökség üléseinek előkészítése;
 - d) a 3. cikk (2) bekezdésében említett éves jelentés elkészítése és közzététele;
 - e) valamennyi személyzettel kapcsolatos ügy, és különösen a 13. cikk (3) bekezdésében meghatározott hatáskör;
 - f) az igazgatás napi ügyeinek intézése; valamint
 - g) az Intézet teljesítményét céljai vonatkozásában eredményesen nyomon követő és értékelő eljárások végrehajtása szakmailag elismert szabványok szerint. Az igazgató évente jelentésben számol be az igazgatótanácsnak a nyomon követő rendszer eredményeiről.
- (4) Az igazgató tevékenységéért az igazgatótanácsnak tartozik felelősséggel, és szavazati jog nélkül részt vesz annak ülésein. Az igazgatót az Európai Parlament arra is felkérheti, hogy valamely meghallgatás során tegyen jelentést az Intézet tevékenységeivel kapcsolatos, jelentős kérdésekről.
- (5) Az Intézet törvényes képviselője az igazgató.

13. cikk

A személyzet

(1) Az Intézet személyzetére a 259/68/EGK, ESZAK, Euratom tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ megállapított Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata, valamint egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételei, illetve az említett személyzeti szabályzat és alkalmazási feltételek alkalmazására vonatkozó, az Európai Közösségek intézményei által közösen elfogadott szabályok vonatkoznak.

⁽¹⁾ HL L 56., 1968.3.4., 1. o. A legutóbb a 2104/2005/EK, Euratom rendelettel (HL L 337., 2005.11.22., 7. o.) módosított rendelet.

(2) Az igazgatótanács – a Bizottsággal egyetértésben – elfogadja a szükséges végrehajtási intézkedéseket, az Európai Közösségek személyzeti szabályzatának 110. cikkében meghatározott előírásokkal összhangban. Az igazgatótanács olyan rendelkezéseket fogadhat el, amelyek lehetővé teszik a tagállamok nemzeti szakértőinek az Intézetnél kirendelt szakértőként történő foglalkoztatását.

(3) Személyzete tekintetében az Intézet a kinevező hatóságra ruházott hatáskört gyakorolja.

14. cikk

A költségvetés elkészítése

(1) Az Intézet bevételi és kiadási előirányzatát minden pénzügyi évre – amely egybeesik a naptári évvel – el kell készíteni, és annak az Intézet költségvetésében szerepelnie kell.

(2) Az Intézet költségvetésében szereplő bevételeknek és kiadásoknak egyensúlyban kell lenniük.

(3) Az Intézet bevételét, egyéb források sérelme nélkül, a következők alkotják:

a) az Európai Unió általános költségvetésében szereplő közösségi támogatás (a Bizottságra vonatkozó szakasz);

b) a nyújtott szolgáltatásokért befolyó befizetések;

c) bármely, a 8. cikkben említett szervezet vagy harmadik ország által juttatott pénzügyi hozzájárulás;

d) bármely önkéntes tagállami hozzájárulás.

(4) Az Intézet kiadásai tartalmazzák a személyi, az igazgatási, az infrastrukturális költségeket és a működési kiadásokat.

(5) Az igazgató által készített tervezet alapján az igazgatótanács minden évben összeállítja az Intézet következő pénzügyi évre vonatkozó bevételi és kiadási előirányzatát. Az igazgatótanács ezt – a létszámtervet is magában foglaló – előirányzatot legkésőbb március 31-ig továbbítja a Bizottság részére.

(6) Az előirányzatot a Bizottság – az Európai Unió előzetes általános költségvetés tervezetével együtt továbbítja a költségvetési hatóság részére.

(7) Az előirányzat alapján a Bizottság a létszámtervhez általa szükségesnek tartott összegeket, valamint az általános költségvetés terhére juttatott támogatási összeget felveszi az Európai Unió általános költségvetésének előzetes tervezetébe, amelyet a

Szerződés 272. cikkének megfelelően beterjeszt a költségvetési hatóság elé.

(8) A költségvetési hatóság engedélyezi az Intézetnek juttatandó támogatási előirányzatokat, és elfogadja az Intézet létszámtervét.

(9) Az Intézet költségvetését az igazgatótanács fogadja el. A költségvetés az Európai Unió általános költségvetésének végleges elfogadását követően válik véglegessé. Adott esetben a költségvetés ennek megfelelően értelemszerűen módosítandó.

(10) Az igazgatótanács a lehető legkorábban értesíti a költségvetési hatóságot, ha bármilyen olyan projekt megvalósítását tervezi, amely a költségvetési finanszírozást lényegesen érinteti, különös tekintettel az ingatlanokkal kapcsolatos projektekre, például épületek bérletére, illetve vételére. Erről tájékoztatja a Bizottságot.

Ha a költségvetési hatóság valamely ága véleményezési szándékát jelzi, akkor véleményét a projektről szóló értesítést követő hat héten belül megküldi az igazgatótanácsnak.

15. cikk

A költségvetés végrehajtása

(1) Az Intézet költségvetését az igazgató hajtja végre.

(2) Az Intézet számvitelért felelős tisztviselője az előzetes beszámolót és az arra a pénzügyi évre vonatkozó költségvetési és pénzgazdálkodásról szóló jelentést legkésőbb minden pénzügyi évet követő március 1-ig átadja a Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjének. A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője az intézmények és a decentralizált szervek előzetes beszámolóit konszolidálja az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽¹⁾ (a továbbiakban: „költségvetési rendelet”) 128. cikke szerint.

(3) Legkésőbb a pénzügyi évet követő március 31-ig a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője az Intézet előzetes beszámolóját és a (2) bekezdésben említett jelentést megküldi a Számvéviselőszéknek. A jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak is továbbítani kell.

(4) A költségvetési rendelet 129. cikke alapján az Intézet előzetes beszámolójára vonatkozó számvéviselői észrevételek kézhezvételét követően az igazgató saját felelősségi körében elkészíti az Intézet végleges beszámolóját, és azt véleményezésre benyújtja az igazgatótanácsnak.

⁽¹⁾ A Tanács 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom rendelete az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről (HL L 248., 2002.9.16., 1. o.).

(5) Az igazgatótanács véleményezi az Intézet végleges beszámolóját.

18. cikk

(6) Az igazgató a végleges beszámolót minden pénzügyi évet követően legkésőbb július 1-jéig az igazgatótanács véleményével együtt megküldi az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság és a Számvevőszék részére.

(7) A végleges beszámolót közzé kell tenni.

(8) A Számvevőszék észrevételeire az igazgató legkésőbb szeptember 30-ig megküldi válaszát. Ezt a választ az igazgató az igazgatótanácsnak is megküldi.

(9) A költségvetési rendelet 146. cikke (3) bekezdésének megfelelően az igazgató az Európai Parlament részére, annak kérésére megküld minden olyan információt, amely az adott pénzügyi évre vonatkozó mentesítési eljárás zavartalan lebonyolításához szükséges.

(10) Az Európai Parlament a Tanács minősített többséggel elfogadott ajánlása alapján eljárva az $n + 2$ év április 30-ig mentesíti az igazgatót az n . évi költségvetés végrehajtására vonatkozó felelőssége alól.

(11) Az Intézetre alkalmazandó pénzügyi szabályokat a Bizottsággal folytatott konzultációt követően az igazgatótanács fogadja el. E szabályok nem térhetnek el a 2343/2002/EK, Euratom rendeletről, kivéve, ha az ilyen eltérést az Intézet működése kifejezetten szükségessé teszi, és a Bizottság előzetes hozzájárulását adta hozzá.

16. cikk

Nyelvek

(1) Az Intézetre az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. rendelet ⁽¹⁾ rendelkezései vonatkoznak.

(2) Az Intézet működéséhez szükséges fordítói szolgáltatásokat a 2965/94/EK tanácsi rendelettel létrehozott Európai Unió Szervei Fordítóközpontja ⁽²⁾ biztosítja.

17. cikk

Kiváltságok és mentességek

Az Intézetre az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvet kell alkalmazni.

⁽¹⁾ HL 17., 1958.10.6., 385. o. A legutóbb a 920/2005/EK tanácsi rendelettel (HL L 156., 2005.6.18., 3. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ Az Európai Unió Szervei Fordítóközpontjának létrehozásáról szóló, 1994. november 28-i 2965/94/EK tanácsi rendelet (HL L 314., 1994.12.7., 1. o.). A legutóbb az 1645/2005/EK rendelettel (HL L 245., 2003.9.29., 13. o.) módosított rendelet.

Felelősség

(1) Az Intézet szerződéses felelősségét az adott szerződésre alkalmazandó jog szabályozza.

Az Intézet által kötött bármely szerződésben szereplő választottbírószági kikötés értelmében a Bíróság rendelkezik joghatósággal.

(2) Szerződésen kívüli károkozásért való felelősség esetében az Intézet a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően jóvátesz minden, az Intézet vagy személyzete által, kötelezettségeik teljesítése során okozott kárt.

A Bíróságnak van joghatósága az ilyen károk megtérítéséről folytatott jogvitákban.

19. cikk

Harmadik országok részvétele

(1) Az Intézet nyitott olyan harmadik országok részvétele iránt, amelyek megállapodást kötöttek az Európai Közösséggel, és ennek értelmében bevezették és alkalmazzák az e rendelet hatálya alá eső területre vonatkozó közösségi jogszabályokat.

(2) Az említett megállapodások vonatkozó rendelkezései értelmében olyan megegyezések megkötésére kerül sor, amelyek különösen e harmadik országoknak az Intézet munkájában való részvételének természetét, mértékét és módját határozzák meg, beleértve azon rendelkezéseket is, melyek az Intézet kezdeményezéseiben való részvételt, a pénzügyi hozzájárulásokat és a személyzetet érintik. A személyi ügyek tekintetében e megállapodásoknak minden esetben összhangban kell lenniük az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatával, valamint egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeivel.

20. cikk

Értékelés

(1) ... (*)-ig az Intézet, az igazgatótanács által a Bizottság egyetértésével meghatározott feltételek alapján, megbízást ad eredményei független, külső értékelésének elkészítésére. Az értékelés felméri az Intézetnek a nemek közötti egyenlőség előmozdítására gyakorolt hatását és tartalmazza a kapcsolódási pontok hatásának elemzését. Különös figyelmet kell fordítani az Intézet feladatai módosításának vagy kibővítésének esetleges szükségességére, beleértve bármely ilyen módosítás vagy kibővítés pénzügyi hatásait is. Az értékelés során figyelembe kell venni az érdekelt felek véleményét közösségi és tagállami szinten egyaránt.

(*) E rendelet hatályba lépését követő harmadik év vége.

(2) Az igazgatótanács – a Bizottság egyetértésével – határoz a jövőbeni értékelések időzítéséről, figyelembe véve az (1) bekezdésben említett értékelő jelentés eredményeit.

21. cikk

Felülvizsgálati záradék

Az igazgatótanács megvizsgálja a 20. cikkben említett értékelés megállapításait és átadja a Bizottságnak az Intézetben, annak munkamódszereiben és tevékenységei körében szükséges változtatásokra vonatkozó ajánlásokat. A Bizottság az értékelő jelentést és az ajánlásokat továbbítja az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére, valamint közzéteszi azokat. Az értékelő jelentés és az ajánlások megvizsgálása után a Bizottság olyan javaslatokat nyújthat be, amelyeket e rendelet módosításához szükségesnek ítél.

E rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, ...

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

22. cikk

Adminisztratív ellenőrzés

A Szerződés 195. cikkének rendelkezéseivel összhangban az Intézet működése az ombudsman felügyelete alatt áll.

23. cikk

Az Intézet tevékenységének kezdete

Az Intézetnek a lehető legkorábban, de legkésőbb ... (*)-ig működőképesnek kell lennie.

24. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

a Tanács részéről

az elnök

...

(*) E rendelet hatálybalépését követő tizenkét hónap.

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

2005. március 8-án a Bizottság a Szerződés 13. cikkének (2) bekezdése és 141. cikkének (3) bekezdése alapján benyújtotta a Tanácsnak a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslatot.

Az Európai Parlament 2006. március 14-én első olvasatban véleményt nyilvánított.

A Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. szeptember 27-én nyilvánított véleményt.

A Bizottság 2006. május 8-án módosított javaslatot fogadott el.

A Tanács 2006. szeptember 18-án a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően közös álláspontot fogadott el.

II. CÉLKITŰZÉS

A rendelet létrehozza a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetét, amely a közösségi intézményeknek és a tagállamoknak technikai segítséget nyújtó uniós szintű kiválósági központként működne, különösen az összehasonlítható adatok és statisztikák összegyűjtése és elemzése, valamint a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének folyamatát segítő módszertani eszközök fejlesztése tekintetében. Az Intézet átfogó célkitűzése a nemek közötti egyenlőség előmozdításához való hozzájárulás és az előmozdítás megerősítése, a közösségi intézményeknek a nemi hovatartozáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemben való segítése és a nemek közötti egyenlőség kérdése uniós polgároknak való tudatosításának növelése lesz.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános észrevételek

A Tanács közös álláspontját a Szerződés 13. cikke (2) bekezdésének és 141. cikke (3) bekezdésének célkitűzéseivel összhangban alakította ki, amely célkitűzések a megkülönböztetés elleni küzdelemre, illetve a férfiak és nők között az egyenlő esélyek és az egyenlő bánásmód elvének – beleértve az egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazás alapelvét is – a foglalkoztatás és a munka területén való alkalmazására vonatkoznak.

A közös álláspont elfogadásakor a Tanács – az igazgatótanács és a tanácsadó fórum összetételére vonatkozó kérdések kivételével – nagyrészt követte a bizottsági módosított javaslat irányvonalát.

2. Az Európai Parlament módosításai

Az Európai Parlament 2006. március 14-én első olvasatban 52 módosítást fogadott el.

2.1. Az Európai Parlamentnek a Tanács által elfogadott módosításai

A Tanács közös álláspontjában 35 módosítást vett figyelembe. Ezek közül a Tanács:

- 17 módosítást teljes egészében elfogadott (2., 6., 9., 59. és 74., 13., 18., 64. és 80., 65. és 81., 29., 35., 36., 38., 41., 42., 45., 53. és 55. módosítás),
- 4 módosítást bizottsági átszövegezéssel elfogadott (7., 8., 10. és 40. módosítás),
- 14 további módosítást lényegét tekintve elfogadott (3., 4., 5., 17., 60. és 76., 61/rev és 77., 62. és 78., 20., 25., 63. és 79., 24., 28. és 48. módosítás).

2.2. Az Európai Parlamentnek a Tanács által el nem fogadott módosításai

A Tanács nem fogadott el 11 módosítást a Bizottság módosított javaslatában részletezett okokból (1., 23., 30., 31., 32., 33., 34., 46., 47., 52. és 54. módosítás).

A Tanács nem tudott további hat, a két intézmény közötti legnagyobb véleménykülönbséget jelentő, az igazgatótanács összetételének kérdésére vonatkozó módosítást elfogadni.

— *Nemzetközi szintű párbeszéd (26. módosítás, 3. cikk (1) bekezdés)*

A Tanács nem tekinti szükségesnek ezt a módosítást, mivel a 8. cikk kifejezetten a nemzeti és európai szintű szervezetekkel, valamint nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal való együttműködéssel foglalkozik, és megállapítja az ezen együttműködésre vonatkozó eljárást. Az Intézet tevékenységi területeit és munkamódszereit körvonalazó 4. cikk szintén utal a bármilyen forrásból származó, már meglévő információk, és különösen a közösségi intézmények és egyéb intézmények, szervek és illetékes nemzeti és nemzetközi szervezetek által már elvégzett tevékenységek figyelembevételének szükségességére. Továbbá, a Tanács úgy véli, hogy veszélyeztetné a jogi egyértelműséget az, ha a feladatok 3. cikkben szereplő, már így is hosszú listája e további szemponttal egészülne ki.

— *Az igazgatótanács összetétele (66. és 82. módosítás, 10. cikk (1) bekezdése)*

A Tanács a 2005 júniusában elért általános megközelítés alkalmával nem fogadta el a korlátozott létszámú igazgatótanácsra vonatkozó, eredeti bizottsági javaslatot, hanem a 25 tagú, teljes mértékben reprezentatív igazgatótanács, és a kis létszámú, hattagú elnökség mellett döntött (11. cikk). E forgatókönyv szerint a Bizottságnak három képviselője lenne az igazgatótanácsban, amely három, szavazati joggal nem rendelkező, a szociális partnereket és valamely megfelelő nem kormányzati szervezetet közösségi szinten képviselő taggal is rendelkezne.

Az Európai Parlament véleményének 2006. márciusi kézhezvételét követően a Tanács megvizsgálta a – kilenc, Tanács által kinevezett tagból és a Bizottság egy képviselőjéből álló, kis létszámú igazgatótanácsot javasló – 66. és 82. módosítás lehetséges előnyeit. Bár az eredeti bizottsági javaslatához képest ezt előrelépésnek tekintették, a Tanács számára több okból nem volt elfogadható:

- a kérdés jellege miatt a Tanács fontosnak vélte, hogy minden egyes tagállam képviselve legyen az igazgatótanácsban, továbbá úgy gondolta, hogy ez megkönnyítené a nemek közötti egyenlőség területén meglévő nemzeti szakértelem és tapasztalat egybegyűjtését, amely a bővülő Unió összefüggésében különös fontossággal bír,
- fontos volt, hogy az Intézet hatékonyan működjön, ennek megfelelően az igazgatótanács tagjainak kinevezéséhez előnyösebb egy egyszerű eljárás. A Tanács úgy vélte továbbá, hogy a kis létszámú elnökség hatékonyan biztosítaná az igazgatótanács zökkenőmentes működését,
- mivel a nemek közötti egyenlőségre irányuló politika számos területet érint, a Tanács úgy vélte, hogy a Bizottságnak egynél több képviselővel kellene rendelkeznie az igazgatótanácsban, hogy jelentősen hozzájárulhasson az Intézet működéséhez. A Tanács úgy vélte, hogy a Bizottság képviselőjének a végrehajtó feladatokat ellátó elnökségben is részt kellene vennie,
- a Tanács egyetértett a Bizottsággal abban, hogy az igazgatótanácsban három, szavazati joggal nem rendelkező, a szociális partnereket és valamely megfelelő nem kormányzati szervezetet közösségi szinten képviselő tagnak is helyet kell foglalnia.

Meg kell jegyezni azt is, hogy az igazgatótanács összetételére vonatkozó tanácsi álláspont a korábban más közösségi szervek és testületek esetében képviselt általános horizontális álláspontot tükrözi. Több delegáció kész volt arra, hogy – a viszonylag kis méret és a szerény költségvetés következtében – az Intézet kérdésében felülvizsgálja álláspontját, el kellett ismerni azonban, hogy a jelenlegi szakaszban nem lehet megmondani, hogy a tanácsadó fórum által segített kis létszámú igazgatótanács valóban hatékonyabb volna-e, mint az elnökség által segített reprezentatív igazgatótanács. A kis létszámú, az igazgatótanácsnál gyakrabban ülésező elnökség felállítása továbbá az Intézet költséghatékonysága biztosításának tekintetében is fontos mérlegelendő szempont volt.

— *Férfiak és nők képviselete: a 40 %-os kvóta (39. módosítás, 10. cikk (2) bekezdése)*

A Tanács – amint azt a közös álláspont is tartalmazza – támogatja a férfiak és nők igazgatótanácsban való kiegyensúlyozott képviseletének gondolatát. Nem kívánja azonban kötelező kvótával akadályozni az Intézet működését, amely kvótát nehéz volna a gyakorlatban teljesíteni, mivel általában véve jelenleg több nő, mint férfi vesz részt a nemek közötti egyenlőség előmozdítására irányuló politikában. Bár fontos a nemek közötti egyensúly megvalósítása, és történnék lépések a férfiak e területre való, nagyobb fokú bevonására, a Tanács úgy véli, hogy az igazgatótanácsi tagoknak a nemek közötti egyenlőség terén meglévő tapasztalata és hozzáértése szintén fontos mérlegelendő szempont.

- *Tanácsadó fórum (67. és 83., 68. és 84., valamint az 51. módosítás, az eredeti bizottsági javaslat 12. cikke)*

A Tanács által előnyben részesített – a nagy létszámú igazgatótanácsot és kis létszámú elnökséget tartalmazó – forgatókönyv szerint a Bizottság és a Parlament által tervezett tanácsadó fórumra a továbbiakban nem volna szükség. Ezenfelül, a közös álláspont 3. cikke – az Intézet számára a nemzeti szinten rendelkezésre álló, értékes szakértelem előnyeit biztosítandó – létrehozza a nemek közötti egyenlőség európai hálózatát, a Parlament kérésére, továbbá rendelkezik a nemek közötti egyenlőségre szakosodott, illetékes tagállami szervek szakértői számára rendezendő, éves találkozók szervezéséről.

3. *A Tanács egyéb változtatásai*

A jogász-nyelvész eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács több egyéb, jogi vagy nyelvi természetű, kisebb technikai változtatásról állapodott meg.

IV. ÖSSZEFOGLALÁS

A Tanács úgy véli, hogy az igazgatótanács összetétele tekintetében meglévő véleménykülönbség ellenére a közös álláspont a módosított bizottsági javaslat alapvető célkitűzéseivel összhangban áll.

26/2006/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2006. szeptember 25-én elfogadva

a 2007–2013-as időszakra az aktív európai polgárságot támogató „Európa a polgárokért” című program létrehozásáról szóló, ...-i 2006/.../EK európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadása céljából

(2006/C 295 E/04)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 151. és 308. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A Szerződés létrehozza az uniós polgárságot, amely kiegészíti a megfelelő tagállam szerinti nemzeti állampolgárságot. Az uniós polgárság fontos elem az európai integráció folyamatának erősítésében és védelmében.
- (2) A szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett és a kohézió érdekében a Közösségnek támogatnia kell, hogy a polgárok teljes mértékben tudatában legyenek európai polgárságuknak, az azzal járó előnyöknek, jogoknak és kötelezettségeknek.
- (3) Különösen fontos, hogy az európai polgárokat a 2005. június 16-17-i brüsszeli Európai Tanács által indított, Európa jövőjével kapcsolatos átgondolási időszak összefüggésében is teljes mértékben ráébresszék uniós polgárságukra. Az „Európa a polgárokért” című programnak ezért úgy kell kiegészítenie az e tekintetben indított kezdeményezéseket, hogy nem eredményez átfedést azokkal.
- (4) Annak érdekében, hogy a polgárok teljes mértékben támogassák az európai integrációt, az Európai Unió 2000. december 7-én kihirdetett alapjogi chartájának ⁽⁴⁾ teljes körű tiszteletben tartása mellett nagyobb hangsúlyt kell helyezni közös értékeikre, történelmükre és kultúrájukra, amelyek a szabadság, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása, a kulturális sokféleség, a tolerancia és a szolidaritás elvein alapuló társadalomhoz tartozásuk központi elemei.
- (5) Az aktív polgárság ösztönzése nemcsak a rasszizmus, az idegengyűlölet és az intolerancia elleni harc erősítésének,

hanem az összetartozás és a demokrácia erősítésének is kulcsfontosságú eleme.

- (6) Az EU tájékoztatási és kommunikációs stratégiájának keretében biztosítani kell a programon keresztül támogatott tevékenységek széles körű terjesztését és azok jelentős hatását.
- (7) Annak érdekében, hogy Európa közelebb kerüljön polgáraihoz, és hogy a polgárok maradéktalanul részt vehessenek egy egyre szorosabban összefonódó Európa építésében, meg kell szólítani minden állampolgárt és a részt vevő országokban jogszerűen letelepedett valamennyi személyt, és be kell vonni minden polgárt a közös európai eszményekhez tartozás érzését kialakító, nemzetek feletti csereprogramokba és az együttműködés keretében végzett tevékenységekbe.
- (8) Az Európai Parlament egy 1988-ban elfogadott állásfoglalásában kívánatosnak ítélte a különböző tagállamok polgárai közötti kapcsolatteremtés érdekében tett jelentős törekvéseket, és megállapította, hogy ésszerű és kívánatos is a különböző tagállamok települései közötti testvérkapcsolatok fejlesztésének különleges uniós támogatása.
- (9) Az Európai Tanács több alkalommal is elismerte annak szükségességét, hogy az Európai Uniót és annak intézményeit közelebb kell hozni a tagállamok polgáraihoz. Ösztönözte az Unió intézményeit, hogy az európai polgárok számára közös alapvető értékek hangsúlyozásával párhuzamosan folytassák és erősítsék a nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet a szervezett civil társadalommal, ezáltal támogatva a polgárok részvételét a közéletben és a döntéshozatalban.
- (10) Az aktív európai polgárságot (a polgári részvételt) támogató közösségi cselekvési program létrehozásáról szóló, 2004. január 26-i 2004/100/EK tanácsi határozat ⁽⁵⁾ létrehozott egy, az aktív európai polgárságot (a polgári részvételt) támogató cselekvési programot, amely megerősítette a civil társadalmi szervezetekkel és a településekkel folytatott állandó párbeszéd kialakításának, valamint a polgárok aktív bevonása támogatásának szükségességét.

⁽¹⁾ HL C 28., 2006.2.3., 29. o.

⁽²⁾ HL C 115., 2006.5.16., 81. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2006. április 5-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2006. szeptember 25-i közös állásponjtja és az Európai Parlament ...-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽⁴⁾ HL C 364., 2000.12.18., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 30., 2004.2.4., 6. o.

- (11) A polgárok nemzetek feletti és több ágazatot átfogó dimenzióval rendelkező projektjei fontos eszközt jelentenek a polgárokkal való kapcsolattartásban, az európai tudatosság és az európai politikai integráció, valamint a társadalmi integráció és a kölcsönös megértés előmozdításában.
- (12) A civil társadalmi szervezetek európai, nemzeti, regionális és helyi szinten fontos elemei a polgárok aktív társadalmi részvételének, és elősegítik a közélet minden területének megerősítését. Egyben közvetítő szerepet töltenek be Európa és polgárai között. Nemzetek feletti együttműködésüket ezért támogatni és ösztönözni kell.
- (13) Az európai politikák kutatási szervezetei ötletekkel és gondolatokkal szolgálhatnak az európai szinten folytatott eszmecsere megélénkítéséhez. Ezért az információs és információcsera-hálózatok áttekinthető eljárások révén való kialakításával célszerű támogatni az európai intézmények és a polgárok közti összekötő kapocs szerepét betöltő azon tevékenységeket is, amelyek tükrözik ezek elkötelezettségét az európai identitás és polgárság kialakításában.
- (14) Érdemes továbbá az Európai Unió által – a kultúra terén európai szintű tevékenységet folytató szervezeteket támogató közösségi cselekvési program létrehozásáról szóló, 2004. április 21-i 792/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal⁽¹⁾ összefüggésben – a deportálásokkal kapcsolatos főbb helyszínek és archívumok megóvása és az azokra történő megemlékezés céljából elkezdett tevékenységet is folytatni; így fenntartható a köztudatban a második világháború valamennyi dimenziója és annak tragikus következményei, előmozdítható az egyetemes emlékezés, ami egyben a múlt lezárásának és a jövő építésének az eszköze.
- (15) A 2000. december 7–9-i nizzai Európai Tanács által elfogadott, sportról szóló nyilatkozat megállapította, hogy „a Közösség nem rendelkezik ugyan közvetlen hatáskörrel ezen a területen, mégis figyelembe kell vennie a Szerződés különböző rendelkezésein alapuló fellépése során a sportban rejlő szociális, pedagógiai és kulturális funkciókat.”
- (16) Különös figyelmet kell szentelni annak, hogy valamennyi tagállam polgárai és civil társadalmi szervezetei kiegyensúlyozottan integrálódjanak a nemzetek feletti projektekbe és tevékenységekbe.
- (17) A tagjelölt országok és az EGT-megállapodásban részes EFTA-államok – a velük kötött megállapodásoknak megfelelően – részt vehetnek a közösségi programokban.
- (18) Az Európai Tanács 2003. június 19–20-i thesszalóniki ülésén elfogadta a „Thesszalóniki cselekvési program a Nyugat-Balkánért: az európai integráció útján” című programot, amely meghívta a nyugat-balkáni országokat, hogy vegyenek részt a közösségi programokban és a Közösség ügynökségeinek munkájában; ezért a nyugat-balkáni országokat a közösségi programok potenciális résztvevőinek kell tekinteni.
- (19) A Bizottsággal és a tagállamokkal együttműködésben a programot rendszeresen nyomon kell követni és független módon értékelni kell, hogy lehetőség legyen az intézkedések megfelelő megvalósításához szükséges kiigazításokra.
- (20) A program ellenőrzési és értékelési eljárásai során konkrét, mérhető, elérhető, releváns és jól időzített célok és mutatók mentén kell haladni.
- (21) Alkalmazni kell a Közösség pénzügyi érdekeit védő, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendeletet⁽²⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) és az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. november 19-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendeletet⁽³⁾, a költségvetési eszközök kiválasztása során figyelembe véve az egyszerűség és az összhang elvét, azoknak az eseteknek a korlátozott számát, amelyekben a Bizottság megtartja magának a végrehajtás és a lebonyolítás közvetlen felelősségét, valamint azt, hogy a források nagyságának és a felhasználásukkal járó adminisztratív terheknek arányban kell állniuk egymással.
- (22) Megfelelő intézkedéseket kell továbbá tenni a szabálytalanságok és a csalások megelőzésére, valamint az elvesztett, illetve tévesen kifizetett vagy használt pénzeszközök visszafizettetésére.
- (23) A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelvei szerint a program végrehajtását a program résztvevőinek odaítélt támogatásnak vagy a program irányítására nemzeti szinten létrehozott struktúrák közösségi támogatásának átalányösszeg szerinti finanszírozásán keresztül egyszerűsíteni lehet.
- (24) Ez a határozat a program teljes időtartamára meghatároz egy olyan pénzügyi keretösszeget, amely az éves költségvetési eljárás során a költségvetési fegyverről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 2006. május 17-i intézményközi megállapodás⁽⁴⁾ 37. pontja szerinti elsődleges hivatkozási alapot jelenti a költségvetési hatóság számára.

⁽¹⁾ HL L 138., 2004.4.30., 40. o.

⁽²⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽³⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom bizottsági rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽⁴⁾ HL C 139., 2006.6.14., 1. o.

- (25) Mivel e határozat céljait tagállami szinten nem lehet kielégítően megvalósítani, és ezért – a program fellépéseinek és intézkedéseinek transznacionális és multilaterális természete miatt – ezek a célok közösségi szinten jobban megvalósíthatóak, a Közösség a Szerződés 5. cikkében megfogalmazott szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. A fent említett cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez a határozat nem lépi túl a fenti célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (26) Az ezen határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozatnak ⁽¹⁾ megfelelően kell elfogadni.
- (27) A 2004/100/EK határozat alapján a 2006. december 31. előtt megkezdett fellépések nyomon követésére átmeneti intézkedéseket kell hozni,
- a) találkozási lehetőséget nyújtani a helyi közösségek lakóinak szerte Európában, hogy kicserélhessék tapasztalataikat, nézeteiket és értékeiket, hogy tanulhassanak a történelemből és építhessék a jövőt;
- b) a civil társadalom európai szintű együttműködése révén támogatni az európai polgársággal és a demokráciával, a közös értékekkel, történelemmel és kultúrával kapcsolatos megmozdulásokat, eszmecseréket és gondolatokat;
- c) közelebb hozni Európát a polgárokhoz, az európai értékek és vívmányok népszerűsítése által, miközben a múlt emlékei sem merülnek feledésbe;
- d) ösztönözni valamennyi résztvevő ország polgárainak és civil társadalmi szervezeteinek együttműködését – hozzájárulva a kultúrák közötti párbeszédhez és rávilágítva mind Európa sokféleségére, mind egységére –, különös tekintettel azon tevékenységekre, amelyek célja az Európai Uniót 2004. április 30-án alkotó, és azt ezt követően csatlakozott tagállamok polgárai közötti szorosabb kapcsolatok kialakítása.

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

3. cikk

1. cikk

Fellépések

A program tartalma és terjedelme

- (1) Ez a határozat létrehozza az „Európa a polgárokért” című programot (a továbbiakban: a program) a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakra.
- (2) A program a következő általános célok megvalósításához járul hozzá:
- a) lehetővé teszi, hogy a polgárok érintkezésbe lépjenek egymással, és részt vegyenek egy mind szorosabban összefonódó, demokratikus és a világ felé orientálódó, kulturális sokféleségében egyesült és általa nemesebbé lett Európa felépítésében, és ezáltal fejlesszék az uniós polgárságot;
- b) egy közös értéken, történelmen és kultúrán alapuló európai identitás kialakítása;
- c) azon tudat kialakítása, hogy az Európai Uniót annak valamennyi polgára egyformán magáénak vallhatja;
- d) az európai polgárok közötti kölcsönös megértés elősegítése, miközben tiszteltben tartja és támogatja a kulturális és nyelvi sokféleséget, és hozzájárul a kultúrák közötti párbeszédhez.

2. cikk

A program egyedi céljai

A program – nemzetek feletti szinten megvalósítandó – egyedi céljai a Szerződés alapvető céljaival összhangban a következők:

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A legutóbb a 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

(1) A program céljainak megvalósítása a következő – a melléklet I. részében részletezett – fellépések támogatása révén történik:

- a) „Aktív polgárokat Európának”, amely a következőket foglalja magába:
- testvérváros-program,
 - a polgárok projektjei és az azokat kísérő intézkedések;
- b) „Aktív civil társadalmat Európában”, amely a következőket foglalja magába:
- strukturális támogatás az európai politikák kutatóintézteinek („szellemi műhelyek”),
 - strukturális támogatás európai szintű civil társadalmi szervezeteknek,
 - civil társadalmi szervezetek által kezdeményezett projektek támogatása;
- c) „Együtt Európáért”, amely a következőket foglalja magába:
- széles tömegeket vonzó események, többek között megemlékezések, díjátadások, művészeti rendezvények, összeurópai konferenciák,
 - kutatások, felmérések és közvélemény-kutatások,
 - a tájékoztatás és a terjesztés eszközei;

d) „Aktív európai megemlékezés”, amely a következőt foglalja magában:

- az áldozatok deportálásához és a róluk szóló megemlékezésekhez kapcsolódó főbb helyszínek és archívumok megóvása.

(2) Mindegyik fellépésben prioritást kaphat valamennyi tagország polgárainak és civil társadalmi szervezeteinek kiegyensúlyozott integrációja, ahogyan azt a 2. cikk d) pontjában megfogalmazott egyedi cél előírja.

4. cikk

A közösségi intézkedések formái

(1) A közösségi intézkedések támogatások vagy közbeszerzési szerződések formájában valósulhatnak meg.

(2) A közösségi támogatások különféle formában nyújthatók, például működési vagy programtámogatásként, ösztöndíjként, illetve jutalomként.

(3) A közbeszerzési szerződések olyan szolgáltatások beszerzésére terjednek ki, mint például programok szervezése, tanulmányok és kutatások, tájékoztatási és terjesztési eszközök, nyomon követés és értékelés.

(4) Közöségi támogatásban csak azok részesülhetnek, akik megfelelnek a melléklet II. részében megfogalmazott feltételeknek.

5. cikk

Résztétel a programban

A programban a következő országok vehetnek részt (a továbbiakban: résztvevő országok):

- a tagállamok;
- az EGT-megállapodásban részes EFTA-államok, az EGT-megállapodás rendelkezéseinek megfelelően;
- az előcsatlakozási támogatásban részesülő tagjelölt országok, azoknak az általános elveknek, illetve a közösségi programokban való részvételük azon általános feltételeinek megfelelően, amelyeket a velük kötött keretmegállapodások tartalmaznak;
- a nyugat-balkáni országok, a közösségi programokban való részvételük általános elveiről szóló keretmegállapodások alapján velük létrehozandó szabályozásnak megfelelően.

6. cikk

A program hozzáférhetősége

A program nyitva áll mindazon érintettek előtt, akik támogatják az aktív európai polgárságot, különös tekintettel a helyi hatóságokra és szervezetekre, az európai politikák kutatóintézeire (szellemi műhelyek), polgárok csoportjaira és egyéb civil társadalmi szervezetekre.

7. cikk

Együttműködés nemzetközi szervezetekkel

A program kiterjedhet a vonatkozó nemzetközi szervezetekkel – pl. Európa Tanács, UNESCO – az aktív európai polgárság terén folytatott közös és innovatív tevékenységekre; az együttműködés közös hozzájárulások alapján, valamint a költségvetési rendeletnek és az egyes intézetek vagy szervezetek különböző szabályainak megfelelően történik.

8. cikk

Végrehajtási intézkedések

(1) A Bizottság – a melléklet rendelkezéseinek megfelelően – meghozza a program végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

(2) A 9. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően a következő intézkedéseket kell meghozni:

- a program végrehajtásának szabályozása, beleértve az éves munkatervet, a kiválasztás kritériumait és a kiválasztási eljárást;
- a program különböző kezdeményezései közötti általános egyensúly;
- a program ellenőrzésének és értékelésének módjai;
- a Közösség által nyújtott pénzügyi támogatás (összeg, időtartam, elosztás és kedvezményezett) az összes működési támogatás, az 1. fellépés szerinti többéves testvérváros-megállapodások és a 3. fellépés szerinti, széles tömegeket vonzó események tekintetében.

(3) A program végrehajtásához szükséges összes egyéb intézkedést a 9. cikk (3) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően kell meghozni.

(4) A (2) bekezdésben említett eljárás részeként a Bizottság a mellékletben ismertetett minden egyes fellépés esetében iránymutatást dolgozhat ki, hogy az aktív európai polgársággal kapcsolatos priorítások változása esetén a programot annak megfelelően módosíthassa.

9. cikk

A bizottság

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel ugyanazon határozat 8. cikkének rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében megállapított határidő két hónap.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel ugyanazon határozat 8. cikkének rendelkezéseire.

(4) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

10. cikk

Koherencia az egyéb közösségi és európai uniós eszközökkel

(1) A Bizottság biztosítja a koherenciát és a kiegészítő jelleget e program és a közösségi fellépés egyéb területein – különösen az oktatás, a szakképzés, a kultúra, az ifjúság, a sport, a környezet, az audiovizuális ágazat és a média, az alapvető jogok és szabadságok, a társadalmi integráció, a nemek közötti egyenlőség, a megkülönböztetés, a rasszizmus és az idegengyűlölet valamennyi formájának leküzdése, a tudományos kutatás, az információs társadalom, valamint a Közösség külső fellépése területén (különösen az európai szomszédsági politika szintjén) – alkalmazott eszközök között.

(2) A program más közösségi és európai uniós eszközökkel közösen használhat forrásokat olyan fellépések megvalósítására, amelyek mind e program, mind az egyéb eszközök céljainak megfelelnek.

11. cikk

A pénzügyi keretösszeg

(1) A program megvalósítására rendelkezésre álló pénzügyi keretösszeg az 1. cikkben meghatározott időszakra 190 millió EUR ⁽¹⁾.

(2) Az éves előirányzatokat a pénzügyi kereten belül a költségvetési hatóság engedélyezi.

12. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A pénzügyi támogatás jogi személyek számára történő kifizetések formájában valósul meg. A kezdeményezés és a kitűzött cél természetétől függően természetes személyek is részesülhetnek támogatásban.

(2) A Bizottság a program keretein belül megvalósított fellépésekért vagy projektekért díjat ítélt meg természetes vagy jogi személyeknek.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 181. cikkének megfelelően és a kezdeményezés természetétől függően átalányfinanszírozás és/vagy egységre vetített árszabás engedélyezhető.

(4) Természetbeni társfinanszírozás engedélyezhető.

⁽¹⁾ Ez az összeg 2004-es számokon alapul, és az inflációt figyelembe vevő technikai kiigazítás tárgyát képezi.

(5) A kedvezményezettek jellegzetességeire és a fellépések természetére figyelemmel a Bizottság felmentheti a kedvezményezetteket a javasolt intézkedés vagy munkaprogram végrehajtására való szakmai alkalmasság, illetve az ahhoz szükséges minősítés igazolása alól.

(6) Kisebb támogatások esetében a kedvezményezett által szolgáltatandó információk mennyisége korlátozható.

(7) Meghatározott esetekben – mint pl. kisebb támogatások odaítélése esetén – a kedvezményezett felmenthető azon kötelezettség alól, hogy igazolja a tervezett projekt vagy munka-program kivitelezéséhez szükséges pénzügyi kapacitását.

(8) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 162. cikkében meghatározott általános európai érdeket szolgáló célt képviselő szervek számára a program keretein belül odaítélt működési támogatások hosszabbítás esetén nem csökkennek automatikusan.

13. cikk

A Közösség pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság gondoskodik arról, hogy az e határozat alapján finanszírozott fellépések megvalósításakor a Közösség pénzügyi érdekei ne sérüljenek; ehhez a csalást, korrupciót és bárminemű más illegális tevékenységet megakadályozó preventív intézkedéseket alkalmaz, eredményes ellenőrzéseket folytat, az indokolatlanul kifizetett összegeket visszafizetteti, és – amennyiben szabálytalanságokra bukkan – hatáson, arányos és elrettentő szankciókat szab ki az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom ⁽²⁾ és a az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendelet ⁽³⁾, valamint az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, szóló 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽⁴⁾ megfelelően.

(2) A program keretein belül finanszírozott közösségi fellépések esetében a 2988/95/EK, Euratom rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének vagy valamely szerződéses kötelezettségnek egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, indokolatlan kiadási tételek miatt.

⁽²⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽³⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽⁴⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

(3) A Bizottság csökkenti, felfüggeszti, vagy visszafizetteti az egy adott kezdeményezésre odaítélt pénzügyi támogatás összegét, amennyiben szabálytalanságokra bukkan – beleértve ezen határozat rendelkezéseinek, vagy a szóban forgó pénzügyi támogatást odaítélő egyedi határozatnak, szerződésnek vagy megállapodásnak figyelmen kívül hagyását –, vagy ha tudomást szerez arról, hogy a Bizottság jóváhagyásának kérvényezése nélkül a kezdeményezésen olyan változtatást eszközöltek, amely a projekt természetével vagy megvalósításának feltételeivel ellentétes.

(4) Amennyiben a kedvezményezett nem tartja magát a határidőkhöz, vagy a kezdeményezés megvalósítása nem halad előre olyan mértékben, hogy az odaítélt pénzügyi támogatás egésze indokolt lenne, a Bizottság felkéri a kedvezményezettet, hogy meghatározott időn belül nyújtsa be észrevételeit. Amennyiben a kedvezményezett nem szolgál kielégítő válasszal, a Bizottság törölheti a hátralévő pénzügyi támogatást és követelheti a már kifizetett összegek visszafizetését.

(5) Bármínemű jogtalan kifizetést vissza kell fizetni a Bizottságnak. A késedelmes visszafizetésekre kamatot kell felszámítani a költségvetési rendeletben megállapított feltételek szerint.

14. cikk

Nyomon követés és értékelés

(1) A Bizottság gondoskodik a program rendszeres nyomon követéséről. A nyomon követési és értékelési folyamat eredményeit hasznosítani kell a program végrehajtásakor. Az ellenőrzés különösképpen magába foglalja a (3) bekezdés a) és c) pontjában megnevezett jelentések elkészítését.

A konkrét célok módosíthatók a Szerződés 251. cikkének megfelelően.

(2) A Bizottság gondoskodik a program rendszeres, külső és független értékeléséről, és rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet.

(3) A Bizottság benyújtja az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz, valamint a Régiók Bizottságához a következőket:

- a) az elért eredményekről és a program végrehajtásának minőségi és mennyiségi aspektusairól szóló időközi értékelő jelentést legkésőbb 2010. december 31-ig;
- b) a program folytatásáról szóló közleményt legkésőbb 2011. december 31-ig;
- c) az utólagos értékelésről készült jelentést legkésőbb 2015. december 31-ig.

15. cikk

Átmeneti rendelkezés

A 2004/100/EK határozat értelmében a 2006. december 31-e előtt megindult fellépések – megvalósításuk befejezéséig – az említett határozat hatálya alá tartoznak.

A költségvetési rendelet 18. cikke értelmében a 2004/100/EK határozat szerint rosszul kifizetett összegek visszafizetéséből származó célhoz kötött bevételeknek megfelelő előirányzatok rendelkezésre bocsáthatók a program számára.

15. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a határozat 2007. január 1-jétől alkalmazandó.

Kelt Brüsszelben, ...

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

MELLÉKLET

I. A FELLÉPÉSEK ISMERTETÉSE

Kiegészítő információk a programhoz történő hozzáférésre vonatkozóan

A 6. cikkben említett civil társadalmi szervezetek magukba foglalnak többek között szakszervezeteket, az önkéntes munka és az amatőr sport terén tevékenykedő szervezeteket és oktatási intézményeket.

1. FELLÉPÉS: Aktív polgárokat Európának

Ez a fellépés a programnak azon részét képezi, amely kifejezetten a polgároknak részvételi lehetőséget nyújtó tevékenységekre irányul. Ezek a tevékenységek az alábbi két intézkedési típusba tartoznak:

Testvérváros-program

Ez az intézkedés olyan tevékenységeket céloz meg, amelyek európai polgárok testvérvárosi tevékenység keretein belül történő közvetlen cseréjével kapcsolatosak, vagy azt segítik. Ezek lehetnek egyszeri vagy próba projektek, de lehetnek intenzívebb szervezés alapján létrejövő strukturált, többéves és több résztvevős megállapodás formáját öltő projektek is, amelyek számos tevékenységet magukba foglalnak a polgárok számára szervezett találkozótól a testvérvárosi tevékenységek keretein belül szervezett, általános érdeklődésre számot tartó témákban rendezett egyedi konferenciákig vagy szemináriumokig, és a hozzájuk tartozó kiadványokig. Ez az intézkedés aktívan hozzájárul egymás megismerésének és kölcsönös megértésének fokozásához.

2007-re, 2008-ra és 2009-re strukturális támogatás nyújtható közvetlenül az Európai Települések és Régiók Tanácsának (CEMR), amely a testvérváros-programok területén tevékenykedő, általános európai jelentőségű célokat követő szervezet.

A polgárok projektjei és az azokat kísérő intézkedések

Ezen intézkedés keretein belül számos, nemzetek feletti és ágazatok közötti dimenzióval rendelkező, a polgárok közvetlen részvételét biztosító projekt nyer támogatást. A helyi szintű részvétel ösztönzését célzó projektek elsőbbséget élveznek. Az ilyen projektek a felismert igények kielégítésének lehetőségeit tárják fel innovatív megközelítések révén; terjedelmüket és tartalmukat a társadalmi események határozzák meg. Ösztönözni kell az új technológiák, különösen az információs társadalom technológiáinak használatát. Ezek a projektek különböző háttérrel rendelkező polgárok találkozását biztosítják, akik együtt cselekszenek, vagy európai témákról folytatnak eszmecsereket, és ezáltal elősegítik a kölcsönös megértést és tudatosítják az európai integráció folyamatát.

A testvérváros-projektek és a polgárok projektjeinek javítására kísérő intézkedéseket kell kidolgozni, amelyek révén a polgárok kicserélhetik a náluk bevált gyakorlatot, összegyűjthetik a helyi és a regionális szinten érintettek – beleértve a hatóságok – tapasztalatait, és új készségeket fejleszthetnek ki pl. képzések révén.

Tájékoztató: ez a fellépés a programra juttatott teljes költségvetés legalább 47 %-át kapja.

2. FELLÉPÉS: Aktív civil társadalmat Európában

Strukturális támogatás az európai politikai kutatóintézeteknek („szellemi műhelyek”)

Az európai témákkal kapcsolatos új ötletekkel és gondolatokkal fellépő intézetek fontos intézményes partnerek, akik az EU intézményeinek független stratégiai, ágazatok feletti ajánlásokat tudnak tenni. Tevékenységükkel megélnékelthetik a – mindenekelőtt az európai uniós polgársággal és az európai értékekkel és kultúrával kapcsolatos – eszmecsereket. Az intézkedés azon szervezetek intézményi kapacitásának fokozását célozza, amelyek reprezentatívak, valós hozzáadott európai értéket nyújtanak, fontos multiplikációs hatással lehetnek, és végezetül együtt tudnak működni a program egyéb kedvezményezetteivel. A transzeurópai hálózatok fejlesztése nagy jelentőséggel bír ezen a területen. A támogatások odaítélése olyan többéves munkaprogram alapján történhet, amely témák és tevékenységek széles skáláját öleli fel.

2007-re, 2008-ra és 2009-re strukturális támogatás nyújtható közvetlenül a „Groupement d'études et de recherches Notre Europe” nevű egyesületnek és az „Institut für Europäische Politik”-nak, mint általános európai jelentőségű célokat követő szervezeteknek.

Strukturális támogatás európai szintű civil társadalmi szervezeteknek

A civil társadalmi szervezetek a társadalmi részvétel polgári, oktatási, kulturális és politikai tevékenységeinek fontos részét képezik. Szükség van rájuk és arra, hogy európai szinten működni és együttműködni tudjanak. Képesnek kell lenniük továbbá arra, hogy konzultációk révén részt vegyenek a politika kialakításában. Ez az intézkedés biztosítja számukra azt a cselekvőképességet és stabilitást, amely ahhoz szükséges, hogy ágazatközi és horizontális dimenzióban, nemzetek feletti katalizátorként működhessenek európai szinten tagjaik és a civil társadalom számára, és ezáltal hozzájáruljanak a program céljaihoz. A transzeurópai hálózatok és európai egyesületek fejlesztése nagy jelentőséggel bír ezen a munkaterületen. A támogatások odaítélése olyan többéves munkaprogram alapján történhet, amely témák és tevékenységek széles skáláját öleli fel.

2007-re, 2008-ra és 2009-re strukturális támogatás nyújtható közvetlenül három olyan szervezetnek, amely általános európai jelentőségű célokat követ: az Európai Szociális Nem Kormányzati Szervezetek Platformjának, az Európai Mozgalomnak és a Menekültek és Száműzöttek Európai Tanácsának.

Civil társadalmi szervezetek által kezdeményezett projektek támogatása

A helyi, regionális, nemzeti szintű, vagy európai szintű civil társadalmi szervezetek bevonhatják a polgárokat vagy képviselhetik érdekeiket eszmecserék, kiadványok, állásfoglalások és egyéb konkrét transznacionális projektek révén. Azáltal, hogy tevékenységük európai dimenziót kap, vagy arra épít, a civil társadalmi szervezetek fokozhatják cselekvőképességüket, és szélesebb közönséghez juthatnak el. A különböző tagállamok civil társadalmi szervezetei közötti közvetlen együttműködés hozzájárul a különböző kultúrák és nézőpontok kölcsönös megértéséhez és a közös érdekek és értékek felismeréséhez. Bár ez egyedi projektek formájában is megvalósulhat, a hosszabb távú megközelítés tartósabb hatást eredményez, valamint hálózatok és kapcsolódási pontok kialakulását biztosítja.

Tájékoztatásul: ez a fellépés a programra juttatott teljes költségvetés közel 29 %-át kapja.

3. FELLÉPÉS: Együtt Európáért

Széles tömegeket vonzó események

Ez az intézkedés olyan eseményeket támogat, amelyeket a Bizottság, adott esetben a tagállamokkal vagy más érintett partnerekkel együttműködésben szervez, és amelyek tekintélyes méretűek és hatókörűek, visszhangot váltanak ki az európai népek körében, fokozzák bennük az egyazon közösséghez tartozás érzését, tudatosítják bennük az Európai Unió történetét, vívmányait és értékeit, bevonják őket a kultúrák közötti párbeszédbe és hozzájárulnak európai identitásuk fejlődéséhez.

Ilyen események lehetnek többek között a történelmi eseményekről való megemlékezések, az európai vívmányok megünneplése, művészeti események, a meghatározott témákkal kapcsolatos tájékoztató rendezvények, összeurópai konferenciák és a jelentősebb teljesítményekre figyelmet felhívó díjak átadása. Ösztönözni kell az új technológiák, különösen az információs társadalom technológiáinak használatát.

Kutatások

A Bizottság kutatásokat, felméréseket és közvélemény-kutatásokat (Eurobarometer) végez, hogy világosabb képet alkothasson az európai szinten aktív polgárságról.

A tájékoztatás és a terjesztés eszközei

Tekintettel a polgárokra helyezett hangsúlyra és az aktív uniós polgárság területén megvalósítandó kezdeményezések széles skálájára, részletes tájékoztatásra van szükség a program különböző tevékenységeiről, egyéb, az uniós polgársággal kapcsolatos európai megmozdulásokról és más releváns kezdeményezésekről; ezek az információk egy internetes portál és más eszközök segítségével jutnak el az érdekeltekhez.

2007-re, 2008-ra és 2009-re strukturális támogatás nyújtható közvetlenül az „Association Jean Monnet”, a „Centre européen Robert Schuman”, valamint a nemzeti és európai szintű szövetséget alkotó „Maisons de l'Europe” szervezetnek, amelyek mindegyike általános európai jelentőségű célt követ.

Tájékoztatásul: ez a fellépés a programra juttatott teljes költségvetés közel 10 %-át kapja.

4. FELLÉPÉS: Aktív Európai Emlékezés

E kezdeményezés keretében az alábbi típusú projektek támogathatók:

- a tömeges deportálásokhoz kapcsolódó főbb helyszínek és emlékhelyek megóvása, a nácizmus idején létesített volt koncentrációs táboroknak, továbbá más, a nácizmus alatti tömeges mártíromsághoz és emberirtáshoz kapcsolódó helyszíneknek, valamint azon archívumoknak a megőrzése, amelyek az ezen események dokumentálását szolgálják, illetve az áldozatok, csakúgy mint az embertelen körülmények között a holokauszt elől embertársaikat menekítő személyek tekintetében az emlékezetet ápolják;
- a sztálinizmushoz kapcsolódó tömeges emberirtások és tömeges deportálások áldozatainak emlékének ápolása, csakúgy mint az ezen eseményekhez kapcsolódó emlékhelyek és az ezen események dokumentálását szolgáló archívumok megőrzése.

Ez a fellépés a programra juttatott teljes költségvetés közel 4 %-át kapja.

II. A PROGRAM LEBONYOLÍTÁSA

A program végrehajtásának vezérelvei az átláthatóság és a nyitottság számos szervezet és projekt felé. Ennek következtében a projektek és a tevékenységek kiválasztása alapvetően nyílt ajánlattételi eljárás útján történik. Ettől eltérni csak nagyon sajátos esetekben, és a 2342/2002/EK, Euratom rendelet 168. cikke (1) bekezdése c) és d) pontjának maradéktalanul eleget téve lehet.

A program kialakítja a többéves partnerprogramok elvét, amely programok kölcsönösen elfogadott célkitűzéseken alapulnak, és az eredmények elemzésére épülnek, hogy ezzel kölcsönös előnyöket biztosítsanak mind a civil társadalom, mind az Európai Unió számára. Az e program keretében kötött, egyszeri támogatásról szóló megállapodáson keresztül allokált finanszírozás maximális időtartama 3 év.

Egyes fellépések esetében végrehajtó ügynökségek, vagy – különösen az 1. fellépés esetében – nemzeti ügynökségek részvételével zajló, közvetett centralizált lebonyolításra lehet szükség.

Minden fellépés transznacionális alapon valósul meg. Így ösztönzi a polgárok és eszmék mobilitását az Európai Unióban.

A hálózatépítés aspektusai és a multiplikációs hatásokra való összpontosítás – beleértve az információs és kommunikációs technológiák használatát – fontos szerepet tölt be, és tükröződik mind a tevékenységek típusában, mind a részt vevő szervezetek széles skálájában. Ösztönzést kap a programban részt vevő érintettek különböző csoportjai közötti párbeszéd és kapcsolódási pontok kialakulása.

A program költségvetése kiterjedhet a program lebonyolításához és céljainak megvalósításához közvetlenül szükséges előkészítő, további felügyeleti, nyomon követési, könyvvizsgáló és értékelő tevékenységekre, nevezetesen kutatásokra, megbeszélésekre, információs és publikációs tevékenységekre, az információcserét szolgáló információs technológiai hálózatokkal kapcsolatos kiadásokra, illetve bármilyen más adminisztratív vagy technikai segítségre történő kiadásra, amelyhez a Bizottság a program lebonyolítása érdekében folyamodik.

A program teljes adminisztratív költségeinek az adott programban előírt feladatokkal arányosnak kell lenniük, és – indikatív értéként – a programra juttatott teljes költségvetés közel 10 %-ának kell megfelelniük.

A Bizottság tájékoztató, publikációs és információterjesztési tevékenységeket is végezhet, ezáltal biztosítva a program által támogatott tevékenységek széles körű ismertségét és jelentős hatását.

III. PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSEK ÉS VIZSGÁLATOK

Az e határozat alapján kiválasztott projektek esetében egy mintavételes könyvvizsgáló rendszer kerül bevezetésre.

Az utolsó kifizetéstől számított öt éven át a támogatásban részesült kedvezményezett köteles a Bizottság számára hozzáférést biztosítani minden, a kiadásokat dokumentáló irathoz. A támogatásban részesült kedvezményezett gondoskodik arról, hogy a Bizottság hozzáférhessen az esetleges partnerek vagy tagok birtokában lévő iratokhoz is.

A Bizottság – közvetlenül saját alkalmazottai, vagy bármely más, általa kiválasztott minősített külső intézmény révén – könyvvizsgálatot folytathat arról, hogy a támogatás hogyan került felhasználásra. Ilyen vizsgálatokra a szerződés fennállásának teljes ideje alatt, illetve a zárkifizetés dátumát követő öt éven belül kerülhet sor. A könyvvizsgálat eredményeinek függvényében a Bizottság adott esetben visszafizetettéről határozhat.

Biztosítani kell a Bizottság alkalmazottainak és a Bizottság által felhatalmazott külső személyeknek a kedvezményezett irodahelyeibe való akadálytalan bejutást és az akadálytalan hozzáférést mindazokhoz az információkhoz – beleértve az elektronikus formában tároltakat is –, amelyek a könyvvizsgálat lefolytatásához szükségesek.

A Számvevőszék és az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) a Bizottságéval azonos jogokkal rendelkezik, különösen a hozzáférési jogok tekintetében.

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2006. április 6-án elfogadott, majd benyújtott az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak egy, az EK-Szerződés 151. és 308. cikkén alapuló határozati javaslatot az aktív európai polgárságot támogató program létrehozásáról.
2. A Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. október 26-án adott véleményét.
3. A Régiók Bizottsága 2005. november 17-én adott véleményét.
4. Az Európai Parlament az első olvasatot követően 2006. április 5-én adott véleményét.
5. A Tanács 2006. szeptember 25-én, az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadta közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉS

1. A program Bizottság által javasolt általános célkitűzéseinek az alábbiak megvalósításához kell hozzájárulniuk:
 - lehetővé teszi, hogy a polgárok érintkezésbe léphessenek egymással, és részt vehessenek egy mind szorosabban összefonódó, kulturális sokféleségében egyesült és általa nemesebbé lett Európa felépítésében,
 - elismert közös értékeken, történelmen és kultúrán alapuló európai identitás kialakítása,
 - az európai polgárok közötti kölcsönös megértés elősegítése, miközben tiszteletben tartja és támogatja a kulturális és nyelvi sokféleséget, és hozzájárul a kultúrák közötti párbeszédhez.
2. A javasolt – nemzetek feletti szinten megvalósítandó – egyedi célok a következők:
 - találkozási lehetőséget nyújtani a helyi közösségek lakóinak szerte Európában, hogy kicserélhessék tapasztalataikat, nézeteiket és értékeiket, hogy tanulhassanak a történelemből és építhessék a jövőt,
 - a civil társadalmi szervezetek európai szintű együttműködése révén támogatni az európai polgársággal kapcsolatos megmozdulásokat, eszmecseréket és gondolatokat,
 - megfoghatóbbá tenni Európa eszméjét a polgárok számára értékeinek és vívmányainak népszerűsítése és megbecsülése által, miközben a múlt emlékei sem merülnek feledésbe,
 - ösztönözni valamennyi tagállam polgárainak és civil társadalmi szervezeteinek kiegyensúlyozott integrációját – hozzájárulva a kultúrák közötti párbeszédhez és rávilágítva mind Európa sokféleségére, mind egységére –, különös tekintettel azon tagállamok tevékenységére, amelyek csak nemrégiben csatlakoztak az Európai Unióhoz.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános megjegyzések

A Tanács közös álláspontja megtartja a Bizottság eredeti javaslatának főbb elemeit. Általában véve elmondható, hogy e határozatot illetően a Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság álláspontja hasonló.

A három intézmény a 2007–2013-ra szóló pénzügyi keretre vonatkozó intézményközi megállapodás keretében elfogadta a 190 millió eurós költségvetést (2004-es áron számolva, az infláció figyelembevételéhez szükséges mértékben kiigazítandó).

A Tanács közös álláspontjában felvállalta az Európai Parlament azon elképzelését, hogy a program egy új, az aktív európai emlékezéssel kapcsolatos fellépési területtel egészüljön ki. A Tanács pozitívan reagált a Parlament azon javaslatára is, hogy a program keretében támogatásban részesülő szervezetek körét további három „kijelölt szervezet”-tel növeljék (ezáltal kilencre emelve ezek számát). A megfelelő egyensúly biztosítása végett azonban e kilenc szervezet különleges státusát 3 év után fokozatosan meg kell szüntetni.

Az indikatív költségvetési bontást illetően a Tanács arra törekedett, hogy még jobban hangsúlyozza az 1. fellépés viszonylagos fontosságát (testvérváros-program és a polgárok projektjei) és a Parlamenthez hasonlóan a program irányítási költségeinek csökkentésére törekedett.

A programok végrehajtását és a komitológiát illetően a Tanács kiterjesztette az irányítóbizottsági eljárás használatát a pénzügyi támogatás bizonyos eseteire is.

2. Az Európai Parlament módosításai

A Tanács arra törekedett, hogy közös álláspontjában figyelembe vegye az Európai Parlament aggodalmait és prioritásait, és a Parlament legtöbb módosítását elfogadta.

Az 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 10., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 22., 24., 25., 28., 29., 30., 31., 32., 34., 37., 39., 42., 43., 44., 46., 48., 49., 50., 51., 52., 60. és 61. módosítást teljesen, részben vagy elvben elfogadták.

A 8., 9., 11., 13., 23., 26., 33., 35., 38., 40., 47. és 53. módosítás esetében a Tanács a Bizottság álláspontját követte, és nem fogadta el a módosításokat.

A 21. módosításnak az intézmények legitimitásával kapcsolatos kiegészítését szükségtelennek ítélték. A 27. módosítást illetően a Tanács nem irányozna elő strukturális támogatást az „egyesületek vagy hálózatok” részére, ami jogilag nem kellően konkrét fogalom. A 36. módosítás a program költségvetését érintette, amelyet a három intézmény a pénzügyi tervről szóló megállapodás összefüggésében tárgyalt és fogadott el. A 41. módosítással kapcsolatban a Tanács nem tartotta helyénvalónak az ikerintézményi sportklubok által szervezett események kiemelését, mivel a szöveg ezen része más területeket nem említ konkrétan, bár a mellékletbe be lett illesztve egy sportegyesületekre vonatkozó hivatkozás. A 45. módosítás a költségvetési bontást érinti, amelynek esetében a Tanács az 1. fellépést részesítené előnyben, és a 2. fellépésnek szánt százalékos arányt az eredeti bizottsági javaslatban foglalttal körülbelül megegyező értékben határozná meg.

IV. ÖSSZEGZÉS

A Tanács úgy véli, hogy közös álláspontja kiegyensúlyozott szöveg, amely teljes mértékben figyelembe vette az Európai Parlamentnek a bizottsági javaslatra vonatkozó módosításaiban szereplő célkitűzéseket. A Tanács várakozással tekint a Parlamenttel való közeli jövőbeni megállapodás elé a határozat mihamarabb történő elfogadása érdekében.
